

KOL ŠELTON

DOCK HOLIDEJ

CENA 20 DINARA

BROJ 111

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

OMČA
ZA
NEVINOG

★ **DOK HOLIDEJ** ★

KOL ŠELTON

OMČA ZA NEVINOG

NIŠRO FORUM OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 111

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:
Cole Shelton
HANG THE MAN HIGH

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Korektori:
Edit AMBRUŠ-LEPRAFT
Margit HORVAT-HARANGOZO

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Štampa: 21. VI 1981. godine
Tržište: 1. VII 1981. godine

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ, Naslov originala: Cole
Shelton — HANG THE MAN HIGH, Prevod: Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ,
Copyright by UNIVERSUM PRESS — London.
Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Stojeći pored prašinom zamagljenog prozora saluna, jedan visoki crnomanjast čovek odeven u korektno skrojeno odelo koje je isticalo njegov skladan stas i široka ramena, mogao je sa svog mesta da vidi celu dužinu glavne ulice. U to vrelo podne, s užarenim suncem koje je kao vatrena lopta peklo sa neba zakrivenog koprenom treptave izmaglice, Destini Kriuk je ličio na uspavani grad. Većina građana nalazili su se u svojim kućama gde su još uvek mogli naći nešto zaostale noćne hladovine. Nekoliko ih je dremalo nad čašama i flašama u salunu. A ulica je bila pusta, ako se ne računaju trojica konjanika koji su se dolazeći iz prerije pojavili na zapadnoj strani grada.

Visoki čovek je prošao prstima kroz dugu, crnu kosu i vratio se na svoje mesto za stolom u blizini šanka. Odatle je imao pregled cele prostorije i za slučaj nevolje, zaštićena leđa. A u životu kockara i pustolova nepovrlje su mogle iskrsnuti u svakom trenutku, čak i onda, kada im se čovek najmanje nada, mada u tom momentu nije bilo nikakvih simptoma bliske opasnosti. Pogledao je prisutne goste. Sve sami dremljivi pijanci neinteresantni i bezopasni, koji nisu pobuđivali interesovanje, sem jednog bradatog starijeg čoveka koga je još sinoć zapazio zbog njegovog smrknutog izraza lica i malo nervoznog držanja, što je bilo čudnovato za čoveka koga su brojne i stečeno is-

kustvo morali nučiti da na život gleda sa više smirenosti.

Starac je od ranog jutra bio u salunu, nepromenjenog izraza lica i držanja. Do podne je bio ispio samo jednu ili dve čaše viskija, ali je često ustajao sa svog mesta za stolom, prilazio da nešto pita konobara i izlazio pred salon, odakle se već posle minut-dva vraćao. Sve vreme je sedeo sam i nije razgovarao ni sa kim. No, iako ga nije pažljivo posmatrao, visoki čovek je zapazio da starac miče usnama kao da šapuće sam sa sobom. Nešto ga je mučilo, a to nešto verovatno da je bilo razlog njegovog izgleda ukletog, gnevnog čoveka i mračnog pogleda koji je s vremena na vreme bacao u pravcu ulaza u salon.

Visoki čovek je izvadio tanku „havanu“ cigaru iz takabere i dao znak konobaru da ga posluži pićem. Višljasti Pedro je pohitao da ga posluži i za tren oka čaša pića našla se na stolu koji je mali Meksikanac pre toga rutinski obrisao prljavim rupcem. Spuštajući čašu, konobar je pogledao kroz prozor i trgao se.

— Ah! — prigušio je uzvik Pedro. — Mister Holideje, evo dolazi zlo.

— Zlo i dobro se smenjuju, Pedro — osmehnuo se Dok Holidej digavši pogled do uplašenog konobara. — Ako sada dolazi zlo, to znači da će posle doći nešto dobro. Posle sunca dolazi kiša i obratno, to je tako zar ne?

— Tako je, senjor Holideje, ali, ja suviše često gledam zlo i želeo bih da bude što dalje od mene... No, ono ipak dolazi. — Pri tome je Meksikanac pokretom glave pokazao prema ulici, a zatim krišom pogledao bradatog starca koji je sedeo zureći u čašu pred sobom... i sručiće se na onog jadnog čoveka — dodao je šapatom.

Dok Holidej je pošao očima za konobarovim pogledom i upitno digao obrvu. — Misliš na onu trojicu što dolaze?

Meksikanac je klimnuo glavom.

— Ko su ti ljudi?

Pedro se malo nagnuo prema Holideju i šapnuo. — Opasni tipovi videćete i sami kad dođu ovamo. — Najgora bagra koja kruži granicom, nasilnici kakvi se retko sretnu. Onaj veliki je Hadson, Mak Kejba ćete prepoznati po pacovskom licu, a treći je Kid Trudor. Ne bih voleo da im se zamerim, a stari će baš to učiniti.

Holidej je ponovo pogledao starca čija su opuštena ramena nagoveštavala neki umor u njemu. — A on, ko je on?

— Reče da se zove Stjuart, Friman. Došao je ovamo čak iz Santiaga Krika da bi ih našao. Ne znam zbog čega, ali po pitanjima koje mi je postavljao, ne bih rekao da ih traži da bi im predao odlikovanje. Osam dana jahanja niko ne rizikuje tek tako. Mislim da je u pitanju neki krupan lični obračun.

Dok Holidej je klimnuo glavom. — Vrlo verovatno. Ali, ako

je tako, onda starac ima slabe šanse.

Pedro je potvrdio. — Nikakve — rekao je i udaljio se.

Holidej je srknuo pivo i počeo da meša karte koje su stajale na stolu. Topot konja na prašnjavoj ulici začuo se jasnije i malo kasnije, konji su se zaustavili pred salunom. Kratka tišina, a onda je na drvenom trotoaru ispred saluna odjeknuo bat čizama.

Holidej je presekao karte i pogledao. Kec pik! Znak smrti. Pogled mu se nehotice odšetao do starca.

Stjuart Friman je izgledao sasvim drukčije nego pre nekoliko minuta. Ispio je u jednom gutljaju čašu viskija i sevajući očima, spustio ruku na dršku revolvera. Sedeo je nepomičan, naizgled vrlo miran, ali, svakom boljem poznavaoocu ljudi bilo je jasno da je u njemu vrebao tigar spreman na skok.

Čvornovate ruke širom su otvorila leptirasta vrata i trojica pridošlica su ušli u salun galameći širom razjapljenim ustima. Tanak sloj strugotine posut po drvenom poduu prigušio je bat njihovih teških koraka. Mak Kejb se razdrao na malog konobara i glave okrenute ka stolu za rulet kao da tamo nešto posmatra, Holidej je krajičkom oka video kako se Meksikanac užurbao da ih usluži.

— Viski, Meksikančiču! — grmnuo je džinovski Hadson zajašivši jednu stolicu bez naslona.

Posetioci saluna „Četiri keca“ nisu posvetili pridošlicama mnogo

pažnje. Mnogo putnika je prolazilo kroz Destini Krik na njihovom putu ka stočarskim gradovima na jugu, i za čiji građana, zamagljene pićem, stranci u gradu nisu bili nikakva novost. Sedeći leđima okrenut Frimanu i Holideju, grdosija Hadson je ogromnom ručardom dograbio piće koje mu je Pedro Ramez nasuo. Prevrnuo je pokretom ruke čašu sebi u grlo i progutao piće jednim gutljajem, dok su Trudor i Mak Kejb čekali da im Meksikanac gurne pune čaše niz glatku površinu šanka.

— Do đavola! — izblebetao je Hadson opljunuvši tako glasno da je to trglo polupijane goste koji su dremali nad stolovima. — Kakve su ovo splachine od pića? Mi ne plaćamo za obojenu kišnicu!

— Da, Meksikančiču — njismuo je konjskim glasom Trudor. Kid Trudor bio je mršav kao motka, i mada je tek bio prevalio dvadesetu, ponašao se drsko kao što to umeju nezrele osobe. — Hoćemo najbolji viski koji imaš. Požuri!

— Naravno, senjori — promrmeljao je Pedro Ramez trepćući. — Možete dobiti bocu našeg najboljeg viskija za samo dva dolara.

— Dva dolara! — Hadson je krišom namignuo svojim nasmejanim prijateljima, a njegova ruka se kao neka mišićava čvornovata zmija pružila preko tezge i dohvatila Meksikanca za kravatu. — Ti si običan mali masnokoži pljačkaš!

— Molim vas, senjori, nemojte!
— Počeo je da preklinje Ramez.

Trojica konjanika bili su toliko zauzeti maltretiranjem malog barmena, da nisu primetili kad je Stjuart Friman ustao sa svog mesta i laganim korakom se uputio ka drugom kraju šanka. Došavši do cilja, starac je zastao sa rukom iznad drške pištolja.

Dok Holidej je mahinalno otokopčao sigurnosni kaiš na svom revolveru i tek kada je to učinio, uhvatio je sebe da je sve vreme od momenta kada je zaključio da starcu pretila opasnost, podsvesno razmišljao o tome da mu pomogne. Iako gnevan, starac mu je izgledao slabačak, nekako skrhan i u svakom slučaju nije bio dostao trojici nasilnika koji su od svog dolaska, svakim svojim gestom dokazivali da su preispodjni lupeži. Nije znao šta starac od njih hoće, ali je instinktivno osećao da je u pravu, a osećaj pravičnosti u njemu uvek je budio želju da pomogne onome ko je slabiji.

— Daj nam taj tvoj najbolji viski po istoj ceni po kojoj smo plaćali ovu ofarbanu vodicu — prasnuo je Mak Kejb.

Duboka tišina zavladała je u salunu „Četiri keca”. Trojica nasilnika su čekali.

— Čuo si šta te je pitao, Meksikančiču! — rekao je Trudor i njegov piskav glas je neprijatno odjeknuo u tišini.

Stjuart Friman je izvadio revolver i palcem zategao obarač. Oštro metalno „klik” nateralo je trojicu siledžija da se okrenu i da pogledaju pravo u crni okrugli otvor cevi Frimanovog revolvera.

— Izgleda da je nasilje vaše normalno svakodnevno ponašanje — prosiktao je starac glasom koji je sekao kao ledeni severac. — To mu nekako dođe kao neka vaša druga priroda.

— Slušaj starkeljo — rekao je Hadson promuklo — mešaš se u nešto što nije tvoja stvar. Nego, ostavi tu gvozduriju tamo gde joj je mesto, nemamo nameru da ovom Meksikancu učinimo bilo šta nažao!

— Ko si ti, do đavola? — promumlao je Kid Trudor nezadovoljno.

— Kao što sam već rekao — prasnuo je starac glasom koji je otkrivao njegovu nervozu — takvima kao što ste vas trojica, zlostavljanje izgleda kao nešto prirodno. Šta ste nameravali da učinite sa konobarom? Da ga ubijete kao što ste ubili Sema Frimana?

Trojica došljaka su stali kao okamenjeni. Hadson je upravio svoje crne oči ka starcu i uozbiljio se. Iza gromadnog nitkova stajali su Trudor i Mak Kejb, očiju iskolačenih kao da su polude-li.

— Ko ste vi, mister? — zapitao je Hadson glasom koji je ličio na režanje.

— Stjuart Friman — rekao je starac prkosno. — Mislim da se sećate Sema Frimana, Hadsone. Ja sam otac mladića koga ste zlikovački ubili u Santiago Kriku.

— I šta sada hoćete?

— Recimo da hoću da privedem pravdi. Semonove ubice — rekao je starac razdraženo.

— Da nas privedeš pravdi? — progovorio je Trudor podsmešljivo, a u gromnoj tišini koja je vladala, njegov glas je jasno odjeknuo kao gromoglasna vika. — A kako to misliš da nas privedeš hteo bih da čujem?

To je dakle. Starac je tražio pravdu, a umesto toga, čekala ga je smrt. I kao što se snažan morski val posle sudara s obalom vraća nazad ka pučini, tako je u Holideju pojava nasilja izazvala reakciju skoro isto toliko nasilničku kao i nasilje na koje je trebalo odgovoriti. To je bilo neminovno na Dalekcm zapadu gde je čovek veoma često bio prepušten sam sebi i svojoj sposobnosti da se izbori za normalan opstanak. Ma koliko da se trudio da to u sebi suzbije, okolnosti su ga vrlo često prisiljavale da sporoj ali dostižnoj pravdi pomogne svojim delovanjem, snagom čoveka koji shvata da slabom i nezaštićenom treba pomoći kao samom sebi. Pogledao je starca i video da mu revolver u ruci podrhtava. Iako ljut i željan osвете za smrt svog sina, on nije bio dorastao trojici revolveraša za koje ljudski život nije značio ništa više od života muve. U najboljem slučaju, Friman će uspeti da pogodi jednog od trojice protivnika, a onda je gotov. Zločinci će otići i ostaviti za sobom još jednu nevinu žrtvu.

Ne, neće biti tako. Dok Holidej je ustao i stolica je zagrebla drveni pod. Trojica pridošlica su se okrenuli i zablenuo se zagledali u visokog nepoznatog čoveka upadljivo crne kose i sivoplavih očiju koji ih je držao na nišanu.

— Ko ste vi, mister? — zapitao je Hadson zabrinuto, i u njegovom glasu se osetila zebnja.

— Ja sam Džon Holidej — rekao je Dok mirno — a koliko sam mogao da saznam, a vi me ispravite ako grešim, vi ste Hadson, Mak Kejb i Trudor, trojica ozloglašanih nevaljalaca.

— Da, i šta s tim? — usudio se da progunda Trudor.

— Pa evo šta. Koliko sam maločas čuo, a vi to i ne poričete, pre nekoliko dana prošli ste kroz Santiago Krik i tamo ste izvršili zločin. Ubili ste sina ovome čoveku, a onda ste se uputili na jug Čizamovim putem. Nameravali ste da se zadržite ovde gde vas niko ne poznaje.

— Baš tako, mister... — počeo je stari Friman ohrabren, ali začuđen držanjem nepoznatog čoveka, ali ga je Mak Kejb prekinuo.

— Dobro, i šta sad?

— Vidite — Dok Holidej se nasmešio — ja imam običaj da uvek dobro proverim u šta ulazim pre nego što odlučim da zavučem ruku u vatru. Pošto je očigledno da je starac u pravu, vas trojica se lepo spremite za dugo jahanje do Santiaga Krika... ili možda više volite da se vozite u kolima s rešetkama.

— Džon Holidej, rekoste? Vi ste onaj čuveni Dok Holidej, je li tako? — Svirep osmeh izvio je Hadsonove mesnate usne. — Pa, Holideje, mislim da je skoro svaki čovek na Zapadu čuo za vas, a i u ovim krajevima nije vas glas da ste na revolveru brži od najbržih. Samo... čini mi se da

ste ovaj put zagrizli više nego što možete da progutate.

— Hadson! — procivleo je Mak Kejb uplašeno. — Zaveži za ime božje! Vidiš da nas drže na nišanu!

Hadson se silom osmehnulo. — Da, drže nas na nišanu, ali, mister Holidej koga vidiš ovde mora da vodi računa o svom ugledu. Recimo da je to neko nepisano pravilo. Uveren sam da nas neće ustreliti, a da nam ne pruži šansu da i mi potegnemo oružje. Vidiš, Mak Kejbe, ja gledam i slušam sve oko sebe, i znam sve o ovom čoveku.

— Čuo si za mene, dakle, je li? — rekao je Holidej jednoličnim tonom. — Onda si verovatno čuo i to, da onima sa kojima se sukobim uvek kažem šta su zgrešili... naravno, pre nego što im, kako ti reče, pružim šansu da potegnem oružje.

Hadson se bez reči žmireći upiljio u njega. U salunu „Četiri keca“ niko se nije micao, a barmen je za šankom stajao ukočen kao statua sa desnom šakom čvrsto stegnutim oko grlića flaše.

— Vi ste ubili Sema Frimena to sam čuo.

— Protivio nam se i nas trojica to ne volimo — rekao je Hadson cinično.

— Izrešetalu ste ga, samo zato što nije dozvolio da mu maltretirate devojkicu, huljo. Bilo vas je trojica protiv bogalja, čoveka sa jednom nogom — jedva se uzdržao da ne zaplače ucveljeni otac, a oči su mu gorele od želje za osvetom.

— Ionako je bio samo pola čoveka — iscerio se Hadson bezobzirno. — Sem toga, devojci je počeo da se dopada naš stil i sasvim bi joj se dopao, da se on nije umešao.

— Ali, taj mladi čovek je bio bogalj — ponovio je Holidej starčeve reči, a glas mu je bio preteći tih, kao zatišje pred buru. Trojica protiv jednog i to nemoćnog čoveka, suviše je neravnompravan odnos snaga. Kako ja vidim stvar, vas trojica ste obične zveri u ljudskom obliku, i zaslužili ste vešala. Dakle, možete da birate. Odbacite lepo i mirno opasače i biće vam omogućeno pošteno suđenje u Santiago Kriku ili...

— Ili šta? — iscerio se Hadson. — Dok Holidej ne može hladnokrvno da ustreli nenaoružanog čoveka. Dajte nam šansu, pa šta bude? Mi u svakom slučaju ne idemo na vešala.

Majk Kej i Kid Trudor su čutke klimnuli glavom.

Holidej ih je izvesno vreme posmatrao, a onda je pogledao Stjuarta Frimana. Starac je još uvek stajao sa naperenim revolverom u ruci, neodlučan šta da preduzme u situaciji kad više niko ne računa sa njim. Razgovor se, zaista, sve vreme razvijao između Holideja i trojice zlikovaca kao da Friman uopšte više nije važan. Holidej mu je dao znak glavom i vratio revolver u futrolu, a starac je pošao za njegovim primerom.

— Evo — rekao je Dok i pustio desnu ruku pored futrole revolvera i učinio nekoliko koraka

ka Stjuartu Frimanu. Kada se našao pored siarca, Hadson se zlobno osmehnuo, i otkrio ružne požutele zube. Odmah levo do Holideja jedna salunska zabavljačica je prigušeno kriknula i pobegla kroz vrata iza šanka, ali, to nije skrenulo Holidejevu pažnju. Motrio je trojicu revolveraša jastrebovskim pogledom i nekoliko dugih, teških, trenutaka nad salunom je lebdela senka smrti.

Odjednom, Hadson svojim ljudima dobacio kratku komandu. — Sada!

Mak Kejbova ruka zaronila je ka dršci revolvera, a pored njega Kid Trudor se bacio u stranu i potegao svoj teški „kolt“. Holidej je potegao u magnovenju; bio je to nagao, munjeviti pokret rukom, i opalio sa kuka, delić sekunde pre nego što je Trudorov prst našao okidač. Odjeknuo je zaglušujući pucanj, i tane je otvorilo rupu na zločinčevom vratu. Kid Trudor se zaneo unazad, i pao na suvoje saučesnike, sprečivši tako Mak Kejba da nanišani. Tane iz Mak Kejbovog pištolja zviznulo je pored Holideja, i zarilo se u zid iza njega. Levu od Holideja, Frimanov revolver je plamteo kao pomahnitao, i dva kuršuma su se zarila u Mak Kejbova prsa. Uzmićući ka leptirastim vratima, Hadson je izbegao Mak Kejbovo telo u padu, i kada je Frimen okrenuo cev revolvera prema njemu Hadsonov revolver je planuo. Holidej je čuo da je starac bolno zastenjao i u trenutku kad je Hadson idući natrag prolazio kroz leptirasta vrata uzeo begunca na nišan. Oba pištolja su planula kao

jedan. Holidej je osetio kao da mu je nešto vrelo proletelo pored levog uha i dok je instinktivno zgrčen nepomično stajao na svom mestu, video je kako se Hadson previo i rukom u kojoj se revolver još pušio, pritisnuo stomak. Zatim je posrnuo napred i srušio se u prljavu ugaženu strugotinu.

Na sredini Hadsonovog čela, crnela se mala, okrugla rupa.

Holidej je prekoračio preko Mak Kejbovog tela ispruženog na podu, odgurnuo nogom u stranu jednu prevrnutu stolicu i prišao Frimanu. Starac je raširenih ruku ostao na podu u lokvi tamnocrvene krvi. Sa svih strana saluna ljudi su spotičući se potrčali ka njemu i okupili se u polukrug oko Holideja, koji je kleknuo pored svog, igrom slučaja stvorenog saborca.

Vrlo pažljivo, Dok Holidej je okrenuo starca na leđa, ali, ma koliko da je Dok bio pažljiv pri pomeranju, starac je potmulo zastenjao. Holidejev pogled je kliznuo do poderotine na ramenu košulje njegovog novog prijatelja i do tamne mokre mrlje koja se širila oko poderotine. Dok mu je Holidej raskopčavao košulju i uklanjao komadiće tkanine iz rane, Friman je nerazgovetno mrmljao.

— Holideje, boli ... peče me kao vatra — stenjao je starac dok je Holidej oprezno brisao krv oko rane.

— Pogođeni ste ispod ramena, Frimane — rekao je visoki pustolov, pregledajući ranu. — Kuršum je prodro dosta duboko ... i zadržao se.

Grč bola zahvatio je Frimana, i starac je stisnuo zube naprežući se da ne izgubi svest. Friman je i ranije bio ranjavan i u svom veiku podneo je mnogo teškoća i bola, ali, ovaj metak je otišao vrlo duboko.

Dok Holidej se osvrnuo oko sebe. — Neka neko od vas ode da pozove lekara ... brzo.

— Žalim, amigo — odmahnuo je glavom konobar za šankom — Destini Krik nema lekara.

— Grad kao što je ovaj pa nema lekara! — zapitao je Holidej sa nevericom.

— Imamo ordinaciju za lekara — obavestio ga je jedan posmatrač, — ali lekara nemamo. Čekamo da jedan doktor dođe iz Tuskensa. Možda će to biti za dve nedelje. Zna, gospodine, ovdašnjeg lekara sahranili smo pre nekoliko nedelja.

— Umro je od preterane upotrebe pića — pridružio se sumorno jedan drugi građanin. — To je oduvek bila nevolja doktora Lonegana.

Friman je uzdrhtao i stisnuo oči u bolan grč.

— Gde je najbliži lekar? — zapitao je Holidej.

— U Brouken Bou — rekao je barmen. — A to je oko jedan dan jahanja daleko odavde. Ne verujem da je ovaj čovek u stanju da izdrži toliki put ... ili da toliko dugo čeka.

— Izdržaću ... — prostenjao je Friman hrapavim glasom. — Samo me stavite ... na leđa moje ... Tesi ... i ja ću jahati ...

Holidej se nagnuo nad starog Frimana. — Slušajte, Frimane, metak je prodro vrlo duboko, i ako morate ceo dan da čekate da vam tane bude izvađeno, dobićete trovanje krvi, to je sigurno. S druge strane, u ovakvom stanju niste u mogućnosti da toliko daleko jašete.

— Onda... — Friman je duboko uzdahnio i širom otvorio oči. — Onda mi ga vi... izvadite. Čuo sam... da ste i vi... doktor. Dok... Holidej... zar ne?

— Doktor... — Holidej je pažljivo osmotrio ranu i stisnuo usne. U životu nije mnogo puta doživeo strah, ali, sada je osetio da mu je čelo orosilo znoj. Bio je svestan da je zrno vrlo duboko i da će vađenje biti vrlo rizično. — To nije baš sasvim tačno, jer u svakom slučaju, nisam hirurg. Sem toga, nemam ni potrebne instrumente.

— Što se toga tiče da vam napomenem — umešao se sada jedan posetilac saluna sa kovrdžavom kosom — tu je mis Vejnrajt.

— Ko? — pogledao ga je Dok Holidej oštro.

— Mis Ketlin Vejnrajt — dopunio je govornik sam sebe. — Ona živi van grada, odmah na zapadnom putu. Znam da je po zanimanju bolničarka, i da je gospođi Vins pomogla pri porođaju, a dok je doktor Lonagan bio živ, ona mu je bila pri ruoi kadgod je to bilo potrebno. Čak je nekoliko puta davala i lekove pacijentima kad je on bio potpuno pijan.

— Ipak, ona nije lekar — upozorio je Holideja jedan drugi

stalni gost saluna. — Koliko ja mogu da prosudim, ona je dobra za negovanje bolesnika ili čak za pomaganje pri porođaju, ali, za vađenje metaka iz rane... to ne bih mogao da tvrdim.

— To ćemo već videti — rekao je Dok. — Potrebna su mi jedna laka kola — dodao je vadeći iz džepa novčanik.

— Džim Olson ima kola za iznajmljivanje, mister — spremno je pružio obaveštenje kovrdžavi.

Holidej mu je stavio u ruku novčanicu od deset dolara. — Reci mu da hoću da mi kola budu ovde za pet minuta — naredio je zapovednički.

— Mislite... da ga prenesete kod mis Vejnrajt? — zapitao je gradski mlinar, dižući upitno obrve.

— Bolničarka ili babica je bolje nego niko — primetio je Holidej.

Uprkos jakim bolovima, na Frimanovom licu se ukazao strah.

— Do đavola, mister Holideje! Ne mislite, valjda, da dopustite nekoj polupriučenoj ženi da barata nožem po meni. Makar da niste hirurg, vi ste ipak nešto drugo...

— Dobro stari, videćemo već. Da pre svega vidimo ima li instrumente.

Friman je ponovo zastenjao, i dok su se prisutni muvali oko njega i Holideja, leptirasta vrata su se lagano, skoro bojažljivo otvorila. U salun je ušao jedan čovek malo viši od srednjeg rasta, opuštenih brkova i podozrivo namrđenog lica. Kada se Holidej is-

pravio, na grudima tog čoveka ugledao je prikačenu metalnu zvezdu.

— Harperu je trebalo mnogo vremena da dođe dovdje — primetio je jedan rudar mirno, ali dovoljno glasno da su ga svi mogli čuti.

Šerif Čarls Harper je hladno, bez trunke radoznalosti obuhvatio pogledom mesto događaja, Frimana, Holideja, ljude okupljene oko njih i najзад trojicu poginulih. Više šetajući nego hodajući, prišao je Hadsonovom telu i tek kada je video o kome se radi, sagnuo se da proveriti da li je tačno to što je video, a zatim je na dva druga leša bacio samo kratak, letimičan pogled. Bilo mu je jasno ko su poginuli i hteo je još samo da sazna šta se zbilo. Prišao je gomili okupljenoj oko Frimana.

— Vi verovatno želite da znate šta se desilo, šerife — prekinuo je tišinu Dok Holidej. — Ja sam Džon Holidej, ili, kako me obično zovu Dok Holidej.

Harper je odmerio Holideja od glave do pete. Pali su mu u oči njegov visok, skladan stas, široka ramena, muževno, oštro ali pravilno izvajano lice i sivoplave prodorne oči. No, čak više od toga, zapazio je Holidejevo odelo, moglo bi se reći čak previše elegantno za navike ljudi u tom delu Dalekog zapada, brižljivo vezanu kravatu, pa čistu košulju i revolver sa drškom od slonove kosti zakopčan u futroli od crnog safijana. Šerif je zažmirio očima i kada je ponovo spustio pogled do Holidejevog revólvera, na njego-

vom licu ukazao se izraz nespokojstva.

— Mislim da sam čuo za vas, mister — dopustio je sebi šerif da izgovori nekoliko reči, odbacivši izraz nespokojstva i dozvolivši sebi osmeh koji je više ličio na grimasu nego na odraz pravog zadovoljstva. — Dok Holidej, pustolov, kockar, revolveraš i još po nešto uz to. Fino odelo, revolver sa drškom od slonove kosti na koji se ne urezuju zarezi. Pa lepo, kao šerif ovog grada hoću da budem sasvim otvoren sa vama, Holideje. Vi niste poželjni u Destini Kriku i što pre odete odavde, utoliko bolje za vas.

Dok Holidej nije bio ni iznenađen ni impresioniran takvim šerifovim nastupom. Sem Vajata Erpa nije na Dalekom zapadu bilo mnogo šerifa koji bi radosno širili ruke kada bi čovek kao Holidej dojahao u njihov grad. Naprotiv, takav dolazak bio je obično znak svakom budnom nosiocu metalne zvezde da mu odmah bez dvoumljenja naredi da nastavi put, jer je njegovo prisustvo bilo suviše provokativno za razne lovce revolveraške slave. Holidej je stoga sličan nastup očekivao i od Harpera, i čim je šerif završio, čekao ga je spreman Dokov odgovor.

— Kada ću otići to je moja stvar, šerife — rekao je i podigao obrvu kao znak da njegovo strpljenje nije neiscrpno. — Pre svega, moram da se pobrinem za ovog čoveka, jer mu je potrebna lekarska pomoć. To je već dovoljan razlog da neko vreme ostanem u gradu. A što se ti-

če incidenta, iza koga su ostala tri leša, možete se raspitati kod prisutnih šta se desilo.

Harper je značajno klimnuo glavom i cinično se osmehnuo.

— Njih trojica su prvi potegli oružje, hoćete da kažete? — zapitao je smrknuo.

— Tako je.

— Tu priču sam čuo već hiljadu puta — dodao je Harper još smrknutije.

— Ako vam moja reč nije dovoljna, pitajte prisutne očevice.

Harper se podbočio rukama i okrenuo se gomili. — Dakle šta kažete?

— Istina je to što kaže — odgovorio je jedan dežmekasti rudar po imenu Andersen.

Ne obraćajući pažnju na šerifa,

Holidej se sagnuo i počeo da previja Frimana njegovom maramom. Stavio je na ranu najpre svoju žutu maramicu, a onda je čvrsto pritegao Frimanovom vratnom maramom. Dok je tim bio zabavljen, čuo je da su i ostali gosti saluna potvrdili Andersenovu izjavu, i konačno je šerif obustavio dalju istragu i prišao sasvim blizu Holideja.

— Izgleda da ste čisti, mister Holideje — rekao je Harper. Kao i obično, u pitanju je samoodbrana. No, budući da poginuli nisu žitelji ovog grada, i da ćete vi otići da se više nikada ne vratite, smatram da je slučaj okončan.

— Mister — oslovio je Holideja čovek sa kudravom kosom — kola su napojju.

— Pomozite mi da ga utovarim — obratio se Holidej ljudima.

Brojne voljne ruke prihvatile su starca i šerif Harper se uklonio u stranu i ostao nezainteresovan da stoji sa palčevima zadnutim za prsluk. Građani su izneli Frimana, i pažljivo ga položili na pod kola. Zatim su se sklonili u stranu.

— Pođite zapadnim putem — posavetovao je Holideja jedan kauboj dok se ovaj peo na sedište kola. — Idite tako prema zapadu dok ne prođete do jedne velike stene. Tu se put penje preko jednog prevoja i na drugoj strani je kuća Vejnrajtovih.

Holidej je klimnuo glavom i osvrnuo se. Jedna salunska zabavljačica pokrivala je Frimana ćebetom. Neka dobra duša pomislio je, i odmah se setio da će možda i za njega neko tako reći. Sve ovo što se desilo, nije moralo da se desi. Ništa od toga nije bila njegova obaveza, a sve je ipak bilo normalno, bar po njegovim merilima. Nije mogao da ostavi Frimana ranjenog, baš kao što nije mogao da ga ostavi samog protiv trojice.

To je bila njihova zajednička sreća, ili nesreća, i sada, više nije moglo biti zastajanja.

— Nastojaću da vozim što laganije — rekao je Frimanu koji je sve više bledeo od gubitka krvi.

Stari farmer nije odgovorio ništa. Čvrsto sklopljenih očnih kapaka ležao je na podu karuca i povremeno stiskao vilice. Holidej je sa nekoliko reči zahvalio građanima koji su mu pomogli, a onda šljisnuo uzdama po ledima dva upregnuta konja. Kola su za-

kloparala niz ulicu, i mađa se Holidej trudio da vozi što sporije, truckanje se nije moglo izbjeći. U jednom trenutku, okrenuo se i pogledao za sobom. Grupa građana stajala je oko šerifa Harpera, a ispred njih na gomili, ležala su tela ljudi koje su Holidej i Friman desetak minuta ranije ustrelili.

Put je vodio iz Destini Krika vijugajući uz brdo preko padine obrasle gustim bokorima kadulje. Sunce je peklo vrelim zracima i senke su bile sasvim kratke, dok su se kola lagano ljuškala prema velikoj steni na vrhu prevoja kroz koju se probijala uzana jaruga. Još malo, pa su se sa obe strane puta uzdignle okomite gole kamene strane zaklanjajući zaslepljujući blesak sunca, i kada je Holidej poterao zapregu kroz vijugavi klanac, postalo je nešto hladovnije.

Put se konačno spustio u jednu dosta široku udoljicu. Zalivana vodom jednog potoka dolina je bila prošarana proplancima obraslim gustom travom i razbacanim drvećem. Holidej je poterao konje putem koji se vijugajući kao zmija spuštao naniže. Sišavši do podnožja, zastao je da proveri stanje svog pacijenta. Friman je bio izgubio svest i na njegov poziv, nije dao ni najmanji znak života. Trebalo je požuriti, a to nije bilo moguće, jer bi brza vožnja mogla usmrtiti starog.

Na njihovu sreću, na samom početku doline, sakrivena iza nekoliko stabala zimzelenog drve-

ća, nalazila se jedna ranč kuća koju Dok u prvom momentu nije bio zapazio. Dok je skrenuo sa glavnog puta i pošao retko upotrebljavanim puteljkom koji je vodio ka kući. Kada su se kola zaustavila, vrata na kući su se otvorila i iz kuće je, sa puškom u ruci, izašao čovek Holidejevih godina. Za njim se pojavila jedna mlada žena dugačke kose boje meda, koja joj je padala skoro do struka.

— Jeste li vi bolničarka Vejnrajt, mađam? — obratio joj se Dok Holidej.

Za to vreme, žena je već bila prišla kolima i pogledavši preko ograde nepomičnog, krvlju umrljanog Frimana kratko je kriknula.

— Šta se desilo? — promrm-ljao je sumnjičavo čovek sa puškom. Sve vreme je crnim očima ispitivački posmatrao Holideja.

Kockar nije obratio pažnju na postavljeno pitanje. — Mađam — rekao je — moj prijatelj je dobio metak koji se zadržao u njemu. Možete li mi pomoći da ga izvadimo?

— Ja nisam hirurg — usprotivigala se mlada žena.

— Niko i ne kaže da jeste. Ali, vi ste bolničarka, mađam, a to vas čini najkompetentnijom osobom odavde do Broken Bowa — rekao je Holidej silazeći sa ko'a. — Bio bih vam mnogo zahvalan ako biste ga bolje pogledali. Ovakav kakav je, nije u stanju da živ stigne do doktora. Molio bih vas stoga da što pre pripremite istrumentе.

— Guli ste šta vam je moja

sestra rekla — prasn timer je oštrimer glasom mršavi čover pored nje. — Ona je bolničarka, a ne lekar. Nikada nije preduzimala operacije kao što je ta.

— Pa, ko kaže da će ona vaditi tane. Sve što treba da učini to je da spremi instrumente i zavoje — rekao je Holidej. — Ja ću izvesti operaciju.

Devojka je krupnim očima posmatrala starog farmera koji je nepomično ležao na podu kola. Jedna mušica je zujala oko mesta gde se na košulji širila mrlja krvi, i kao da je čuo, starac je zastenjao. Žena je progutala vazduh i pogledala svog brata.

— Luk — rekla je energično — pomozmi ovom džentlmenu da unese pacijenta. Ja ću spremi instrumente.

*

— Znaš li ko je on? — zapitao je Luk Venjrajt svoju sestru.

Ketlin je stajala na prozoru i posmatrala visokog pustolova koji je naslonjen na ogradu pušio jednu od svojih „havana” cigarilosa. Sivilo rane večeri već se spuštalo na vrhove brda. Dan se bližio kraju.

— Rekao je da se zove Dok Holidej — prisetila se.

— Sve vreme od kako je dovezao starog, pokušavao sam da se setim od kuda mi je njegovo ime poznato — rekao je Luk. Povukao je jedan pun dim i vrh cigare se zažario, tako da je osvetlio blede, pegavo lice sa polusklopjenim očima i šiljastim nosom.

— Ali, kada je počeo da barata s instrumentima, setio sam se. On je Dok Holidej, pustolov i revolveraš, Ketlin.

Bolničarka je slušala ne skidajući pogled sa Holideja. Odjednom je uzdrhtala.

— Stari Lomas mi je pričao o njemu — nastavio je Luk Venjrajt posle kratke stanke. — Sećaš li se starog Lomasa, Ketlin?

— Misliš na onog kopača zlata koga sam previla od zmijskog ujeđa kada je doktor, Lonigan bio... bolestan?

— Pijan — ispravio je brat bez uvijanja. — U svakom slučaju da se vratimo Lomasu. Pošto si mu ti očistila i previla ranu od ujeđa, ja sam odjahao s njim do grada, i dok smo sedeli u salunu, on mi je sasvim slučajno ispričao Holidejevu istoriju. Bar ono što je on znao.

— I šta ti je to ispričao o Holideju? — zapitala je devojka. Sve vreme, međutim, nije skidala oka sa lepog došljaka kao da je začarana. Gledala ga je, ne trepćući kako je ispregao konje iz zaprege i onako sa amovima pustio ih da pasu.

— Ispričao mi je đavolski interesantnu priču — promrmljao je Luk Venjrajt otresajući pepeo sa cigarete.

— Tako? Pa, ispričaj ti meni tu đavolski interesantnu priču.

— Interesuje te? — Luk je pogledao sestru ispod oka.

— Da — rekla je Ketlin kratko.

— Izgleda da Holidej nije oduvek bio kockar i pustolov. Pre nekoliko godina, ili možda i svih

deset godina, on je bio uzorom student u Atlanti, Džordžija. Studirao je medicinu. Ali, pred završetak školovanja ili neposredno posle toga, napustio je sve i došao na zapad. Zato ga i zovu Dok.

— Stvarno? Kako je to moguće?

— Moguće je kao što vidiš. Ne verujem da je stari Lomas lagao.

Ketlin je valjala među prstima okruglasti komad olova koji je Dok Holidej bio izvadio iz Frimanovog ramena. — Neka nesrećna ljubav, verovatno? — zapitala je, a u glasu joj se mogla naslutiti radoznalost ili čak uznemirenost.

— Ne, ni reći od toga. Bilo je to nešto u vezi sa njegovim zdravljem. Mislio je da mu je došao kraj života, i tako je u očajanju počeo da se kocka i luta po svetu. Kažu da ga je jednog dana neki nasilnik nazvao prevarantom i da ga je čak ošamario. Do tada, Holidej nije nikada nosio revolver, ali je iz istih stopa otišao u trgovinu oružjem i kupio revolver. Posle toga je izvesno vreme nestao, i niko nije znao šta je s njim. Kada se posle nekoliko meseci ponovo pojavio, prvo je potražio tog siledžiju koji se mislim zvao Romero ili Ramez ili tako nekako. Čini mi se da je Lomas pomenuo neko takvo ime. Šta misliš da se onda desilo.

— Pretpostavljam... čim je živ.

— Tako je. Ustrelio je Rameza i još jednog njegovog pajtaša koji je potegao revolver. I tako je počelo.

— Jasno mi je. Čovek koji je jednom ubije, više nije u stanju da

se zaustavi. Postao je nasilnik kao i oni koje je ubio.

— Ne, to se ne bi moglo reći za Holideja — odmahnuo je Luk glavom i povukao dim. — On nije imao pojma sa kime se sukobio. Taj Ramez je bio jedan od najglasovitijih revolveraša na Divljem zapadu, i pobedivši njega u dvoboju, Dok Holidej je stekao slavu koje se više nikada nije otresao. Želeo je on to ili ne, postao je cilj mnogobrojnih revolveraša željnih slave. Svaka mlada usijana glava želela je da se ogleda sa čovekom koji je bio brži od Rameza. I tako je htio ne htio, Holidej i sam postao revolveraš. Na dršci njegovog revolvera nema zareza, ali verovatno da ne bi bilo mesta da stavi zarez za sve koje je poslao na onaj svet.

Ketlin je neprekidno posmatrala došljaka, kao da je želela da pogledom prodre do dna njegove duše i sazna ono što je interesovalo. Nešto u tom čoveku pleni-
lo je pažnju, privlačilo kao magnet. Ne samo to što je bio stasit, skladno građen i naoko lep. Istina, prijatno je bilo zadržati pogled na njegovoj gustoj crnoj kosi, finim crtama lica koje su krasi-
le markantne obrve i pune, čulne usne, ali, sem toga jednostavnog, na prvi pogled dopadljivog, bilo je u njemu još nečega što nije moglo nazvati samo fizičkom privlačnošću. Bilo je to nešto dublje, mnogo sadržajnije nešto što se izražavalo pogledom njegovih sivoplavih očiju i njegovim tihim ali odlučnim glasom. Možda nije bio lepota, ali je u svakom slu-

čaju bio čovek koga bi žena pogledala dva puta.

— Tako je, dakle, postao revolveraš — rekla je posle kratkog ćutanja.

— Da. A kada jednom čovek postane takav, onda se više ne zna šta će postati od njega. Sticajem okolnosti, on postaje zver. Tako je to.

— Mislim da je vreme da mu kažem kakvo je stanje njegovog prijatelja — rekla je zamišljeno.

— Ketlin.

— Šta je sada? — devojka je zastala na vratima.

— Nemoj da zaboraviš... on je revolveraš!

— Pa...? — promrmrljala je.

— Primetio sam kako ga gledaš — rekao je Luk Vejnrajt.

Zabacivši plavu kosu pokretom glave, Ketlin je izašla iz kuće u sivilo umirućeg dana. Zastajkujući, kao da se koleba, uputila se ka ogradi gde je Holidej još uvek pušio... i zamišljeno gledao u daljinu.

Čuvši da se neko približava, on se okrenuo.

— Kako je stari? — zapitao je pustolov.

— Pa, videli ste i sami. Pošto ste izvadili tane, ja sam ga previla, ali još nije došao svesti. Ne čudi me jer mi se čini da je metak bio sasvim blizu srca.

Holidej je potvrdio pokretom glave. — Kako mu je sada?

— Čini mi se da spava. Dala sam mu laudanuma... sasvim malo, jer je jako slab — rekla je Ketlin. — Izgubio je mnogo krvi, ali mislim da ipak ima dosta šanse da se izvuče.

— Hvala vam na vašem trudu, madam. — Pogledao je i njegovo lice poprimilo je blaži izraz.

— Hoćete li uzeti ovo? — zapitala je Ketlin pokazujući olovnu kuglu koju je držala između palca i kažiprsta.

Holidej je uzeo kuglu iz njenih prstiju i zagledao se u nju dubokim nedokučivim pogledom. — Kako je mala — rekao je posle izvesnog vremena — a može da uništi nešto vrlo vredno i veliko. Ne, neću je uzeti. To pripada starcu da ga seća na ovaj dan. Kad smo već na tome, da vas upitam, šta mislite sa pacijentom?

— Mister Holideje — rekla je devojka blagim glasom — bilo bi dobro da izvesno vreme pripazim na njega... za svaki slučaj. U ovakvom stanju, svako kretanje bi za njega moglo da bude smrtonosno. Nekoliko puta sam pomagala doktoru Loneyanu pri vadenju metaka iz tela, ali, nijedan od tih slučajeva nije bio tako težak. Zato mislim da bi neko vreme morao da ostane ovde.

— Kažete da biste hteli da ga izvesno vreme negujete — ponovio je Holidej njene reči. — Koliko dugo? Ako sve bude išlo kako valja, koliko dugo mislite da ćete morati da ga zadržite?

— Možda nedelju dana. — Devojkica ga je pogledala ozbiljno. — Zašto me to pitate, mister Holideje? Morate li da idete? Imate li negde zakazan neki sastanak?

Holidej je odmahnuo glavom. — Nemam ništa ugovoreno, madam, samo nemam ni nekog posebnog razloga da ovde ostanem. Starac i ja smo se pukom igrom

sudbine našli u istom košu, i pošto sam za njega učinio sve što sam mogao, ne vidim razloga da se dalje zadržavam. To ne znači da ću odmah otići iz grada, ali epizoda sa Frimanom i njegovom cvetom je završena. Pošto ću u gradu ostati još neki dan, verovatno ću svratiti. A sada bih pošao.

— Kuda? — zapitala je Ketlin Vejnrajt, a glas joj je izražavao zebnju. — Već se hvata mrak i bilo bi bolje da prenoćite kod nas, Luk bi mogao da spava u staji gde ostavlja svoje kože i...

— Ne, nemojte ga maltretirati. Ja već imam sobu u hotelu. A što se tiče mraka, to mi ne smeta. Neće biti prvi put da jašem po mesečini. Uostalom, konji znaju put.

— Kako god želite — rekla je devojka, ali je njeno lice zamračila senka razočarenja.

Dok Holidej se okrenuo da pođe, a onda je zastao. — Ah, za malo da nešto zaboravim. Treba da vam platim za vaš trud — rekao je i izvadio novčanik. Vi ćete ako starog imati dosta posla, ali mislim da će ovo biti dosta za početak — rekao je pružajući joj novčanicu od deset dolara.

Kada joj je Holidej stavio novčanicu u ruku, njoj je zastao dah od iznenađenja. — Ali... to je previše. Bolničarka u ovim krajevima ne zarađuje tako mnogo.

Holidej joj se osmehnuo. — Ovaj put će biti dobro plaćena. Sem toga, zaboravljate da ćete tog starog jarca morati da hranite kad mu bude bolje. A jedan farmer može da pojede brdo hrane.

— Hvala vam — rekla je spuštajući savijenu novčanicu u džep svoje haljine.

— Onda dobro, vreme je da ja pođem. A sutra, verovatno ćemo se opet videti. Doći ću da obiđem staroga. Uzgred ću dovesti njegovog konja.

— Dođite sigurno. Čekaćemo vas i... — zastala je u pola reči kao da se uplašila onoga što joj je došlo na vrh jezika.

— A šta?

— Htela sam reći — nastavila je devojka posle kratkog ćutanja — da nije sve onako kao što se o vama govori. Moj brat mi je ispričao kakve priče kruže o vama, ali, ja ne mislim da ste vi običan revolveraš. Iz vašeg držanja vidim da ste vi drukčiji.

Holidej je pogledao zamišljeno. — Kako to mislite?

— Niste surov, bezobziran zločinac kakvi su obični ljudi koji iznajmljuju revolver. Vi imate osećaj za svoje bližnje, u to sam sigurna. U mom pozivu, imala sam prilike da upoznam dosta ljudi i sigurno je da se ne varam. Vi ste onakva kakvim vas je predstavio čovek koji je Luku pričao o vama.

— A ko mu je pričao o meni mađam? — zapitao je Dok Holidej kao uzgred.

— Jedan stari istraživač po imenu Lomas — odgovorila je.

— Ezra Lomas.

— Da, mislim da se tako zvao. Lečila sam ga od ujeda zmije.

Dok se osmehnuo. — Ezra je u životu bio sve i svašta pre nego što je postao kopač zlata. Upoznali smo se pre dosta godina ka-

da je tražio zlato na teritoriji Apača. Jedva je uspeo da se izvuče da ga ne skalpiraju. Apači, inače, nisu nimalo nežni kad se zađe na njihovu teritoriju.

— A vi? I vi ste bili u opasnosti?

— Ja ne. Mene su smatrali za prijatelja. I sa svoje strane moram da vam kažem da su Apači surovi i divljačni, ali, poštjeni su i časni. S njima je daleko lakše živeti nego sa takozvanim civilizovanim belcima.

Nastalo je dugo ćutanje. Pustolov i mlada žena su gledali jedno drugo kao da ono što su govorili nije najvažnije, i da sem izgovorenih reči imaju još dosta drugih, neizgovorenih. Posle izvesnog vremena, Dok Holidej je progovorio.

— Vreme je da pođem. Nadam se da ćemo se sutra videti. Laku noć, madam:

— Laku noć — odgovorila je Ketlin i ispratila ga pogledom. Ostala je na verandi dok je uprezao zapregu i sve dok karuce nisu nestale u prethodnici noći.

II

Odmah posle izlaska sunca, Luk Vejnrajt je jahao svog ridana niz padinu, vodeći za sobom jednog tovarnog konja. Ovaj poslednji, bio je teško natovaren kožama i krznom životinja koje je Luk bio ulovio zamkama koje je u slobodnim časovima postavljao po okolnim bregovima. Zahvaljujući

svojoj ležernoj prirodi, Luk je imao dosta tih slobodnih časova, te je konjska leđa terećilo nekoliko paketa nabijenih krznima, ali, zato je posao na ranču trpeo. No, Luk je uvek tvrdio svojoj sestri da je zarada od krzna veća od one koju bi ostvario radom na ranču, pa je tako i ostajalo. U svakom slučaju, teret koji je sada nosio da proda u gradu, trebalo je da mu donese dosta novca da njime kupi jednomesečnu zalihu namirnica i nekoliko boca viskija. Viski je, uzgred rečeno bio njegova druga slabost zbog koje ga je Ketrin često prekorevala, ali je na njene prekore Luk obraćao malo pažnje.

Prošao je pored malog drvenog krsta gde je bio sahranjen njegov otac Džos Vejnrajt. Već deset godina, Luk i njegova sestra su živeli sami u dolini, radeći mukotrpno da bi se prehranili.

Poterao je konja u kas prema klanu. U drugim prilikama na putu za Destini Krik on je obično razmišljao o blagodatima i zadovoljstvima koje čoveku pruža atmosfera saluna, viskiju i kartama u kojima će uživati, razmišljao je takođe i o trenucima koje će provesti sa crnokosom salunskom zabavljačicom, znajući da će mu Lusi za pet dolara dopustiti da s njom ostane celo poslepodne.

Ovaj put, međutim, njegove misli su se vrtele oko Doka Holideja, visokog pustolova koji je već dva dana dolazio kod njih, navodno da bi obišao svog prijatelja. Može biti da je to bio glavni razlog Holidejevih dolazaka, ali,

Luk je slutio da postoji i neki drugi razlog koga kockar možda i nije bio svestan. Ne bi mogao reći da je imao nešto protiv tog čoveka, ali, bio je zabrinut za svoju sestru. Uprkos njegovim upozorenjima da se ni na koji način ne vezuje za jednog lutalicu i revolveraša, Luk je primetio da je on privlači. Pročitao je to u njenim očima, u načinu kako se, kad ga je posluživala kafom, naginjala telom prema njemu. Pre nego što se Dok Holidej pojavio u njihovom domu on je više puta bio rekao sebi da je vreme za njegovu dvadeset sedmogodišnju sestru da sebi nađe čoveka, ali je želeo da taj koga nađe bude onaj pravi! A po shvatanjima Luka Vejnrajta, čovek koji je stalno lutao iz mesta u mesto, živeo od kocke i često potezao revolver, ni u kom slučaju nije bio dobar za njegovu sestru.

Bilo je, ipak, u svemu tome jedno olakšanje, težio je Luk sebe. Pokazalo se da je stari farmer Friman, iako u godinama i mršav, otporan kao izdržljivo kljuse. Posle dva dana ležanja već je tražio da ustane iz postelje. Za relativno kratko vreme on će se oporaviti i odjahati, a samim tim Dok Holidej više neće imati razloga da ih posećuje. Briga će mu se skinuti sa vrata, a njegova sestra će zaraditi dovoljno novca da se opskrbe namirnicama za sledeći mesec ili dva. Tada će moći da novac dobijen od krzna upotrebi samo za svoje zadovoljstvo, a možda čak neće imati potrebe ni da ide u lov, ako mu se ne bude htelo. Pomisao na lenstvovanje i provod, malo ga je razgalila.

Jahao je prema prolazu, puštajući da mu sunce greje leđa. Zanimljivo mislimo prolazio je pored jednog šumarka zimzelenog drveća kad je začuo rezak prasak revolvera, prasak sličan pucnju kaubojskog biča koji je presecao jutarnju tišinu. Luk se trgao i skamenivši se na sedlu, zaustavio konja dok se eho pucnja odbijao od padina doline zamirući u daljini. Za prvim su odjeknula još dva hica i Luk Vejnrajt je instinktivno spustio desnu ruku na dršku revolvera i poterao konja ka jednom prevoju padine. Potrajalo je samo nekoliko sekundi, pre nego što je zaustavio konja na polovini puta odakle je imao pregled prostora ispred sebe i dok se eho pucnjeva gubio u daljini on je očima pažljivo pretražio dugačku udoljicu koja se pred njim pružala. Njegov napor kao da je podrugljivo dočekala duboka tišina koja je tamo vladala, i kada je već bio na putu da sebe uveri da se pucnjima koje je čuo oglasio neki udaljeni lovac u potrazi za lovinom, njegov pogled se zadržao na jednom konju.

Bio je to snažan kestenjasti ždrebac širokih sapi i stajao je pored samog puta koji je prolazio kroz dolju. Luk je zapazio da je konj osedlan, ali ga je začudilo što je bez jahača. No, istog sekunda njegovo čuđenje je našlo objašnjenje, jer mu je pogled pao na bezobličnu siluetu nečega što se nalazilo na zemlji odmah iza konjskih nogu.

Luk Vejnrajt je instinktivno izvukao revolver iz futrole i oprezno poterao konja niz put ka me-

stu gde je stajao konj bez jahača. Dok se približavao cilju dolina je počivala kao okovana grobnom tišinom. Kestenjasti ždrebac je, očigledno bio nečim uplašen, jer kad mu se Luk približio, on je odkasao desetak metara dalje. Ali, Luk nije obratio pažnju na konja; njegov pogled je kao prikovan počivao na telu ispruženom na tepihu guste trave. Odelo žrtve bilo je zamrljeno krvlju.

Luk je usporio hod svog konja, a zatim ga zaustavio. Njegovo mršavo telo kliznulo je iz sedla i još uvek stežući u ruci dršku revolvera pritrčao je skljojkanom telu. Čovek je ležao licem okrenut zemlji, a na leđima mu je košulju kvasila velika lepljiva mrlja od krvi.

Luk Vejnrajt je dršćući okrenuo telo na leđa i dah mu se presekao kada je ugledao ovalno, bradato, njemu vrlo dobro poznato lice. Bio je to Džekob King. Luk je pružio ruku i opipao mu puls. Pod prstima nije osetio otkucaje srca. King, vlasnik najvećeg ranča u pokrajini, bio je mrtav! Na njegovoj košulji videle su se tri rupe od metaka, dve blizu jedna druge negde kod donjeg dela kičme, i jedna tačno na sredini između plećaka.

Siv u licu, Luk se ispravio i trenutak kasnije sunce mu je zaklonila nečija senka.

— Ruke uvis! — odjeknulo je iza njega naređenje . . . izgovoreno glasom koji je ličio na rezanje.

Luk Vejnrajt se okrenuo hitro kao bičem ošinut, i zablenuo se u ledena lica trojice jahača koji su sedeli na konjima.

— Digni šape uvis, Vejnrajte ili ćemo po kratkom postupku uštedeti posao dželatulu! — rekao je Brent Gauri zatežući palcem obarač svog teškog „kolta“.

— I smesta baci taj revolver što držiš u ruci — zagroktao je promuklo kratkonogi konjanik do Gaurija — već si s njim napravio dosta štete!

— Do sto đavola! — promucio je Luk shvativši na osnovu tih reči šta trojica konjanika misle. — Slušajte da vam . . .

— Slušaj ti, Vejnrajte — prekinuo ga je Gauri zlobnog izraza lica. — Nas trojica smo baš prolazili tu u blizini, čuli smo pucnje i dojahali ovamo gde smo zatekli tebe pored Kingovog leša . . . sa revolverom u ruci.

— Odbaci revolver! — prasnuo je kratkonogi još žešće.

Luk Vejnrajt je otvorio šaku i pustio da mu revolver klizne iz ruke i padne na zemlju.

— Nisam ga ja ubio! — počeo je Luk očajnički da objašnjava. — I ja sam, isto kao vi, čuo pucnje, pa sam pošao ovamo. I imao sam šta da vidim . . . konja bez jahača i . . . ovo.

— Sa revolverom u ruci? — zapitao ga je Gauri cinično.

— Čujte šta ću da vam kažem, ljudi — zavapio je Luk Vejnrajt očajnički. — Pa, ja nisam imao nikakvog razloga da ubijem mister Kinga.

— King je bio vrlo bogat čovek, Vejnrajte — primetio je Gauri. — Pretpostavljam da vlasnik ranča Roling Hvin ima pri sebi poprilično novca . . . A to si mogao da pretpostaviš i ti. Proveri

ima li King novca, Rede.

Red Juldera je skočio sa svog zelenka i kleknuo pored tela mrtvog čoveka. Grubi, čvornovati prsti zavukli su se u džep košulje i izvukli otuda kožni novčanik. Juldera ga je otvorio i počeo da bira prstima po pregradama.

— Izgleda da ima više od stotinu dolara — rekao je Juldera i pogledao Gauriju.

— Tu smo, dakle. To si tražio — reznuo je Ben Gauri ledenim tonom.

— Šta... šta hoćete time da kažete? — promucio je Vejnrajt plačnim glasom, gledajući unezvereno, svu trojicu konjanika.

— Videli smo te kako si klečao sagnut pored leša i nešto radio — rekao je Red Juldera.

— Proveravao sam samo da li diše... to jest, da li mu srce kuca — izustio je Luk promuklo, shvatajući kao u ružnom snu da se stvari kreću nepovoljno po njega.

— Znaš šta Vejnrajte? — Brent Gauri je iskrivio svoje šiljasto lice u bezdušnu, svirepu grimasu — trebalo bi da te ovde na licu mesta bez ikakvog cifranja pošaljemo na onaj svet! Ti si jedan bedan, podmukli ubica! Šteta je da nismo stigli ovamo nekoliko minuta ranije... možda bismo mogli da spasemo Kingu život.

Luk ih je gledao sa nevericom, i ledena ruka straha stegla mu je srce. Trepćući smušeno i isprekidano, pogledao je u njihove bezizrazno tupe oči i lica na kojima se ogledala neverica. Kao da mu je odjednom nešto palo na pamet pokazao je rukom svoj revolver

na zemlji. — Pogledajte! — povikao je. — Mogu da dokažem da nisam pucao na mister Kinga! Opipajte moj revolver! Molim vas... samo ga opipajte! Videćete da je hladan. Hladan kao stena!

— Kleg — rekao je Gauri dajući znak glavom trećem čoveku da učini što se od njih traži.

Lindsi Kleg je bio mršavko dugačkih nogu i ruku, i izgledom je podsećao na velikog crnog pauka. Pošto je svoje nezgrapno telo spustio na zemlju, načinio je tri koraka i podigao sa zemlje Lukov revolver.

— Vidiš — rekao je Luk Vejnrajt promuklo. — Hladan je. Reci Gauriju koliko je hladan!

— Meni se čini da je pomalo vruć, — rekao je Kleg uvijajući ramenima.

— Šta? — I poslednja kap krvi nestala je iz Vejnrajtovog lica dok je zabezeknuto gledao štrkljastog konjanika. Osetio je da mu se u stomaku skuplja mučnina, jer se Gaurijev revolver digao do njegovog lica. — Čujte... možda... možda je topao; jer je ležao na suncu... — počeo je da muca i kotrlja reči sve više, padajući u očajanje.

— Stavi Kingovo telo preko njegovog konja — zapovedio je Juldera Brentu Gauriju. — A ti Kleg, veži tog kućkinog sina!

— Otvorite i pogledajte magacin pištolja — povikao je Luk Vejnrajt. — Videćete da je pun i da mu nijedna čaura nije prazna. Iz revolvera nije ispaljen nijedan metak.

— Čini mi se da će to biti šerifov posao — odgovorio mu je na to Brent Gauri kad mu je Kleg predao Lukov revolver.

— Šerif?

— Odvešćemo te šerifu Harperu. Vejnrajte — rekao je Brent Gauri. — I biću veoma iznenađen ako te uskoro ne budem video kako se njišeš na konopcu.

— U zabludi ste! Nisam ga ja ubio!

Ali, Lukove očajničke molbe nisu nalazile put do gluvih ušiju trojice konjanika, i Lindsy Kleg ga je dohvatio za ruke, i počeo da ga vezuje. Ostala dvojica su to ravnodušno posmatrali.

— Morate me saslušati... počeo je Luk.

— Umukni nitkove, ili ću te ovog časa učutkati zauvek — pripretio mu je Gauri grubo, vadeći iz džepa duvankesu. Dok je on zavijao cigaru, Kleg je kožnim remenom dovršio vezivanje optuženog Luka. — Ja sam nadzornik na ranču „Dijamond C” a to je ranč odmah do ranča „Roling Hvila” i otuda sam vrlo dobro poznavao Kinga. Između naša dva ranča nikada nije bilo nesporazuma ili sukoba. Živeli smo kao uzorni dobri susedi, što smo stvarno i bili, i Kingova smrt me je pogodila isto tako kao da sam izgubio svog gazdu... Zato začepi gubicu, ili se može desiti da izgubim strpljenje i izubijam te tako da vidiš sve zvezde.

— A šta ćemo sa mister Kingom? — zapitao je Juldera.

— Umeš li da budeš zaista taktičan, Rede? — zapitao je nadzor-

nik ranča „Dijamond C”, s izrazom sumnje na licu.

Juldera je načinio ozbiljno lice. — Pa...

— Dobro, recimo da možeš. On da odjaši pravo na „Roling Hvil”, — naredio mu je Brent Gauri. — Kaži gospodi King šta se desilo, ali joj istovremeno reci da smo uhvatili ubicu njenog muža... ovog podlog smrdljivog derikozu Luka Vejnrajta! Posle toga, mislim da bi bilo najbolje da odjašeš na „Dijamond C” i isto to ispričaš Koventriju... naš gazda će svakako želeći da gospodi King pomogne oko pogreba.

— Naravno — odgovorio je kauboj i klimnuo glavom.

Juldera se bacio u sedlo i njegov zelenko je krupnim skokovima odjurio prema brdskom prevoju.

Cev Gaunijevog revolvra zari-la se u Lukova leđa.

— Penji se na konja.

Sa rukama čvrsto vezanim iza leđa, Vejnrajtu je bilo teško da se popne na konja, i posle nekoliko uzaludnih pokušaja, konačno su ga Klegove gvozdene ruke ubacile u sedlo. Nadzornik ranča „Dijamond C” uzeo je uzde Kingovog konja i dok su se muve zujeći okupljale oko rančerovog tela, mlitavo oklembesjenog preko sedla, naredio je da se pođe. U muklom ćutanju, kolona je pošla prema Destini Kriku.

Još uvek zbunjen i ophrvan strahom, traper je nastojao da održi ravnotežu na konju, koji je kaskao i kavalkada se uputila kroz dolinu. U početku Luk Vejn-

rajt je pokušavao da sebe uveri da će šerif Harper podržati njegovu tvrdnju da je nevin. Na kraju, nije bio zatečen sa novcem Džekoba Kinga u rukama, a pošto pregleda njegov revolver, predstavnik zakona će samo utvrditi da toga dana iz njega nije pucao. Pa ipak, što se više približavao klanu, sve više je bio spreman da sebi prizna da su neke činjenice protiv njega. Pomisao na to i neka zla slutnja kojoj nije znao korena, sve više je unosilo nespokoјstvo u njega.

Dok je jahao ka Destini Kriku vreme je lelelo brzo kao što to obično biva kada čovek ne želi. Ljudi sa ranča „Dijamond C” nisu više razgovarali s njim već su neprekidno gledali u pravcu grada i smrknutih lica gonili konje. U blizini Destini Krika, naišli su na niz rudarskih koliba, i čuvši topot kopita nekoliko bradatih kopača zlata, provirili su kroz prozore i vrata. Prepoznavši ko je poginuli, jedan grdosija je uzviknuo.

— Hej, pa, onaj preko konja je Džekob King!

— A onaj vezani nevaljalac mora da je ubica! — dodao je drugi.

Dok su se udaljavali od rudarskog naselja, Luk je bacio pogled preko ramena. Video je da se trojica spremaju da pojašu konje

i zarobljenik je videvši njihova smrknuta lica i žurbu, osetio da mu uz kičmu mili ledena jeza straha. Setio se u tom momentu da je u gradu i okolini Džekob King bio vrlo popularan i da je ne jedan naseljenik gledao na njega kao na opšteg dobročiniteља. Rančer je bio član gradskog veća, jedan od osnivača crkvene parohije i glavni finansijer izgradnje crkve. Novcem „Rodling Hvila” izgrađena je lokalna škola. Za Kinga se moglo reći da pripada malobrojnoj vrsti ljudi, bio je bogat i moćan čovek, a nije imao neprijatelja i Luk je znao da je Gauri govorio istinu kada je tvrdio da su odnosi između Kingovog ranča i ranča „Dijamond C” više nego srdačni.

Kratko vreme kasnije, kopači zlata su se pridružili kavalkadi koja je već ulazila u grad i Luk je začuo njihovo ljutito gundanje. Pred njima se širila glavna gradska ulica i dok su konjanici jahali ka centru sve više i više sveta je izlazilo ispred kuća na drvene trotoare, neki da bi videli ko prolazi, a priličan broj njih da bi se iz radoznalosti pridružili i pošli za kolonom. Vejnrajt se nije usuđivao da im pogleda lica, jer je oko sebe jasno mogao da čuje žagor neprijateljstva. Građani su, kako je kolona prolazila, zagledali Kingovo telo umrljano krvlju, a onda su dizali pogled na zarobljenika, dovodeći očigledno to dvoje u vezu. Gauri čak nije morao ništa ni da im objašnjava, jer je gomila koja se sve više okupljala, već sama nagađala šta se moralo desiti. Tako su prošli

pored gradske kapele i na velikoj spomen-ploči istanutoj na ulazu u kapelu, zastižala je krupnim slovima ispisana zahvalnica čoveku koji je pre pet godina dao pastoru Duganu prvi ček za njenu izgradnju.

Vitlejemska kapela.

Hvala bogu Džekobu Kingu na njegovoj velikodušnosti.

Procesija je stigla do poslovnog dela glavne ulice, i istog trenutka kao neki iznenađan val, ulicu su preplavili ozlojeđeni građani. Izlazili su sa svih strana, iz trgovina, saluna, zanatskih radnji, poslovnica, da bi se okupili u krug oko zarobljenika i Vejnrajtovo kljuse je uplašeno zarzalo kada su ga sa svih strana pritisnuli. Nekoliko žena je pripretilo Luku Vejnrajtu stisnutim pesnicama, a jedna se sagla, dograbila šaku prašine i bacila je na njega. Na sreću, bili su već na domaku šerifove stanice, ali je uprkos tome, Luk uzdrhtao kada je video da su građani ispred njega širinom cele ulice napravili zid. Ne obazirući se na njih, Gauri je i dalje jahao.

Vrata šerifske stanice su se širom otvorila i šerif Harper je prokrčio sebi put kroz uskomešan gomilu. Neposlušni građani koji su hteli da što bliže priđu zatvoreniku, prečili su mu put, gurali ga i muvali laktovima, ali je Harper ipak uspeo da se probije i napravi malo prostora oko sebe. Da bi situaciju uzeo u svoje ruke, izvukao je revolver i ispalio dva metka uvis. Gomila se smesta udaljila od Luka Vejnrajta a šerif Harper je prišao ko-

njanicima još uvek držeći revolver u ruci. Bacio je kratak pogled na zarobljenika, zatim je prišao konju preko koga je visilo mltavo Kingovo telo.

— Šta se desilo Brente? — zapitao je.

— Našli smo Kinga mrtvog, a iznad njega ovog nevaljalca sa revolverom u ruci — odgovorio je nadzornik dovoljno glasno da bi ga svi mogli čuti. — King je dobio tri metka u leđa!

— Vejnrajte, prijavite kućkinji sine! — uzviknuo je jedan građanin, ali, kao da je tim rečima izrazio ono što misle i osećaju svi ostali prisutni.

— Neka neko donese konopac! — viknuo je jedan trgovac s okruglim trbuščićem.

— Da, donesite konopac. Obesimo ga i uštedimo ovom gradu troškove suđenja! — uzviknuo je ponovo prvi građanin.

— Stanite! — odjeknuo je Harperov zapovednički glas. — Neće biti nikakavog konopca ni vešanja... U svakom slučaju, bar zasađa. Prema tome, smirite se i stišajte strasti. Brente, odvedite Vejnrajte unutra i zaključajte ga u ćeliju broj dva.

— Zar nije u njoj Link Rembler? — promrmľao je neko.

— Tačno! — Harper se počeo prstom po bradi. — Uhapsio sam ga sinoć zbog pijanstva i pravljenja nereda, ali, računam da se do sada dovoljno istreznio. Pusti Remblera napolje, Brente i uradi kao što sam ti kazao.

Gauri je priterao svog konja sa svim do zarobljenikovog, i poterao ga prema zatvorskoj zgradi.

Neprijateljski raspoložena gomila se, posle nekoliko trenutaka razmišljanja, gundajući razdvojila da ih propusti, i kada se na kraju našao na platformi ispred ulaza u zatvor, Vejnrajtovo lice je bilo orošeno hladnim znojem. Nadzornik ranča „Dijamond C” je sjahao, a onda je gurnuo Luka.

— Silazi!

Vejnrajt je prebacio desnu nogu preko sedla i spustio se da klizne do zemlje. Nadzornik mu je nabio cev revolvera u rebra i naredio mu da uđe u šerifsku stanicu. Kada su se našli unutra, Gauri ga je grubo gurnuo prema ćeliji broj dva, odakle je između rešetaka prema njima gledalo bradato mršavo lice nekog starog čoveka.

— Idi kući Link — posavetovao ga je Brent Gauri. — To jest, ukoliko ne želiš da ostaneš i deliš ćeliju sa jednim podmuklim ubicom.

Videvši vrata ćelije otvorena, stalni pijanac Destini Krika nije čekao da mu se poziv ponovi. Ne gubeći ni trenutka, protrčao je kroz šerifsku kancelariju i nestao na ulici.

Kada je ušao u ćeliju i za sobom čuo tresak gvozdene rešetke i škljocanje brave, Vejnrajt je odahnuo kao da je osetio olakšanje. Još uvek vezanih ruku skljkao se na drveni ležaj. Trupkajući čizmama, šerif je ušao u zgradu i zatvorio vrata pred nosom ljutite mase.

— Treba da mi daš izjavu, Brente — rekao je Harper izvlačeći fioku pisaćeg stola. — Evo, ovde imaš papir.

— Šerife! — oslovio ga je Luk Vejnrajt iz ćelije. — Morate me saslušati. Dokazaću da sam nevin!

— Je li? — Harper je digao obrve praveći začuđeno lice.

— Kod Gaurija je moj revolver. Kad sam pošao od kuće magacin je bio pun, a mora i sada biti pun, jer iz njega nije pučano. Uzmite ga i pogledajte.

— Gde je njegov revolver, Brente? — zapitao je šerif Harper.

Nadzornik je izvukao revolver koji mu je visio zadenut za pojasom i pružio ga predstavniku zakona.

— Ispaljena su tri hica. Ja sam ih čuo, a to i ovi ljudi kažu — nastavio je traper zadihano. — Ako je moj revolver pun, to onda znači da ga nisam upotrebio da njime ubijem mister Kinga, jer bi inače u njemu nedostajala tri metka.

Držeći revolver u ruci, Harper je nezainteresovano okrenuo cilindrični magacin.

— Dakle? Šta kažete? — Luk Vejnrajt ga je gledao sjajnih očiju a oznojeno lice zario mu je podedonosan izraz.

Harper je neko vreme ćutao, tako da se u odaji skoro moglo čuti burno kucanje Vejnrajtovog srca.

— Kažeš da su tri metka ispaljena Džekobu Kingu u leđa? — zapitao je šerif ispitivački.

— Da ... tri — potvrdio je traper.

— Pa, Vejnrajte — procedio je šerif Harper kroz stisnute usne — stvari ne stoje baš dobro po te-

be. U magacinu tvog pištolja nedostaju tri metka, a ja bih rekao da je ovo tvoj pištolj. Na njegovoj dršci su urezani tvoji inicijali. L. V.

Ošamućen i zanemio od zaprepaščenja, Luk Vejnrajt je zinuto zurio u nadzornika ranča. Brent Gauri je međutim, bio uzeo jednu cigaru iz izrezbarene kutije na stolu i ne obraćajući pažnju na zatvorenika, kresnuo je šibicu da je zapali. Žut plamičak osvetlio je čudan poluosmeh na Gaurijevom ogrubelom licu.

III

Široko razmaknuta omča visila je sa grane velikog starog drveta i lako se ljuškala na toplom popodnevnom povetarcu. Dan je bio topao, povetarac blag, ali je njihanje omče slutilo na zlo.

Sedeći u sedlu sasvim blizu ispod starog gradskog drveta za vešanje, Dok Holidej je gledao kako se silueta omče od grubog konopca oštro ocrtava na azurnoplavom nebu. Razmislio je malo tome što je video, a onda poterao svog Miga u sitan kas i ušao u glavnu ulicu Destini Krika. Kada je jutros kao i obično pošao da obiđe Frimana, nije se nadao da će na povratku zateći takav prizor. Ali, nije se začudio, jer je omča za vešanje na Dalekom zapadu bila dosta čest prizor.

I ranije je imao prilike da vidi i čuje prve predznake linča, a to popodne predznaci koje je video pri ulasku u grad, nepogrešivo su

govorili da predstoji linč. Grupice su se skupljale po uglovima, a salun je bio pun bučnih ljudi. U atmosferi se osećala napetost i mržnja, i što se više bližio centru, znaci napetosti i mržnje bili su sve izrazitiji. Vrata pogrebničke prostorije su bila otvorena i pored zida je stajala izložena pogrebna oprema.

Nije stigao dockan. Da se linčovanje već bilo odigralo, ulica bi bila pusta. Iz iskustva je znao da posle svakog protivzakonitog vešanja, duhovi brzo splasnu, da se posle toga ljudi brzo razbegnu sa mesta zločina, da bi se negde u skrivenim kutovima uhvatili u koštac sa svojom savešću. Prema tome, linčovanje je tek predstojalo, a omča je bila prebačena preko grane tek da bi sve bilo spremno. Prolazeći pored saluna, „Četiri keca” Dok je iz unutrašnjosti čuo da neko više.

Pogledi sumnje i prezrenja pratili su ga sve do zgrade šerifske stanice, gde je zategao vođice. Konj se zaustavio, i on je lako skočio iz sedla. Nekoliko najsmelijih koji su otvoreno buljili u Doka, začuđeno su se pogledali. Ne obazirući se na njih, Dok Holidej je zakoračio na drvenu platformu i bez kucanja otvorio vrata šerifove kancelarije.

Harper se za svojim stolom sladio tek ispečenim domaćim biskvitima, ali, prestao je da žvaće kada je visoki pustolov ušao unutra i nogom zatvorio vrata za sobom.

— Rekao sam vam da niste poželjni u Destini Kriku! — dočekao ga je šerif Harper oporo — a

sada vam kažem da ste još manje poželjni u mojoj kancelariji.

Holidej namerno nije obratio pažnju na šerifa, i pogled mu je preleteo do drugog kraja prostorije gde su se pored zida nalazile jedna do druge tri ćelije od debelih gvozdених rešetaka. Jedna ćelija je bila prazna, u trećoj je čučao neki zgureni Indijanac, a u srednjoj se nalazio Ketlinin brat. Videvši ga, Luk je skočio na noge.

Posle zatvaranja u ćeliju, ruke su mu bile odvezane, i on je pri-trčao rešetkama i grčevito ih stegao košćatim rukama. U očima su mu se ogledali zbunjenost i strah.

— Došao sam čim sam čuo, Luk — rekao je kockar. — Neki farmer je prolazio pravcem pored vaše farme, pa je svratio da javi šta se desilo. Vaša sestra me je zamolila da pomognem i ja sam obećao da ću učiniti šta mogu.

— Holideje! — Vejnrajtove oči su sijale kao u groznici, jer ga je panika hvatala sve više. — Morate mi verovati. Ja nisam ubio Kinga.

— Do đavola stanite malo! — Pao je u vatru Čarls Harper i skočio na noge. — Ovo je šerif-ska kancelarija, Holideje, i vi nemate pravo da upadate ovako i neovlašćeno razgovarate sa zatvorenikom! A sada se čistite odavde! U stvari, najbolje bi bilo, da se počistite iz grada.

Kao da nimalo ne haje za ono što mu govori, kockar je hladno pogledao raspomamljenog predstavnika zakona. Žmirnuo je pre-zrivo i vadeći cigaru rekao. — Da

li je ovaj čovek angažovao branioca, Harpere? — zapitao ga je najzad.

— Ovaj... pa... — počeo je šerif i zastao.

— Ja ću odgovoriti na to pitanje, Holideje — rekao je Luk. — Ne, nisam angažovao branioca.

— Činjenica je — rekao je Harper — da u gradu imamo samo jednog advokata i da se on neće prihvatiti da zastupa Vejnrajta.

— Kako neće? — zapitao je Dok — pa, to mu je profesionalna obaveza.

— Jeste, ali ne mogu da zamerim Dasonu. On mora da pazi na svoj ugled čoveka i građanina, mora da živi sa stanovnicima Destini Krika. To je razlog što ne želi da ima nikakve veze sa čovekom koji je ubio Džekoba Kinga.

— Ubio? — Dok Holidej ga je ošinuo pogledom. — Čini mi se da se to ne može reći, pre nego što svoju reč kažu sud i poroča, Harpere.

Harper je slegnuo ramenima. — Vejnrajt je zatečen pored Kingovog leša sa revolverom u ruci, a iz tog istog revólvera ispaljena su tri hica, to sam lično utvrdio u Vejnrajtovom prisustvu. A King je ubijen sa tri metka, Holideje. Prema tome, kako ja vidim stvari, to je skoro dokazano ubistvo.

Dok Holidej je prodorno pogledao Vejnrajta. Već više od dva dana poznavao je Ketlininog brata, i bio je stvorio određeno mišljenje o njemu. Luku se nije dopadalo njegovo prisustvo u kući Vejnrajtovih, i Holidej je iz toga zaključio da se njemu ne dopada

njegov avanturistički način života. Pa ipak, Dok mu to nije uzimao za zlo, a takav Lukov stav govorio je nešto o njegovom karakteru. Na drugoj strani, morao se priznati da Luk nije bio baš naklonjen radu. Iskreno rečeno, bio je lenjivac. I pored toga, Holidej je bio siguran da ubistvo kod njega nikako ne dolazi u obzir kao način rešavanja životnih problema. U toku života kakav je vodio, Holidej je naučio, da brzo procenjuje ljude... katkad mu je život zavisio od toga da li će nekom sasvim nepoznatom čoveku pokloniti poverenje ili neće, i u tim procenama on se vrlo retko varao. Luk Vejnrajt, rekao je sebi u trenutku dok je stajao pred ćelijom i gledao njegovo od straha izmenjeno lice, bio je nesumnjivo lenjivac i ponekad čak neodgovoran, ali, nije bio sposoban da umišljajno nekog ubije, pogotovu ne s leđa. Zbog takvog mišlja o njemu, Holidej se nije dvoumio da posle obaveštenja koje je farmer u prolazu bez uvijanja istresao Ketlini, pođe u grad da mu pomogne.

— Svaki građanin Sjedinjenih Država, kome se sudi, ima pravo na branioca — resko je izbacio Dok.

— Ja ne mogu da primoram Dasona da zastupa Vejnrajta — rekao je Harper bezbrižno.

— Onda ću ga ja zastupati — izjavio je Dok Holidej.

Harper se zablenuo u njega. — Ali, vi niste kvalifikovan advokat.

— Pogledajte zakon, šerife — rekao je Holidej.

— Šta da pogledam?

— Svaki čovek može nastupiti kao nečiji zastupnik, pod uslovom da se učtivo ponaša na sudu — izrecitovao je Dok Holidej jednu zakonsku odredbu koju je jednom prilikom čuo od Vajata Erpa. — Ne može se svaki grad u ovoj pokrajini pohvaliti da ima pravog ovlašćenog advokata.

— Kockar i revolveraš da se pojavi u ulozi advokata! — cinično se nasmejavao Harper. — Vejnrajt bi bolje učinio da se brani sam.

— To neka on odluči — rekao je Dok značajno. Vejnrajt je za to vreme stiskao šakama gvozdene rešetke, tako da su mu od stiskanja pobelesli prsti. Na njegovom licu ogledalo se očajanje.

— Holideje — prošaputao je Luk — želim da vi budete moj branilac.

— Jeste li čuli ovo, šerife? — zapitao je. — Upravo sam imenovan za zastupnika. A sada bih hteo da porazgovaram sa mojim klijentom.

Harper je zažmurio očima i provukao prste kroz sivkastu kosu. — Čini mi se da to nije baš po zakonu — rekao je praveći se da mu nije poznat zakonski propis koji mu je Holidej izrecitovao.

Holidej je odlučnim korakom prišao ćeliji namerno ne obraćajući pažnju na njega. Nabranog čela, predstavnik zakona je posmatrao Holideja koji je stajao pored gvozdene rešetke.

Pustolov nije hteo da gubi vreme, i odmah je prešao na pitanja. — Luk, hoću da znam šta se desilo. Ispričajte mi vašim rečima sve, od početka do kraja... i pazite dobro da nešto ne izostavi-

te. I najmanja pojedinost može biti važna.

— Ja nisam ubio mister Kinga! — ponovio je Vejnrajt spontano, kao da će time i druge uveriti u svoju nevinost.

— Verujem vam — rekao je Holidej mirno. — A sada, da čujem vašu priču.

Dok je Luk Vejnrajt pričao svoju verziju događaja u brdima, Harper je sedeo za svojim stolom i mrštio se. Po grimasama njegovog lica, videlo se da nije verovao ono što je slušao. Dok Holidej, međutim, nijednim migom lica nije odavao šta misli i nije prekidao zatvorenika iz koga su reči tekle kao bujica. Kada je Luk završio, Holidej mu je pružio jednu od svojih cigara. Harper je pažljivo motrio, ali nije rekao ništa kada je Dok kresnuo šibicu i pružio je Vejnrajtu da zapali.

— Kako je Ketlin? — zapitao je Luk još uvek uzrujan.

— Van sebe je od brige — odgovorio je Holidej kratko.

Luk je povukao dobar dim. — Holideje, hvala vam na tome što ste ponudili svoju pomoć.

— Vaša sestra je fina i plemenita osoba — rekao je Dok. Pristala je da pomogne čoveku u nevolji, pa je pravo da joj se to vrati. A što je najvažnije, ja verujem da ste stvarno nevini, pa kako smatram da pravda uvek treba da pobedi, smatrao sam da mi je dužnost da se umešam.

— Holideje — Vejnrajt ga je pogledao pravo u oči. — Mislim da vam dugujem jedno izvinjenje.

— Zbog čega?

— Pa, kako da kažem... nije ništa naročito ali ipak... Ja nisam imao neko baš povoljno mišljenje o vama... zbog vašeg zanimanja i načina života, pa sam Ketlin upozorio da ne bi trebalo da se ni na koji način vezuje za jednog revolveraša — priznao je Luk iskreno.

Holidej se osmehnuo. — Zaboravite to, Luk. Posvetimo se tome kako da vas izvučemo iz zbrke u koju ste upali.

— Ima jedna stvar u koju sam sto posto siguran — vratio se traper na razgovor o svom položaju.

— Koja? — zainteresovao se Dok.

— Moj revolver — rekao je Vejnrajt. — Kad sam pošao od kuće magacin revolvera bio je pun, i ja iz tog pištolja nisam toga dana ispalio nijedan metak. Pa ipak, šerif Harper je rekao istinu. Pregledao je revolver u mom prisustvu i u magacinu su nedostajala tri metka, što bi moglo da znači samo jedno...

— Da su činjenice nameštene — dopunio ga je Holidej ozbiljnog lica. — I to od strane čoveka koji je doneo revolver od mesta događaja dovede.

— Tako i ja sada mislim.

— Ko je bio taj?

— Brent Gauri — podsetio ga je Luk. — Nadzornik sa ranča „Dijamond C“.

Holidej se zamislio. — Rekoste da je to ranč koji se graniči sa Kingovim rančom.

— Da.

— I sigurni ste da između Kingovih kauboja i ljudi sa „Dijamon-

da C" nikada nije bilo nikakvih sukoba?

— Siguran sam — promrmljao je Vejnrajt. — To je činjenica o kojoj se godinama pričalo u ovom kraju. Džekob King je bio đavolski bogat čovek, ali nikada nije posezao ni za čijim imanjem i tako su se susedi u miru razvijali jedan pored drugog... Među njima nikada nije bilo nikakvo trvenja.

— Kome je sada posle Kingove smrti pripalo njegovo bogatstvo? — zapitao je kockar.

Vejnrajt je slegnuo ramenima smatrajući da to pitanje nema nikakvog smisla. — Pretpostavljam njegovoj udovici, gospodi Seliji King. Harper mi je rekao da je ona sada u crkvi gde je teši ovdašnji propovednik.

— Ako je Gauri petljao sa vašim revolverom, onda bi to moglo da znači da je na neki način umešan u stvar.

— Moguće! Ali, postoji mogućnost da je bio uveren u svoju krivicu i da je smatrao da malo dokaza neće škoditi ako će se time osigurati da budem obešen — izložio je Luk svoje mišljenje.

— Možda — rekao je Holidej, ali nije izgledao uveren u to što je čuo.

— Holideje — Lukova desna ruka pružila se između rešetaka i dohvatila Holideja za mišicu. — Nije me sramota da vam nešto priznam: Ja sam đavolski uplašen!

— Trudiću se da na sudu učinim sve što mogu — pokušao je Holidej da ga ohrabri.

— To će biti sutra pre podne

oko deset časova. — Obavestio ga je Vejnrajt. — Harper je telegrafisao oblasnom sudiji i on će doći. Ali, ne bojim se ja suđenja ako hoćete da budem sasvim jasan. Bojim se onoga što bi se moglo desiti pre suđenja. Grad je u nekakvom gadnom raspoloženju koliko sam mogao da primetim.

— To sam i ja primetio. — Dok Holidej nije hteo da zastrašuje zatvorenika pričama o omći za vešanje i drugim zabrinjavajućim simptomima koje je zapazio. — Ali, pokušajte da ne mislite na to i da ne brinete. Luk.

Vejnrajt se snuždeno skljkao na ležaj u ćeliji.

— Treba li vam nešto? — zapitao je Dok. — Duvana? Hrane?

Harper je naglo ustao i koraknuo tri dugačka koraka prema ćeliji. — Mislim da ste dosta razgovarali sa zatvorenikom, Holideje. Ne možete reći da sam bio cepidlaka — promrmljao je šerif.

Holidej je dugim, prezrivim pogledom odmerio razdraženog gradskog čuvara reda i zakona. — Vi, naravno, znate šta se događa u gradu? — rekao je.

— Šta hoćete time da kažete? Šta se događa? — zagraktao je Harper.

— Salun je pun u ovo doba dana, i tamo se ljudi nalivaju pićem. A sem toga, građani su nekako uznemireni kao da nameravaju da zakon uzmu u svoje ruke — rekao je Holidej bez uvijanja.

— Uveren sam da građanima Destini Krika takve stvari ne padaju ni na kraj pameti — osmeh-

nuo se Harper samozadovoljno.

— A šta ako se ipak desi da dođu ovamo — ostao je Dok uporan:

— Čujte Holideje — Čarls Harper je raširio ruke — možda su građani malo ljuti i ozlojeđeni. Ja lično ih za to ne osuđujem, jer sam i ja bio ljut kada sam čuo da je Džekob King podmuklo ubijen sa tri hica ispaljena u leđa. Ali, što se ostaloga tiče, ja dobro poznajem građane Destini Krika. Oni nikada neće otići tako daleko da izvedu linč.

Holidej je pomislio na konopac prebačen preko starog drveta na ulazu u grad i omču koja se lju-ljuškala na popodnevnom vetru i podsećala na stravičan čin vešanja.

— Nisam baš tako siguran u to što kažete, šerife. — Holidej je prišao prozoru. Učinilo mu se da je broj ljudi na ulici sada bio veći nego kada je ušao u zgradu zatvora, i da se od onih koji su izašli iz saluna i onih koji su bili napolju, na drvenom trotoaru već stvorila prilična gomila. — Ali, ma šta da se desi, Harpere, nadam se da nećete zaboraviti da nosite metalnu zvezdu.

— Nabacujete li mi vi to da ja ne znam šta mi je dužnost, Holideje? — prasnuo je šerif besno.

— Samo vas podsećam na vašu dužnost — rekao je Dok bez uzbuđivanja.

— Vejnrajt je lišen slobode, biće mu suđeno, i biće po zakonu osuđen i obešen — potvrdio je Harper.

— Čini mi se da će vam biti potrebna pomoć, Harpere — pro-

mrmljao je Dok Holidej kada je još jedna grupa napitih građana hrupila iz saluna „Četiri keca”. — Tamo vidim da se već okuplja prilična gomila.

— Pomoć od vas? — Čarls Harper se nasmejao glasno. — Holideje, ja sam vlast u Destini Kriku. Nije mi potrebna pomoć kockara i revolveraša koji je spreman da na sudu brani podmuklog ubicu s leđa.

— Hteli vi pomoć ili ne hteli — rekao je Holidej tiho, posmatrajući grupu ljudi koja se sve više povećavala onima koji su izlazili iz saluna — moraćete da je hitno obezbedite.

— Zašto?

— Kako ja vidim stvari, odbrana mog klijenta uključuje obezbeđenje uslova da optuženi ne bude obešen pre suđenja — rekao je Holidej i pogledao šerifa spuštajući ruku na dršku revolvera. A kako se stvari napolju razvijaju, čini mi se da to zakonsko pravilo može biti ugroženo.

Harper se pridružio Holideju koji je stajao pored prozora i ton njegovog glasa se naglo izmenio. Ja... Ovaj... izgleda da ste možda u pravu — rekao je i progutao vazduh. — Možda će mi ipak... trebati pomoć... samo da ih malo zaplašim, shvatate?

— Čini mi se da ćete i tu priču morati da pričate nekom drugom a ne meni — rekao je Holidej podsmešljivo. — Dosta poznajem psihologiju ljudi, i znam kada ih je moguće zaplašiti i čime. Nego, recite mi, ko je onaj debeljuškasti nitkov koji raspaljuje gomilu?

Pogled Čarlsa Harpera prešao

je do čoveka neobrijanog lica koji je stajao pesnica dignutih uvis. Oko njega komešala se gomila ljudi očiju crvenih od količine popijenog viskija. U njima je prepoznao nekolicinu onih koji su se celog dana nalivali pićem kod „Četiri keca” kao i lica građana koje je, inače, smatrao za uravnotežene osobe. Među njima je bio čak i stari kanbar Ingerson i na njegovom licu nije video ništa blaži izraz nego na licima ostalih. Videvši u gomili i tri žene koje su iznad glave vitlale metlama, Harper je nabrao čelo. Situacija je bila daleko ozbiljnija nego što je do pre nekoliko minuta verovao. Sve do tada, zbog debljine zidova, u njegovoj kancelariji, galama se nije čula, ali, sada su ljudi postajali bučniji i do njih je dopirala glasna vika.

— Brent Gauri — odgovorio je Harper posle kratkog ćutanja.

— Gauri? — Holidej se namrštitio. — Nadzornik sa ranča koji je doveo zatvorenika?

— Da.

— To se nekako ne uklapa, Harpere — prevaleo je Holidej tiho preko usana.

— Kako mislite da se ne uklapa? — zapitao je predstavnik zakona.

— Pa, eto, on je sada tu na polju i huška gomilu. Možda je ovog časa izašao iz saluna gde je radio istu stvar.

— Mislite? Pa šta?

— Pa evo šta. Ako je Gauri bio ubeđen u Lukovu krivicu toliko da smatra da ga treba obesiti, zašto onda to nije učinio na licu mesta u dolini? Sasvim mirno je to mogao da uradi. — Ho-

lidej je začutao, a onda dodao šta ga još interesuje. — Zašto se mučio da pređe toliki put i doveđe zatvorenika u grad.

— Znaate šta, Holideje? — iscerio se cinično Harper. — Došli ste u grad kao kockar i revolveraš, u međuvremenu ste postali advokat, a sad vidim da imate talenta da se razvijete u dobrog detektiva!

Holidej nije obratio pažnju na Harperovo bockanje. — Sem ako to nije neka velika nameštaljka!

Harper ga je tek tada pogledao ozbiljno. — Šta? — zapitao je šerif — kakva nameštaljka?

— Gauri je doveo Luka u grad da se on lično ne bi ogrešio o zakon, a onda je počeo da podgreva građane za linč — izložio je Holidej svoje razmišljanje. — Kada bi gomila bila dovoljno raspaljena i kada bi krenula u linč, Gauri bi se verovatno povukao, ali to niko ne bi primetio, i nedelo bi se završilo bez njega. Dakle, rezultat bi bio isti. Luk bi bio obešen ali bi izgledalo da Gauri nije direktno odgovoran za to. Umesto toga, za linč bi bio kriv grad, i kada bi se pijani klovnovi otreznili i došli sebi, imali bi krivicu na svojim plećima.

— Ali, zašto bi Gauri želeo da tako nešto učini? — zapitao je Harper sa nevericom.

— To ne znam... još uvek — tiho je rekao Dok.

Pustolov je pažljivo posmatrao kako se gomila komeša oko Gaurija i iznenada kao po komandi, sva lica su se okrenula u pravcu šerifске kancelarije. Za trenutak se nad uzavrelu gomilu spustila zloslutna tišina, a onda je odjed-

nom masa kao val krenula ulicom.

Dok Holidej je zakoračio prema vratima.

IV

Vrata zatvora su se s treskom otvorila i u okviru otvora pojavio se Dok Holidej.

Masa je naglo zastala u mestu kao ukopana, i od Holidejevog ledenog oštrog pogleda, zamukli su povici ljudi raspaljenih alkoholom. Iza njega, stajao je šerif Harper sa naperenom puškom.

Posle prvog iznenađenja pićem naliveni građani počeli su da izvikuju naredjenja.

— Sklanjaj nam se s puta!

— Beži čoveče, ili ćemo te pregaziti!

— Harpere! Gde si do đavola. Sklanjaj se u stranu i ostavi ključeve čelije na tvom stolu.

Više nego jedanput Holidej je imao prilike da vidi slične prizore u gradovima na granicama Divljeg zapada. Viskijem i nekim emotivnim razlogom, časni i poštteni građani, u svakodnevnim prilikama normalni ljudi, bili su pretvoreni u bezumne životinje. U ovom slučaju, emotivni razlog bila je želja da se na onaj svet što brže otpravi čovek za koga su verovali da je ubio gradskog uglednog čoveka i dobrotvora.

— Jesi li nas čuo, Lombre? Sklanjaj se u stranu!

— Do vraga! — doviknuo je neko iz pozadine. — Nije li to Dok

Holidej koji je pre dva dana došao u naš grad?

Odgovor jednog istraživača širokog lica koji je besno mahao puškom bio je dokaz koliko su ljudi bili pali u vatru. — Baš me briga. Ne dajem ja ni pet para na to ko je on. Došli smo da obesimo ubicu mister Kinga i učinimo to, makar nam sto takvih stajalo na putu.

Holidej je koraknuo jedan korak prema njima, a ruka mu je kao slučajno, i dalje počivala na drški revolvera.

— Neće biti nikakvog vešanja. — Holidejev glas je rezao oštro kao brijač i od tog odsečnog tona gomila je zamukla.

— Slušajte vi, mister — doviknuo je debeljuškasti vlasnik trgovine čije se okruglo lice promolilo iz gomile. — To se vas ništa ne tiče.

— Ja odlučujem o tome da li me se nešto tiče ili ne.

U rečima Doka Holideja, i načinu kako ih je on izgovorio, bilo je nečega što je u linčere unelo izvesnu dozu nesigurnosti i neizvesnosti. Da je viknuo na njih ili upotrebio grubost, to bi njihova raspaljena osećanja dovelo do ključanja i eksplozije. Umesto toga, Dok je govorio tiho ali hladnokrvno, i bar za trenutak izgledalo je kao da se njihov bes nešto stišao.

— Vejnrajt je podlo ubio jednog od najboljih građana koga je ovaj grad ikada imao — razmahao se trgovčić. — Mi hoćemo da se postaramo da dobije zaslužnu kaznu.

— Linčovanjem? — zapitao je Dok Holidej.

— Nazovite to kako hoćete, mister. Činjenica je da smo naumili da se osiguramo da Vejnrajt omašti konopac... i to što pre.

— Kazali ste, „nazovite to kako hoćete“ — uzvratio je na to Dok Holidej i ljudi su se počeli zgledati. A ja vam kažem da je to što ste naumili obično linčovanje, jedan protivzakoniti akt. I zbog toga sam ja ovde da bih se postarao da nijedan od vas poštenih ljudi i građana ne učestvuje u vešanju koje je protivno zakonu.

— Zakonu! — doviknuo je jedan stari kopač zlata zarastao u bradu, tako da su mu se usta jedva videla i pljesnuo se rukama po bedrima. — Do sto đavola, Holideje. Ti si mi baš mustra koja će nam čitati lekcije o redu i zakonu. Nije bilo tako davno da smo zaboravili kad ste ti i onaj stari jarac u salunu ustrelili tri čoveka!

— Tačno — dodao je neko drugi. — Prema tome, sklanjaj se s puta Holideje, ili ćemo te mi ukloniti.

— Može biti da si vešt i brz na revolveru — iscerio se kopač zlata — ali, ne možeš da izadeš sa svima koliko nas ovde ima.

— Može biti da ne mogu — rekao je Holidej još uvek mirno i hladnokrvno, ali je iz njegovih sivoplavih očiju sekao pogled ledeno jeziv kao tama grobnice. — Ali, prvi ko na mene potegne revolver ili kroči nogom na ovu platformu, može računati da je kupio kartu za groblje.

— Za ime božje? Zar ćemo se uplašiti samo jednog čoveka? — Govornik je bio neko ko se nije video na kraju gomile.

— Reći ću vam šta je pravilno i kako će biti — nastavio je Holidej i dalje tihim glasom ne obazirući se na huškanje iz pozadine. Nije hteo da dozvoli da izgubi nit strpljenja mase koju je već bio počeo da vuče u mirnije vode. — Luk Vejnrajt će sutra biti izveden pred sud. Šerif Harper je poslao telegram u pokrajinsko sedište i putujući sudije je već na putu za Destini Krik. Održaće se pošteno suđenje kako zakon propisuje, i ako sud i porota nađu da je Luk Vejnrajt kriv, on će biti po zakonu obešen. Ali, samo u tom slučaju. Ne može se dozvoliti da bude linčovan od strane pijane, razularene mase, koja bi trebalo da zna da joj to nije posao. — Holidej je sačekao trenutak da njegove reči dopru do pomućene svesti prisutnih, a onda nastavio. — Ponavljam, većina vas ste časni i poštteni građani, i trebalo bi da ste kod vaših kuća sa vašim ženama i decom.

— Naravno da smo časni i poštteni građani — dobacio mu je na to onaj isti bradati kopač zlata. — To i jeste razlog što hoćemo da obesimo Vejnrajta. Hoćemo da vidimo da je pravda izvršena!

Ljudi su ponovo počeli da mrmljaju i potvrdno klimaju glavom jedan drugom. Jedan je učinio nesiguran korak ka platformi. Nekolicina ih se počela kolebati, jer je vreo podnevni vetar već bio ispario deo alkohola iz njihovih glava, ali, nekolicina žešćih i

nepokolebljivih elemenata u gomili gurali su ih napred. Možda je dobar broj njih znao da je linčovanje nezakonito i da to nije način za sprovođenje pravde, ali, i oni nisu hteli da slušaju savete i naredjenja od jednog kockara i pustolova. Nekoliko ljudi koji su stajali sasvim pozadi, počeli su da guraju napred one ispred sebe. Dvojica su se već našli kod grede koja je ispred trotoara služila kao privezište.

— Harpere — rekao je Dok tiho.

— Tu sam iza vas.

— Uđite u zatvor i stanite ispred čelije. Hoću nešto da pokušam, ali, ako to ne uspe i ako masa uđe unutra, ubijte prvoga ko kroči u zatvor.

— Do đavola ja...

— Učinite kao što sam vam rekao.

Holidej je ponovo vratio pažnju na gomilu. Do tog momenta, masa je bila došla nadomak verande, prilazeći neprimetno santimetar po santimetar, sve više zatvarajući krug oko njega.

Dok Holidej je shvatio da je vreme da odigra svoju poslednju kartu.

— Gauri! — Holidejev ton je odjednom postao glasan i grub — ti si zapodenuo ovu predstavu! Gde si sada, do vraga?

Građani su se instinktivno okrenuli, tražeći onoga koga je Holidej oslovio, i ugledali Brenta Gaurija nezainteresovano naslonjenog na zid saluna sa zapaljenom cigaretom u zubima. U ruci opuštenoj niz telo, držao je revolver.

— Pošto si bio vrlo glasan i dizao veliku buku, mislio sam da ćeš biti ispred svih ostalih, Gauri — kinjio ga je Holidej. — Na kraju krajeva, ti si sve ovo priredio.

— Ja? — rekao je nadzornik bajagi začuđeno, i napravio nedužno lice.

— Video sam ja šta si radio, Gauri — rekao je Dok Holidej. — I to me je navelo da sebi postavim jedno pitanje. Kad si već bio tako zapaljen za vešanje, zašto nisi obesio Luka Vejnrajta u dolini.

Cigareta je ispala iz Gaurijevih usta, i on je neprijateljski zažmirio. Otvorene Holidejeve optužbe izgleda da su ga izbacile iz njegovog stava čoveka posmatrača i on je, odmahnuvši se od zida, drsko pogledao pustolova.

— Recimo da sam doveo Vejnrajta u grad zato što mi se u tom momentu učinilo da je tako najbolje — rekao je Gauri nastojeći da ostavi utisak iskrenosti. Ali, posle izvesnog vremena, došlo mi je na um da bi suđenje bilo samo rasipanje novca poreskih obveznika. Svi znamo da je Vejnrajt kriv kao vrag.

— I zato si platio piće građanima i počeo priče o linčovanju — dopunio ga je Holidej.

— Bilo je pričanje o linčovanju već kad smo dojahali u grad — branio se Gauri.

— A ti si podgrevao te priče sve dok se gomila nije našla ovde — nastavio je da objašnjava Holidej. — Primetio sam, međutim, da si ti ostao pozadi dok su ostali istrčali napred da obave posao.

— Slušajte svi! — besno je viknuo Gauri. Preuzimajući ponovo ulogu predvodnika. — Zbog čega gubimo vreme u pričama? Ubica Džekoba Kinga je još živ.

— Gauri! — nadvikao je Holidej trupkanje čizama ljudi koji su naglo krenuli napred. — Odbaci revolver!

— Vraga ću ga odbaciti — iscerio se nadzornik momčadi ranča „Dijamond C”.

Niko nije video kađ je Holidej potegao revolver. U jednom trenutku, stajao je nepomičan, kao jedina prepreka između Luka Vejnrajta i razljućenog grada, a već u sledećem, držao je u ruci naperen revolver. Gauri je digao revolver koji je već držao, ali Holidejev palac je brže zategao zakrivljeni vrh obarača. Odjeknuo je gromki pucanj, građani su uzmakli nazad, a Brent Gauri se okrenuo u krug od udara taneća koji ga je pogodio u desnu podlakticu otvorivši razjapljenu rupu u raskidanom mesu. Gauri je promuklo jeknuo, a njegov jauk zaglušio je zveket razbijenog stakla, jer je metak, probivši mu ruku, pogodio prljavo staklo prozora saluna.

Nadzornik je otvorio šaku i njegov revolver je bezopasno pao u prašinu glavne ulice, dok je Gauri drugom rukom stisnuo ranu, grčeći lice od bola.

Holidej je lagano prošetao cev revólvera po prvom redu građana koji su gurali one koji su stajali iza njih. — Ko je sledeći?

Izazovne reči skamenile su sve one koji su do tada prikosno nameravali da skoče. Gauri je mićao usne u bezglasne kletve, a oni

koji su mu bili bliži, mogli su videti da mu se između zgrčenih prstiju sliva krv.

Holidej je ponovio pitanje i ne-lagodnost je zahvatila sve kao dah hladnog vetra. Nadzornik se posrćući udaljio, a Lindsi Kleg je pošao za njim iz sporednu ulicu. Još trojica izdvojili su se iz gomile, ne želeći da budu učesnici izgređa. Žene sa metlama koje su maločas bile vrlo bučne, razbežale su se kao uplašena deca. Izgledalo je kao da je gomila počela da dolazi svesti. Ljudi u prvim redovima počeli su da se povlače, mrmljajući dok su se gurali da se probiju kroz zatvoren krug. Jedan građanin se okrenuo i žurnim koracima ušao u salun, i Dok Holidej je znao da je prelomni trenutak prošao, i da su duhovi počeli da se hlade. I ova gomila voljna za linč, bila je ista kao druge koje je imao prilike da vidi. Sastajala se od pojedinaca pićem preobraženih u nerazumne, nesvesne životinje i ponekad je bio potreban samo jedan revolverski pucanj da ih vrati u stanje svesti, baš kao što je zverima obično dovoljan jedan prasak ukrotiteljevog biča. Preteći, negodujući ili gundajući, građani su se povlačili.

Šerif Harper je izašao na verandu i pridružio se revolverašu.

— Uzalud ti je trud Holideje — doviknuo je neko. — Ipak ćemo videti Luka Vejnrajta da se njiše na konopcu.

— Tek posle suđenja! — odgovorio je na to šerif.

Gomila se sve brže topila, i po-

što je opasnost bila prošla, Harper se okrenuo Doku Holideju. — Mislim da bih trebalo da vam zahvalim — rekao je posle kraćeg razmišljanja. U početku sam vas grdio u sebi zbog dizanja uzbune i mešanju u tuđe stvari, ali, sad vidim da ste bili u pravu.

Holidej je stajao zagledan u građane koji su se razilazili. — Više se neće vratiti — rekao je uvereno revolveraš. — Mislim da će biti zadovoljni da sačekaju i čuju šta će reći sud.

Posle toga, Holidej je prošao pored šerifa i ušao u šerifsku kancelariju. Luk Vejnrajt je sedeo na svom ležaju i brisao znoj sa čela.

— Ja sada idem, i videćemo se tek pre suđenja — obavestio ga je Dok Holidej. — U međuvremenu, pokušajte da ne brinete previše. Ja sam tu u hotelu, tako da ću za slučaj neke gužve biti u blizini.

Vejnrajt je uzdahnio, što je trebalo da bude izraz, zahvalnosti, i Holidej se udaljio. Kad je izlazio, šerif Harper mu je klimnuo glavom u znak pozdrava.

— Videćemo se sutra u sudu — rekao je.

*

Na vratima Holidejeve sobe začulo se tiho kucanje.

— Ko je? — zapitao je Dok i pružio ruku ka opasaču koji je visio o krevetu iznad njegove glave.

— Ketlin.

Dok je ustao sa kreveta i prišao vratima. Digao je zasun, i Ketlin Vejnrajt je kliznula unutra.

— Raspitivala sam se za vas — rekla je — pa su mi rekli da ću vas ovde naći.

— Šta radite vi u gradu u ovo doba? — zapitao je Holidej zatvarajući vrata za njom.

Svetlost uličnih svetiljki probijala se kroz tanke zavese na prozoru, i na noćnom stočiću pored kreveta gorela je petrolejka.

— Morala sam da dodem, Holideje — rekla je Ketlin, ozbiljno. — Morala sam da vidim šta se zbiva.

Holidej se okrenuo prema njoj, i jedva prikrivajući zadovoljstvo, obuhvatio pogledom valoviti slap njene guste kose boje meda i klasične crte ovalnog lica. Pogled mu se spustio niže do mesta gde su se njene čvrste grudi nadimale i zatezale usko krojenu skromnu haljinu.

— Luk će sutra u deset biti izveden pred sud — rekao joj je Holidej kad je sela na jedinu stolicu u sobi. — Harper je telegrafisao u sedište pokrajine, i pozvao sudiju, a ja ću braniti Luka. Lokalni advokat Doson je odbio da ga zastupa.

— Vidim — prošaputala je.

— Činjenice su se izgleda, zaverile protiv njega — priznao joj je Holidej, ne želeći da u njoj bude uzaludne nade.

— Ali, ja znam Luka! — bunila se ona. — On jednostavno nije sposoban da hladnokrvno ubije čoveka, a pogotovo ne s leđa.

— I vi i ja to znamo — rekao je Holidej — ali, treba da u to uverimo i porotu.

— Dok — Ketlin je stavila svoju meku ruku preko njegove. Recite mi pravu istinu. Ima li za Luka nade da bude oslobođen optužbe?

Holidej je pogledao ozbiljno. — Učiniću sve što mogu — obećao je.

Ketlin je otvorila torbicu koju je donela sa sobom, i iz nje izvadila zdelu pokrivenu čistom salvetom.

— Ispekla sam ovaj kolač danas popodne — rekla je Ketlin smejeći se da izgleda raspoložena. Friman se ušunjao u kuhinju i uzeo je komad, ali ostatak sam uspela da sačuvam za vas.

Smešeći se, pustolov je uzeo jedan biskvit i okušao ga. Klimnuo je glavom u znak da mu se dopada.

— Mislim da možete ostaviti to ovde, Ketlin — rekao je Dok Holidej devojci. — Uzgred, da vas zapitam kako se oseća Friman.

— Friman je dobro — osmehnula se Ketlin. — U stvari, postao je skoro nestašan! Ceo dan je proveo van postelje i muvao se tamo-amo. Rekao je da je sasvim u redu ako ga ostavim samog dok dođem u grad da vas vidim. U stvari, on me je nagovarao na to! Vidite, Dok, meni... meni se čini... Oh, ništa!

Holidej je nabrao čelo, ali mu se Frimanova ideja učinila simpatičnom. — Stari jarac.

— Naravno — prošaputala je i okrenula glavu u stranu. — To je

nešto što mi je skoro otvoreno rekao, ali... mislim da je detinjast... nešto nemoguće.

Za jedan kratak trenutak, misli su mu poletele izvan njegove sobe, izvan ovog grada, daleko od problema sa kojima se suočio. Još jednom se vratio u prošlost, u dane njegove prve mladosti i nesreće sa zdravljem, a onda na početak revolveraške karijere. Pred očima su mu zaigrali nizovi karata, a u nozdrvama je skoro živo osetio oštar miris izgorelog baruta. Možda je Ketlin bila u pravu kad je rekla da je zблиženje između njih dvoje nešto nemoguće. Dozvaio je u sećanje imena žena sa kojima je proveo po deo svog života, ali, uvek je to bilo nešto prolazno, bez obaveza, bez razmišljanja o budućnosti. Za Doka Holideja, samo to je bilo moguće.

Njen glas ga je vratio u stvarnost.

— Šerif Harper nije htio da mi dopusti da razgovaram sa Lukom — rekla je Ketlin posle dužeg ćutanja. — Ali mi je ispričao šta se desilo danas poslepodne. To nije ličilo na njega... On vas je hvalio kao što nikoga dosada nije hvalio.

Holidej je prestao da žvaće biskvit. Pogledao je upitno.

— Rekao je da bi gomila prodrila u zatvor i linčovala Luka da nije bilo vas.

Dok Holidej je slegnuo ramenima.

— Želim da vam zahvalim — dodala je iskreno. — Da nije bilo vas, Luk sada ne bi bio među živima. — Glas je izdao, i ona je

impulsivno ustala i ni sama ne znajući kako, našla se u njegovom naručju. Otvorenim usnama, pošla je gore prema njemu, i našla njegovo usne otvorene i strasne. Holidej je privukao sebi i na svojim prsima osetilo topao dodir njenih čvrstih grudi. Kao pomamna, Ketlin se žestoko privila uz njega.

— Znam da za nas dvoje nema budućnosti — promrmljala je Ketlin kad su se njegove usne odvojile od njenih. — Ali, bar imamo sadašnjost. Imamo ovaj trenutak.

Ketlin je napipala točkić za uvijanje fitilja petrolejke i očiju punih želje lagano smanjila i najzad sasvim ugasila plamičak. Lampa više nije osvetljavala sobu, i kada se ona vratila u njegovo naručje u odaju je dopirala samo svetlost koja se kroz zavese probijala s ulice. Bilo je dovoljno svetlosti... toliko koliko im je trebalo.

*

Jedan čas pre ponoći u grad je sedeći nakrivljen na svojoj tačkastoj mazgi, ujahao neki starac. Jašući svetiljkama obasjanom glavnom ulicom, starac je bacao levo-desno zabrinute poglede kao da ne želi da ga iz nekog mračnog kuta zapazi neko radoznalo oko.

Bila je to retka prilika za Džeda Sempsona, jer je on vrlo retko dolazio u grad, a i kada je dolazio, bilo je to uglavnom radi kupovine hrane i ostalog. U to on nije ubrajao flašu ili dve viskija

koje je nabavljao u salunu „Četiri keca”.

Noćas, međutim, nije dolazio za to da bi se snabdeo namirnicama, jer i vreme dolaska očigledno nije bilo tempirano na to, niti je nameravao da poseti salun. Na umu je imao druge zamisli, a posebno jedan određeni događaj kome je toga dana bio očevidac.

Uputio se pravcem koji je prolazio pored ukopnikove kapele — mrtvačnice i progutao vazduh kada je ugledao da se tamo još uvek nalazilo telo pokojnog Džekoba Kinga, počivajući mirno u najskupljem pogrebnom sanduku, koji je ukopnik mister Vederbi mogao da za takvu priliku napravi. Ništa sem najboljeg nije bilo dovoljno dobro za bogatog rančera koji je gradu bio u neku ruku ako ne osnivač, a ono dobrotvor i zaštitnik.

Dok je tupkanjem mazge po leđima, terao glavnom ulicom, Džed je razgovarao sa matorom mazgom rečima koje su ličile na svađu ili raspravljajanje sa sebi ravnom osobom. Za njegovu zlovolju, na prvi pogled, nije bilo razloga. Noć u Destini Kriku bila je dosta mirna i na privezištu ispred saluna „Četiri keca” nalazilo se samo nekoliko konja. U trenutku kada je Džed Sempson prošao pored crkve ispred ulaznih vrata, kretnule su male jednoprežne karuce i pogled starog istraživača zlata zadržao se na jednoj visokoj ženi odevenoj u crno, koja je sedela na sedištu. Propovednik je stajao na verandi ispred crkve i posmatrao kako se žena u crnom udaljava, praćena svojom susedom Majlsom Koventrijem, vlasnikom ranča

„Dijamond C”. Svetlost karbidne svetiljke obasjala je karuce, dok su se udaljavale niz glavnu ulicu i otkrila pogledu bledo umorno lice Selije King. Žena Džekoba Kinga bila je mnogo mlađa od njega, i ceo grad je ostao u čudu kada je King doveo kući u Destini Krik posle jednog svog poslovnog putovanja na istok. No, bez obzira na čuđenje građana, Selija King se dobro snašla i oni su je svesrdno prihvatili. Često je bila viđena da s njim dolazi u grad kada je on tamo imao posla, i jedini oblak na horizontu njihove bračne zajednice izgleda da je bila nemogućnost da Džekobu da naslednika.

Noć je progutala karuce i Sempson je nastavio da jaše niz prašnjavu ulicu. Do njegovih ušiju, dopirala je muzika iz „Četiri keca”, ali je Džed Sempson okrenuo glavu ka suprotnoj strani ulice... tamo gde je pred šerifskom kancelarijom gorela jedna usamljena svetiljka.

Sempson je zaustavio svoju tvrdoglavu mazgu i stao da zuri u zatvorena ulazna vrata. Šerif Harper je verovatno bio unutra, a on je bio pravi čovek kome je trebalo da kaže ono što je video. On je imao informacije koje bi predstavniku zakona dale odgovor na mnoga pitanja, i možda pomogle čoveku kome je pretila opasnost da se zaljulja na vešalima. Džed Sempson je zbog toga znao da bi trebalo da zakuca na ta vrata i izbljuje sve što mu je ležalo nagomilano na savesti, ali, ipak je postojalo nešto što ga je zadržavalo.

Zadržavao ga je strah od posledica koje su ga mogle snaći ako bi šerifu Harperu ispričao doslovce sve što je video sa svog logorišta, odakle je imao pregled skoro cele doline Muz Veli. S druge strane, ako prećuti to što je znao, jedan nevin čovek će umreti. Džed je koštunjavom šakom protrljao lice obraslo bakenbardama i nastavio da zuri u vrata vodnjikovim očima.

Vrlo lagano kopač zlata je kliznuo sa svoje mazge. Zastao je malo pod privežišta za konje i prikupivši i poslednji atom odlučnosti koji je imao, zakoračio je jedan korak ka stepenicama koje su vodile na trotoar.

Baš u tom trenutku, leptirasta vrata saluna „Četiri keca” širom su se otvorila, i otuda su u noć izašla tri čoveka. Jedan od njih je nosio ruku u povojnici i Sempson je u njemu prepoznao Brenna Gaurija, nadzornika ranča „Dijamond C”.

— Gle, gle! — zakikotao se prigušeno Red Juldera. — Pogledajte ko je tamo na drugoj strani ulice. Stari bakenbardić lično!

— Šta radiš ti tamo, stari bakenbardiću? — zapitao je Kleg smejući se grohotom, dok je odvezivao vođice svog konja od privežišta ispred saluna. — Ideš da priznaš svoje grehe starom šerifu Harperu?

— Da — pridružio se Gauri njihovim neukusnim pošalicama. — Ideš da priznaš da si krao tuđa goveda i da si uzimao divljač iz tuđih zamki? Znomo te mi dobro, Sempson. Ti ukradeš svako nežigosano živinče koje ti dođe pod ruku.

— Nisam ukrao nijedno od vaših goveda, mister Gauri — odgovorio je Sempson s uvažavanjem.

— To volim da čujem — osmehnuo se nadzornik. — Mister Gauri, nego šta! Tako se oslovljava gospodin kao što sam ja. Vidi se da znaš šta je red.

— Čuj, stari bakenbardiću, šta si stvarno tražio oko Harperovih vrata? — nasmejao se glasno Kleg, penjući se u sedlo.

— Ja... ovaj... nisam baš tamo hteo — počeo je da izvrdava i laže kopač zlata. — Hteo sam da prođem pored vrata i da odem negde da popijem kafu.

— Zvuči uzbudljivo — podsmehnuo mu se Juldera. — Kad si već pomenuo, čini mi se da sam se setio šta se desilo kada si poslednji put bio u salunu.

I Sempson se sećao toga. Njih trojica su rešili da se te večeri „našale” s njim, pa su ga primorali da ispija čašu za čašom viskija, sve dok se nije toliko napio da su s njim mogli da rade šta hoće. Posle toga su pred gostima izvodili s njim ponižavajući cirkus.

Jahači sa ranča „Dijamond C” sedeli su u svojim sedlima i ras-kalašno se smejali. Džed Sempson je nastavio da hoda. Nije prišao i zakucao na vrata šerifske stanice, i neće to učiniti ni kasnije. Ovaj kratak susret sa jahačima sa ranča „Dijamond C” skrhao je svu odvažnost koju je sa toliko muke uspeo da prikupi. Susret sa trojicom siledžija oživeo je u njegovom sećanju jednu od najneprijatnijih uspomena njegovog

gog života i naveo ga da ponovo razmišlja o mogućim posledicama ako bi Harperu rekao istinu. Brzo bi se proćulo da je Džed Sempson dao izjavu, a u svakom slučaju, bio bi pozvan da svedoči pred sudom. Tamo bi se njegova uloga obelodanila.

Ne, Džed Sempson neće rizikovati posledice!

Dva minuta kasnije, sedeći nagnut svojom šoljom kafe, Sempson je kroz prozor bacio pogled preko ulice. Svetlosti saluna belele su prašinu, a do njegovih ušiju dopirali su zveket čaša i zvuci muzike. Mućilo ga je saznanje da nešto zna, a da to ne može da kaže onome kome treba. Nije smeo da kaže Harperu, ali je morao sebe da rastereti! Ako istinu zadržati za sebe, nikada više neće moći da zaspi. Morao je na neki način da olakša svoj savest.

Srkao je toplu kafu i razmišljao. Neki ljudi imaju veru u boga i odlaze da se ispovede kod propovednika, ali Džed nikada u životu nije odlazio u crkvu ako ne računa na ono kada je bio dete. Ali, u tom momentu setio se nekoga, jedne jedine osobe u Destini Kriku koja će sigurno biti voljna da ga sasluša i tako na neki način podeli s njim njegov strah i osećaj krivice koji ga je mućio.

Da, samo jedna osoba. Sasuo je toplu kafu u grlo, ostavio na stolu novčić i žurno izašao u noć.

V

— Sud zaseda — objavio je sudija Kirk Sejers gledajući sa svog malo izdignutog mesta na redove zbijenih građana okupljenih u sudnici. — Šerife pročitajte optužnicu.

Sedeći do Luka Vejnrajta, Dok Holidej je pogledao šerifa odevenog u prazničko odelo, i za tu izuzetnu priliku sa tankom svezanom mašnom. Harper je istupio korak napred i pročistio grlo.

— Neka optuženi ustane — dodao je sudija Sejers.

Luk je ustao yukući noge po podu. Osećao je napetost u dvorani, i znao je, mada se nije usuđivao da pogleda oko sebe, da su svi pogledi upereni u njega.

— Optuženi Luk Vejnrajta optužen je za umišljajno ubistvo Džekoba Kinga — pročitao je Harper.

— Priznaješ li delo za koje si optužen, Vejnrajte? — obratio se Sejers optuženom, piljeći kroz naočari sa metalnim okvirom. — Osećaš li se krivim ili ne?

— Nisam ubio mister Kinga — odgovorio je Vejnrajt.

— Drugim rečima — rekao je Sejers pompezno — izjavljuješ da se ne osećaš krivim.

— Časni sude — umešao se u tom trenutku Dok Holidej — ja sam ovde u svojstvu branioca Luka Vejnrajta.

Sudijino mesnato lice se namrštilo na Holidejevu upadicu, ali je jedan sredovečan čovek u širokom ogrtaču prišao podijumu da

bi objasnio sudiji da je takva procedura u redu.

— Optuženi ima pravo da za branioca uzme svakoga koga želi, — rekao je glasno i ubedljivo.

Holidej je pogledom ispratio oblasnog tužioca koji se vratio do svog mesta i počeo da lista papire pred sobom. Hajram F. Longbotom došao je u sudnicu odmah posle izlaska sunca, i veći deo vremena proveo je u ispitivanju svedoka koji su na Harperov poziv došli da sudu dobrovoljno daju izjave koje bi mogle pomoći rasvetljavanju slučaja. U nekoj drugoj situaciji, okružni tužilac bi se mogao smatrati za kicoša. Nosio je belu svilenu košulju, a kosu je češljao unazad, kao neki senator.

— Da, naravno — promrmaljao je sudija Sejers — optužbeni, možete sesti.

Hajram F. Longbotom je izašao pred prostor gde je sedela porota da bi izlaganjem optužnice otpočeo sudski proces. Prvi njegov gest bio je da pogledom obuhvati sudnicu. Voleo je kad je prostor za publiku pun, dopadalo mu se da ima mnogo slušalaca. Osmehnuo se blago, jer je sudnica bila ispunjena do poslednjeg mesta. Zatim je posvetio pažnju porotnicima, dvanaestorici ljudi na brzinu skupljenih iz njihovih trgovina, domova i rančeva, da bi ovde u sudnici odigrali ulogu dobrih i savesnih građana. Osmehnuo se i na njih.

— Gospodo — obratio im se Hajram Longbotom svojim pažljivo intoniranim glasom — ovo je jedan izuzetno gnusan zločin.

Po zbunjenim izrazima lica porotnika, Holidej je video da reč koju je Longbotom posebno naglasio, nije bila deo svakodnevnog rečnika ovih jednostavnih ljudi, ali da je ipak na njih ostavila određen utisak.

— Džekob King je bio poznat i voljen građanin i član ove zajednice. Njegovim novcem je ili izgrađen ili je pomognuto da se izgradi i unapredi ne samo biznis, nego škola, crkva, biblioteka i sve druge javne zgrade u gradu, pa čak i gradska kuća i ova sudnica u kojoj sada sedimo...

Tužilac je glasom sračunatim da izazove osećanja nastavio da hvali i diže u nebesa Kingove zasluge, ukazujući na taj način koliko je njegova smrt tragičan gubitak za Destini Krik.

— ... i sada — Longbotom je utišao glas da bi do maksimuma pojačao efekat svoje priče — ... sada taj izvanredan dobri čovek, taj pobožni građanin je — mrtav. Ubijen je s leđa od strane jednog podlog ubice!

— Prigovaram! — digao je glas Dok Holidej.

Sudija se upiljio u njega. — A, ovaj, zbog čega, mister... Holideje.

— Reči koje gospodin tužilac upotrebljava sračunate su da kod porote probude neprijateljska osećanja prema optuženom.

— Ah, mister Holideje — Hajram Longbotom se blagonaklono osmehnuo na svog suparnika u dvoboju — vi biste hteli da kažete da želite da čujete činjenice, a ne emotivne reči, je li tako?

— Da, na neki način baš to.

— Onda ćete čuti i činjenice, mister Holideje — rekao je Longbotom šečkajući se gore-dole ponosno kao paun. — Pozivam da na mesto za svedoke izide Brenton Džon Gauri.

Gauri nije bio baš svečano obučen za tu priliku, ali mu je lice bilo obrijano, a odelo uredno očišćeno i ispeglano. Desnu ruku je još uvek nosio u prevezu.

Šerif Harper mu je prineo bibliju.

— Stavi desnu ruku na ovu božju knjigu Brēnte. — Šerif je sačekao dok je Gauri izvukao ruku iz preveza i učinio kao što mu je rečeno. — Kuneš li se da ćeš govoriti istinu, samo istinu i ništa drugo sem istine, tako ti bog pomogao?

— Ovaj, da, kunem se — rekao je Gauri i bacio crn pogled prema Holideju.

— Gospodine Gauri — obratio se Hajram Longbotom svedoku — želim da poroti ispričate šta se tačno desilo u dolini Muz Veli u utorak ujutro. Ispričajte sve od reči do reči, tačno sve onako kako ste videli.

— Pa evo — šmrknuo je Gauri — ja i momci...

— Momci? Kakvi momci? — zainteresovao se Longbotom.

Kleg i Juldera — objasnio je nadzornik ranča „Dijamond C“. — Ja i momci jahali smo niz dolinu Muz Veli nedaleko od puta pošto smo nekoliko časova pre toga skupljali odlutalu stoku. Sve je bilo tiho i mirno, kad smo odjednom čuli pucnje. Pogledali smo

prema putu, pitajući se šta se to tamo dešava, a ovaj pokvareni zločinac, — oh, izvinite me, i videli smo Vejnrajta kako stoji pognut iznad nečijeg tela sa revolverom u ruci.

— Jeste li videli sam čin ubistva? Jeste li videli Vejnrajta da puca u mister Kinga? — zapitao je pokrajinski tužilac.

— Pa, gospodine Longbotome, Vejnrajt je stajao iznad njegovog tela, sa revolverom u ruci, a pre toga smo čuli pucnje — Gauri je šmrknuo. — Po mom mišljenju, to je isto kao da smo ga videli da cilja i ispaljuje metke.

Longbotom se zadovoljno osmehnuo čuvši žagor i prigušeni smeh koji se razlegao sudnicom posle tih Gaurijevih reči. Očigledno da mu nije smetalo što se slušaoci smeju njegovom naivnom pitanju, sve dok to pomaže njegovim nastojanjima.

— Holideje — šapnuo je Luk očajnički — Gauri izokreće stvari. Pucnji su se čuli pre nego što sam ja stigao na mesto događaja, i mnogo pre nego što su se oni pojavili! Gauri predsavlja stvari tako da izgleda kao da sam u momentu kad su pucnji odjeknuli bio pored tela. On namerno izvrće činjenice, da bi doprineo da stvari izgledaju gore nego što u stvari jesu.

— Mir! — dreknuo je Sejers kada je video da optuženi brzo govori svom braniocu. — Nastavite sa svedočenjem Gauri.

— Odlučili smo da odvedemo Vejnrajta šerifu, a ja sam uzeo revolver kojim je izvršeno ubistvo — zaključio je Gauri.

— Svedok je vaš, mister Holideje. — rekao je okružni tužilac pokazavši rukom na Gaurija.

Dok Holidej je ustao prikrivajući svoju nesigurnost. Sudnica nije bila mesto gde se on osećao lagodno kao kod svoje kuće. Bio je to za njega nepoznat teren, i on bi se, iskreno rečeno, radije uhvatio ukoštac sa dvojicom okorelih revolveraša, nego sa jednim obrazovanim, iskusnim i lukavim advokatom.

Bez obzira na to kako se osećao, u pitanju je bio Lukov život, i krajičkom oka video je i Ketlin koja je bledeg lica sedela u publici. Ona je zavisila od njegove umešnosti.

— Kažete da ste skupljali stoku u dolini Muz Veli? — počeo je Dok Holidej ispitivanje.

— To je tačno — rekao je Gauri bezbrižno.

— Muz Veli je dosta daleko od „Dijamond C” — primetio je Dok Holidej suvo.

— Pa šta? — odgovorio je Gauri. — Goveda imaju dugačke noge!

Buran smeh odjeknuo je među prisutnima u sudnici, tako da je sudija Sejers morao lupanjem sudijskog čekića da zavede red i mir.

Dok Holidej je preleteo pogledom kopiju Gaurijeve izjave koju je bio dobio od Harpera.

— Ovde piše, Gauri — rekao je Holidej — da ste čuli pucnje i da ste posle toga naišli na telo Džekoba Kinga i Luka Vejnrajta koji je stajao iznad njega. Po tome kako ste maločas izjavili, reklo bi se da su pucnji odjeknuli u

isto vreme kad ste vi videli Luka da stoji iznad Kingovog tela. Sada nam recite šta je tačno: vaša pisana izjava koju ste napisali neposredno posle događaja, ili izjava koju ste dali ovde na sudu.

Gauri je izgledao zbunjen. — Tačno je ovo što sam rekao.

U sudnici se začuo slab žagor.

— Znači, da ste izmenili vašu izjavu.

— Šta?

— Prema onome što ste napisali, ispada da ste čuli pucnje, pojavili prema putu i tamo videli Vejnrajta sa revolverom u ruci iznad leša. Iz svega toga, vi ste zaključili da je on najverovatnije i ubica.

— Oh — Gauri je jednostavno odmahnuo rukom — svako zna da nisam baš mnogo vičan pisanju. Da jesam, bio bi advokat, a ne kauboj što sam sada. Ali, mislim da je i bolje što sam kauboj. To mi se više dopada.

U sudnici se ponovo razlegao smeh.

— Ono što sam imao na umu dok sam pisao izjavu — rekao je Gauri — to je ovo što sam rekao.

— Gauri — rekao je Dok Holidej dubokim glasom — mislim da vi namerno pokušavate da zavedete sud na pogrešan put. Iz vaše pisane izjave jasno proizilazi da ste vi pretpostavili da je Luk ubica, što je možda normalna i logična pretpostavka za koju niko ne može da vaš osuđuje, ali, danas ste vi izvrtali činjenice i predstavili stvar tako kao da su se pucnji i Lukovo nalaženje pored leša odigrali u istom trenutku...

Punih desetak minuta Holidej je nadzornika rančica „Dijamond

C” podvrgnuo unakrsnim pitanjima koncentrišući pažnju na razlike u njegovoj pisanoj izjavi i izjavi datoj pred sudom. Pokušavao je da natera Gaurija da prizna da je njegova prvobitna izjava tačna, ali nadzornik je uporno ostao pri svome.

Na kraju je Holidej prešao na završni deo ispitivanja.

— Kažete da ste na kraju svezali Vejnrajta i doveli ga ovamo. A šta ste uradili sa revolverom?

— Uzeo sam ga, to jest, Kleg mi ga je dao.

— I?

— Doneo sam ga ovde i predao šerifu.

— Hm — Dok je nezadovoljno šmrknuo. — Optuženi kaže da se pred vama kleo da nije ubio Kinga...

— Mogao se kleti koliko hoće, činjenice govore drukčije.

— Kaže da vam je rekao da je revolver bio hladan.

— Kleg je rekao da je mlak.

— Znači, opipali ste revolver? — nastavio je Dok.

— Ne ja nego Kleg.

— A vi ga niste opipali ni kada ste ga uzeli od Klega.

— Ne, samo sam ga uzeo i stavio za pojas. Ali, bio je mlak.

— Dan je bio vruć. Ako nešto stoji na suncu, može da se zagreje — nastavio je da insistira Dok.

Nadzornik je počeo da gubi strpljenje. — Čujte me svi — planuo je odjednom. — Vejnrajt je ubio Džekoba Kinga! Bez obzira šta sam ranije pisao, ovo je tačno Vejnrajt je prljavi podli ubica! Mi smo ga videli! On je ubio Kinga!

— Mir — grmnuo je sudija prema publici koja je počela da uzvikuje uvrede na račun Vejnrajta i Holideja.

Holidej je sačekao dok se bura glasova stišala, a onda je nastavio. — Gauri, da ostavimo sada to po strani i da, recimo, prihvatimo da ste u pisanoj izjavi pogrešili, i da je istina ovo što ste sada rekli. Da ne bi ubuduće bilo neke zabune, bilo bi dobro da rezimiramo tu vašu izjavu. Slažete se?

— Da čujem.

— Vi ste, kako kažete, čuli pucnje, pogledali na put, videli Vejnrajta sa revolverom pored leša, odmah ste mu prišli ne skidajući oka sa njega, uhapsili ga, oduzeli mu revolver i doveli ga ovamo. Revolver ste takav kakvog ste zatekli, uzeli i dali šerifu. Je li sve tako?

— Tako je — složi se Gauri gledajući sumnjičavo Holideja. Promena njegovog stava očigledno mu se nije svidela.

— Dobro — nastavio je Holidej prihvatajući naoko svoj poraz u pokušajima da Gaurija utera u laž. — Recite nam sada, zašto ste juče pokušali da gomilu navedete na linčovanje?

— Časni sude! — uzviknuo je Hajram Longbotom smatrajući da je poslednjih nekoliko minuta bio veoma strpljiv — ovim je postalo očigledno da mister Holidej nije dobro upoznat sa pravilima sudske procedure. Ne sudi se ovde mister Gauriju! Prigovaram načinu kako gospodin Holidej ispituje svedoka. Pitanje nema veze s ubistvom Džekoba Kinga.

— Sklon sam da se složim sa prigovorom — klimnuo je glavom

sudija Sejers. — Mister Holideje, molim vas da se ograničite na pitanja koja se odnose neposredno na ubistvo. Ono što se mister Gauriju pripisuje da je učinio kasnije, ma koliko da je za žaljenje ako je tačno, stvarno nije od interesovanja za ovaj sud.

Na to je Dok Holidej okrenuo leđa nadzorniku i seo.

Tužilac Hajram F. Longbotom pozvao je šerifa na mesto za svedoka. Glavni deo ispitivanja sveo se na pitanja u vezi sa Lukovim revolverom koji se nalazio na vidnom mestu sudskog stola.

— Vi ste, kako sam čuo, otvorili magacin revolvera u prisustvu optuženog?

— Da gospodine.

— I?

— U magacinu sam našao tri metka. — Dodao je odmah — revolver je šestometak.

U sudnici se ponovo razlegao smeh.

— A koliko metaka je Džekob King dobio u leđa?

— Tri.

Hajram Longbotom je pompezno prišao odeljku za porotnike i dajući nalaskom značaj svojim rečima. — Gospodin Holidej je dizao mnogo buke oko toga da li se pucanje odigralo pre ili posle toga što je mister Gauri spazio optuženog. Ja lično smatram da to uopšte nije važno. U stvari, ako naš novopečeni advokat insistira, ja bih čak bio spreman da prihvatim da niko nije video kada je stvarno opaljeno iz pištolja. Međutim, razmislite o onome što je vaš uvaženi šerif maločas rekao. U Vejn-

rajtovom revolveru nedostajala su tri metka, a tri metka su ispaljena u leđa mister Kinga. Mislim da je to sasvim dovoljno za sve nas.

Pogledavši porotu, Holidej je shvatio da je za porotnike najubedljivije bilo baš svedočenje šerifa Harpera. Kada je ukazao na izvesnu nesaglasnost u Gaurijevom svedočenju, možda je bio posejao sitno zrno sumnje u njegovu izjavu, ali, ako mu je to maločas učinio, to seme je Harperom svedočenjem nepovratno zgaženo. No, nije se predavao znajući da u rukama ima još aduta.

— Šerife — rekao je Holidej kada je na njega došao red da postavlja pitanja — imam samo jedno pitanje. Vi znate od čega se sastoji metak.

U sudnici je nastao žagor negodovanja, a i Harper se namrštilo smatrajući da je pitanje neumesno. — Naravno da znam. Svaki čovek na Zapadu to zna. Metak se sastoji od taneta i čaure.

— Lepo — osmehnulo se Holidej. — Nisam ni mislio da ne znate, ali sam pitanje postavio radi drugih. Kad čovek puca, šta biva sa tanetom?

— Smešno pitanje. Pa svakako, da odleti tamo kuda je ciljano.

— A šta se desi sa čaustom?

— Razumljivo da ostane tamo gde je, u magacinu.

Dok Holidej se osmehnulo. — Rekoste maločas da ste u prisustvu optuženog pregledali njegov revolver.

— Tačno. I u njemu su nedostajala tri metka.

— Tri mesta u magacinu su, dakle, bila prazna?

— Tako je.

— Recite mi, onda, kako je moguće da se iz revolvera puca, i da u njemu ne ostanu prazne čaure. Hoću da kažem ovo: Ako je Vejnrajt pucao i ubio Džekoba Kinga kao što tvrdi svedok Gauri, onda bi u njegovom revolveru moralo biti tri ispaljene čaure od metaka, budući da on nije imao vremena da ih izbaci iz magacina, jer mister Gauri bi to inače video, pošto ga je, kako on tvrdi, držao na oku. A prazne čaure nisu nađene u revolveru, nego samo tri prazna mesta. Logičan je onda zaključak da iz tog revolvera uopšte nije pucano, i da Luk Vejnrajt nije ubio Džekoba Kinga.

Gauri je glupo blenuo u Holideja, a Longbotom je priskočio u pomoć svojoj teoriji.

— Ali, nedostaju tri metka, to je nesumnjivo — rekao je podrugljivo.

— Šerife — obratio se Dok Holidej Harperu, ne odgovarajući direktno na Longbotomovu primedbu — imam još samo jedno pitanje. Da li je bilo moguće da za vreme puta od mesta događaja dovde Gauri izvadi iz pištolja ta tri metka?

— Zašto bi za ime božje, tako nešto uradio? — ljutnuo se predstavnik zakona.

— Ja sam vas pitao nešto drugo.

Harper se dvoumio. — Pa... ovaj... pretpostavljam da bi to bilo moguće. Hoću da kažem, da je revolver bio kod njega i da je

to mogao da uradi. Ali, do vraga, zašto?

— To je sve, Harpare.

Hajram F. Longbotom je ćutao. Pogledao je po sudnici kao da nekoga traži.

— Pozivam na svedočenje gospođu Seliju King.

Kada je iz drugog reda publike ustala Kingova udovica, u sudnici je zavladao duboka tišina. Čak i u crnoj odeći, Selija King je bila izuzetno lepa žena, i dok je hodala ka mestu za svedoke, sa glave joj je kliznuo providan crni veo. Uvojci kose crne kao gavranovo krilo, rasuli su joj se po ramenima. Bila je visoka i stasita, i njena skromna haljina sašivena za taj tužan trenutak žalosti, nije moglo da prikrije raskošne obline njenog tela.

— Ko je onaj čovek pored koga je sedela? — zapitao je Holidej Luka.

— Gospodin Koventri — došapnuo mu je Luk. — Vlasnik susjednog ranča. On i gospodin King bili su najbolji prijatelji.

Kada je Selija King zauzela mesto, salom je prostrujao žagor simpatija.

— Gospođo King — nastupio je Longbotom sa profesionalnom blagošću — svi mi saosećamo sa vama u vašem tragičnom bolu i shvatamo kakvo je ovo mučenje za vas. Ipak, ima nekoliko pitanja koja moram da vam postavim tim pre što ste se jutros dobrovoljno javili da svedočite, i dali tako dragocene podatke.

— Molim vas, gospodine tuži-
oče — Selija je oborila pogled. — Moram li ovde pred svima reći...

ono što sam prethodno rekla vama nasamo?

— Bojim se da je tako, gospođo King. Vi svakako želite da ubica vašeg muža dobije zasluženu kaznu, je li tako?

— Naravno.

Luk je dodirnuo rukom svog branioca. — Šta kog vraga ona traži na mestu za svedoke?

— To ćemo brzo videti — promrmljao je Dok Holidej ozbiljno.

— Gospođo King — zapitao je Longbotom — da li poznajete optuženog?

— Na nesreću, poznajem ga — skoro je prošaputala odgovor Selija King.

— Govorite glasnije molim vas, gospođo King — opomenuo je sudija.

— Da — ponovila je Selija King glasnije.

— Kada ste ga poslednji put videli, gospođo King?

— Pre dve nedelje.

Holidej je video kako je njegov klijent iznenađeno zinuo.

— Šta? — izustio je Luk promuklim glasom.

— U kakvim okolnostima? — zapitao je tužilac.

Selija King je ćutala, i na njenom licu se ogledala nedoumica. Oklevala je nekoliko trenutaka, ali kada joj je tužilac dao ohrabrujući znak rukom, rekla je. — Došao je našoj kući da kupi krzna. Koliko sam shvatila, on trguje krznima, ili tako nešto. Bila sam... sama, jer su Džekob, moj suprug, i ostali kauboji bili na pašnjacima.

— To je laž! — povikao je Luk. Vejnrajt sav crven u licu — pak-

lena laž! — Nikada u životu nisam bio na ranču „Roling Hvil”.

— Vejnrajte — upozorio ga je Sejers — kontroliši se.

— Nastavite gospodo King — rekao je tužilac.

— Nisam htela da ga pustim unutra... ali, on je insistirao, navaljivao.

— I?

— Nisam htela da imam nikakve veze s njim, mister Longbotome, ali, on je... on je nešto pokušao.

— Pokušao je da vam priđe? — pomogao joj je Longbotom da se izrazi.

Na svom mestu pored Doka Holideja, Luk je očajnički zastenjaio, ali ga je kockar žustro utišao, stisnuvši rukom njegovu ruku.

— Napao me je, i pokušao da me poljubi!

— Jeste li mu vi za to dali nekog povoda?

— Gospodine Longbotome — prošaputala je srdito, ja sam volela svog supruga! Oh, gospode bože, on mi je značio isto što i život! Morate mi verovati... Džekob je bio jedini čovek koji je ikad stavio ruku na mene!

— Naravno da vam verujem, to jest, svi vam verujemo — potvrdio je Longbotom umirujućim tonom. — A sada, gospodo King, želim da nam kažete šta se desilo kad je Vejnrajt pokušao da vam priđe.

— Rekla sam mu da odmah napusti moj dom — rekla je brzo, tako da su joj reči jedva stizale jedna drugu. — I baš u tom momentu, vratio se Džekob, i ja sam mu rekla šta se desilo. Džekob je

po prirodi bio blagorodan čovek, kao što svako zna, ali, u tom trenutku, bio je vrlo ljut. Rekao je Vejnrajtu da će ga, ako još jednom kroči na tle „Roling Hvilia”, išibati do smrti.

— A šta je Vejnrajt odgovorio?

— Rekao je da me želi, i da će me jednog dana imati... makar za to morao da ubije Džekoba.

Longbotom je odšetao do prostra određenog za porotu, i stao blizu ograde.

— „Makar za to morao da ubije Džekoba” — ponovio je okružni tužilac. — Dakle, da rezimiramo. Postoji Gaurijeva izjava iz koje se vidi da je Gauri smatrao da je pljačka bila razlog za ubistvo. On i njegovi ljudi su zatekli Vejnrajta kako pretura po džepovima mister Kinga, i njihov zaključak je bio otuda dosta logičan. Ali, ja mislim da nam je gospoda King dala jedan još jači motiv. Vejnrajt je želeo divnu mister Kingovu ženu, želeo je toliko da je jednom poštenom, bogobojažljivom čoveku pripremio zasedu, da bi ga uklonio s puta. I tu nameru je sproveo u delo. Činjenice to potvrđuju.

— Holideje — šapnuo je ponovo Luk Vejnrajt — ova žena laže! Ne znam zbog čega, ali, ona laže!

Dok Holidej je ustao i Selija King je izbegla da ga pogleda u oči. Znao je da za Lukovo dobro mora biti vrlo pažljiv i pun obzira prema tom svedoku. Sve žene porotnici izgleda da su jako sažaljivale udovicu, i Dok Holidej je procenio da bi ih svako strogo is-

pitivanje Selije okrenulo protiv njega i Luka.

— Misis King — rekao je Dok Holidej tiho — jako žalim zbog smrti vašeg supruga. Po svemu što sam imao prilike da čujem, on je bio vrlo dobar čovek.

— Hvala gospodine Holideje — rekla je i usiljeno se osmehnula.

— Ima samo jedna činjenica koju bih voleo da više razjasnim, madam.

— Pomoći ću vam, ako mogu — rekla je ona.

— Pomenuli ste maločas da je Luk Vejnrajt koji sedi ovde, posetio vaš ranč i da je pokušao da vam se približi — podsetio je pustolov. — Hoćete li time da kažete da vas je posle samog jednog slučajnog susreta, Luk toliko poželeo da je čak zapretio vašem mužu da će ga ubiti da bi vas dobio?

— Jednog susreta, mister Holideje? — rekla je Selija stidljivo. — Gospodin Longbotom je želeo da zna nešto više o mom poslednjem viđenju sa tim čovekom. U stvari, on je često bio u blizini. Čak vrlo često. Imao je običaj da dođe pod izgovorom da želi da kupi krzna divljači, jer je moj muž ponekad išao u lov, a u stvari, sve je to činio samo da bi stupio u kontakt sa mnom. Uvek je to pokušavao. Desilo se da me je pre dve nedelje zatekao samu. Hvala gospodu, Dzekob se vratio na vreme. Sad mislim da bi možda bilo bolje da se nije vratio, i da nije znao ništa.

Dok Holidej je gledao netremice, a onda se okrenuo i pogledao

svog klijenta. Luk Vejnrajt je seдео na svom mestu s izrazom zbunjenosti i zablenućnosti na licu. Selija King je svakako lagala... ali, zašto? Možda je htela da doprinese da čovek za koga je verovala da je ubio njenog muža bude kažnjen, pa u tom cilju nije prezala da laže. Možda je smatrala za nužno da se sudbina Dzekobovog ubice sigurno zapečati dopunskim dokazima, makar ti dokazi bili i lažni.

— To je sve, gospođo King.

Sve oči su otpratile krhku figuru Selije King koja se pognute glave vratila na mesto pored svog suseda.

Dok Holidej je zatražio da na mesto za svedoke dođe Luk Vejnrajt. Zatražio je od optuženog da svojim rečima ispriča šta se desilo u dolini Muz Veli. Luk je bio jako pogođen i smušen Selijinom pričom, i Holidej je shvatio da će okrivljeni posle toga teško umeti da odgovara. I zaista, Luk se spoticao oko činjenica koje su bile inače jasne, padao je u kontradikcije, grešio, i kada je primetio da se porotnici značajno zgledaju i klimaju glavama, kao da im je sve jasno, Dok Holidej se umesao.

— Luk — skratio je on mučnije — jeste li ubili mister Kinga?

— Ne — zavapio je Vejnrajt — naravno da nisam gospodine.

— Mislim da bi to bilo sve što sam hteo da pitam, poštovani su — rekao je Holidej.

Sudija Sejers je ukratko izložio sve činjenice koje su u toku suđenja utvrđene, i Dok Holidej

je morao da prizna da je sudija zaista govorio nepristrasno. Pomenio je izmene u Gaurlijevom svedočenju, ali je takođe pomenio da su u revolveru Luka Vejnrajta nedostajala tri metka. Na Dokove pretpostavke o mecima i čaurama, nije se, međutim, ni osvrnuo. Na kraju se nagnuo prema poroti. — Došao je momenat da donesete odluku — rekao je zvučnim glasom. — Možete se povući u sobu za većanje.

— Mislím da za to neće biti potrebe, sudijo — izjavio je Lesi Vokli bez uvijanja. On je bio prvi član porote. — Čini mi se da odluku možemo doneti i ovde, i bez odlaganja.

Vokli se okrenuo na stolici i porotnici su se skupili oko njega. Dok Holidej je mogao da oseti kako Vejnrajt drhće pored njega. Iza njega u sudnici je vladala duboka tišina, grobna tišina koju je prekinulo otkucavanje časovnika. Časovnik je otkucao jedanaest udaraca. Bilo je to kratko suđenje.

Dva minuta kasnije, Vokli je ustao. Bio je to mršav čovek glasnog izgleda sa čupavim, gustim obrvama i kukastim nosom.

— Jeste li doneli odluku? — zapitao ga je sudija Sejers.

— Jesmo — odgovorio je Lesi Vokli ozbiljno. — Našli smo da je Vejnrajt kriv za ubistvo s umišljajem i smatramo da treba da bude obešen... U stvari, trebalo je da smo to učinili juče.

Bura povika razlegla se u sudnici, i sudija Sejers je intervenisao lupanjem čekića o sto. Kada je u gomili najzad zavládala tiši-

na, sudija je ukrstio šake i ozbiljno pogledao prvog člana porote.

— Hteo sam da čujem samo vašu odluku, Vokli. Na meni je da izrekнем kaznu.

— Oprostite, sudijo.

— Luk Vejnrajt — rekao je Sejers svečano gledajući netremice zatvorenika — ustani.

I Dok Holidej je ustao zajedno sa svojim klijentom.

— Porota te je oglasila krivim za zločinačko umišljajno ubistvo i zbog dela koje si učinio, ovaj grad je izgubio jednog zaslužnog građanina. Osuđujem te da budeš obešen sutra u zalazak sunca, i neka se gospod smiluje tvojoj duši.

Ketlin je zajecala, nemoćna da kontroliše provalu očajanja i građani su poustajali sa svojih sedišta i pokuljali prema vratima. Holidej je uspeo da Luku došapne nekoliko reči pre nego što je šerif Harper bez ikakvog ceremonijala stavio svoju gvozdenu ruku na osuđenikovo rame, i poveo ga prema zadnjim vratima. Holidej je ostao da prikupi svoje papire.

— Znaćte šta, mister Holideje? — začuo je Dok iza svojih leđa glas profesionalnog advokata u ovom slučaju tužioca Hajrama Longbotoma. — Za advokata koji je to postao sticajem prilika, vi ste danas izveli prilično ubedljivu predstavu, ali, ipak, poslušajte moj savet: držite se vi vašeg zanimanja. Držite se karata i revolvera.

Holidej se okrenuo i pogledao ga. — Možda ću poslušati vaš savet, Longbotome — rekao je mirno.

Posle toga, udaljio se odlučnim korakom i kod vrata naišao na Ketlin zaklonjenu iza otvorenih vrata sudnice. Lice joj je bilo vlažno od suza i kada ga je videla prišla, je i zagnjurila glavu na njegova prsa. Dok je osetio da joj se telo grčevito trese. Na žalost, nije mogao da joj kaže ništa što bi je stvarno utešilo.

— Pođi kući, Ketlin — posavetovao je. — Ja ću ostati ovde i učiniću šta se može učiniti.

— Ali, šta možeš da učiniš — jecala je očajno. — Lagali su na sudu i zbog njihovih laži Luk će biti obešen!

Dok Holidej je nežno uzeo za ruku. — Pođi kući. Ovde ne možeš ništa da pomogneš — nastojao je da je uveri.

Ispratio ju je napolje do mesta gde je vezan stajao njen konj. Gomila naroda iz sudnice brzo se razilazila na sunčanom danu, i Holidej je ugledao gospodu King kako se uz pomoć Majisa Koventrija penje u karuce. Bogati rančer je seo na sedište pored nje i podnevno sunce je obasjalo njegovo suncem jako opaljeno lice i tanke usne. Bio je glatko izbrijan, čak možda i lep kao pojava, ali je na licu nosio pečat nečeg sumornog, ozbiljnog.

Ketlin je pojahala konja, i Dok Holidej je ispratio pogledom dok se udaljavala. Zatim je pustolov prišao svom konju koji je stajao vezan pored valova za pojenje stoke. Odvezao ga je i već je hteo da se vine u sedlo, kada su mu prsti napipali komad papira.

Bila je to koverta vezana oko jabučke sedla.

Holidej je odvezao kanap kojim je pismo bilo pričvršćeno i otvorio omot. Prstima je izvukao kratku, sitno pisanu ceduljicu. Poruka je bila kratka i jasna, nepotpisana.

DODITE U SOBU BROJ 7
KOD „ČETIRI KECA“ DANAS
U ČETIRI ČASA.

VI

— Želite li da nešto popijete, mister Holideje?

Dok Holidej je ćutke klimnuo glavom i salunska zabavljačica je izvadila dve čaše iz staklenog ormarića pored svog kreveta, a onda između nekoliko flaša izabrala jednu još neotvorenu flašu viskija. Stavila je čaše na sto i osmehnula mu se.

— Moje ime je Čeri Grivs — rekla je. — Naravno, Čeri nije moje pravo ime, ali je kratko, i odgovara poslu koji radim u salunu. Moje pravo ime, uostalom, za vas nije ni važno.

Dok Holidej je izvadio tabakeru. — Dozvoljavate li da pušim?

— Naravno. Navikla sam i na gore od dobre „havane“ cigare, — rekla je.

Dok Holidej je pripalio cigaru i odbio gust oblak dima, dok je Čeri nalivala piće. Devojka je imala grubo lice, jedno od najgrubljih koje je Dok video kod

salunskih devojaka: mada pre-mazano debelim slojem pudera, ipak se videlo da je puno sitnih rupica od mitesera i izbrazdano borama. Kosa joj je bila crvena i okruživalo je ovalno lice. Možda je Čeri nekada bila lepa, ali, to je u svakom slučaju bilo vrlo davno. Alkohol, ljudi i način života koji je vodila, uzeli su svoj danak i ostavili neizgladiv trag na njoj. Njeno telo, međutim, moglo je još uvek privući čoveka. Bila je vitka, i kad je hodala, njene dugačke, lepo oblikovane noge izvirivale su kroz razrez njene večernje salunske haljine.

— Jeste li vi napisali ono pismo, madam? — zapitao je Dok.

Čeri mu je dodala čašu sa pićem, i prinela svoju čašu svojim punim našminkanim usnama. — Tako je —, potvrdila je.

— Ne verujem da je to jednostavno bio poziv da dođem ovamo, da bih postao jedan od vaših klijenata — rekao je Holidej ozbiljno.

Ona se slabo osmehnula i čežnjivo ga odmerila svojim krupnim zelenim očima. — Ne bih imala ništa protiv — promrmljala je. — U vašem slučaju, možda čak ne bih ni naplatila uobičajenu tarifu.

Dok se dobroćudno osmehnuo, jer je dosta poznavao psihi takvih žena, i znao je da u njenim rečima nema zlonamernosti. — Zašto ste me pozvali? — zapitao je.

— Bila sam u sudnisi, mister Holideje — rekla je srknuvši vi-

ski. — Oh, vi me verovatno niste videli, jer sam sedela u jednom od zadnjih redova. Prednja sedišta su uvek rezervisana za gospođe i gospodu Destini Krika, a za nas... — zastala je i mrgodno pogledala kroz prozor. Ali, to sada nije važno. Zvala sam vas da vam kažem da sam na sudu mogla reći nekoliko stvarčica, ali sam ostala zatvorenih usta.

Dok Holidej je pogledao preko ivice čaše. — Nastavite Čeri.

— Možda ne bi trebalo da vam ovo kažem — rekla je, stojeći i šetajući pored prozora. — Možda bi ipak trebalo da ne otvaram usta, i da gledam svoja posla.

— Ako nešto znate, Čeri, želeo bih da to čujem — rekao je Holidej. — Ako u ovom gradu neko ne prestane da gleda samo svoja posla i ne progovori, sutra uveče će jedan nedužan čovek visiti na konopcu.

Čeri se zagledala u njega. — Ne želim da budem umešana u taj slučaj, mister Holideje — rekla je devojka posle nekoliko trenutaka dvoumljenja. — Ali, još manje želim da vidim da nevin čovek završi na vešalima.

Holidej je ispio piće. — Šta znate, Čeri?

— Ona Kingova žena nije volela svog muža, mister Holideje — izletelo je devojci spontano.

— Selija King?

— Da ona. Ona se udala za njega samo iz jednog razloga — rekla je Čeri. — Zbog njegovog novca i njegovog ranča. Mogla

sam dosadla mnogo puta pustiti jeziku na volju, ali, nisam to učinila, jer nisam htela da povredim Džekoba. Ali, Selija nije bila dobra i časna žena kao što se pretpostavljalo. Oh, ona je na sudu glumila najvku. Volela je samo svog muža i sem njega nijedan drugi muškarac nije stavio ruku na nju, tako je ona rekla. Ali, ja znam sve o njoj, mister Holideje. Ona je bila prostitutka kao što sam i ja.

— Uzeo bih još jedno piće ako biste me poslužili — rekao je Dok Holidej odjednom. — Je li imala ljubavnika u Destini Kriku?

Čeri je slegla ramenima. — Ne, ovde nije. U Destini Kriku ona je bila uzorna supruga, ali, pre nego što je srela Džekoba, živela je u Karsonu... bila je „karsonska dama” kako su ih tamo nazivali.

— Otkuda to znate?

— Interesovalo me je, pa sam saznala — rekla je Čeri. — Ona je dvostruka ličnost, žena sa prošlošću, osoba koja se lažno predstavljala. Nadmena licemerka!

— Moram da vas podsetim — Dok Holidej je digao prst upozoravajući je na opreznost... — da to što je činila ranije pre nego što je srela Kinga, nije nimalo važno. Može biti da se promenila, da je iskreno počela nov život.

— Žena kao što je Selija King nikada se ne menja. — Bile su to neobične reči za jednu salunsku zabavljačicu, ali, Holidej je zaključio da ih je rekla iskreno. —

Ona je izigrala Džekoba i dobila ono što je želela: divan dom i veliki ranč, najveći u ovoj pokrajini. A sada je sve to samo njeno, mister Holideje.

— Šta hoćete da kažete, Čeri? — rekao je Dok jedva prevaljujući reči preko usana.

Čeri je progutala vazduh i okrenula glavu na drugu stranu. — Ja... nisam sasvim sigurna.

Holidej je izvadio drugu cigaru i njegova tabakera je resko škljocnula u tišini. — Vi ste ga voleli, je li tako, Čeri? — zapitao je pustolov shvativši njene pobude.

Čeri je klimnula glavom. — On... on nikada nije dolazio ovamo, rekla je Čeri Grivs. — Džekob nije od takve vrste ljudi. Ali, mi smo se viđali... s vremena na vreme... van grada. On... njegovo ponašanje prema meni činilo je da sam se osećala kao prava dama, mister Holideje. Možda vi to ne shvatate, ali, većina ljudi koji dođu u moju sobu ponašaju se tako da se ja osećam kao, kao plaćena ljubavnica što u stvari i jesam. Ali, Džekob mi je ukazivao poštovanje. A onda... onda je jednog dana došao i doveo tu ženu. Svi su je slavili, ali, ja sam je prozrela. Nedeljom odlaženje u crkvu, slatkorečivost, prisustvovanje poselima uglednih dama. To je bio njen stil, ali, ja sam je pročitala, znala sam da je to sve samo gluma!

Dok Holidej je gledao klimajući glavom. Slutio je da njegov dolazak neće biti uzaludan. —

Zato ste hteli da saznate sve o njoj.

— Tako je. Počela sam da se raspitujem. Na ovaj ili onaj način izvlačila sam obaveštenja od ljudi koji su u prolazu iz Selijnog grada dolazili kod mene i tako sam saznala istinu.

— To što ste mi rekli može da nekoga da bude interesantno ali, nema nikakvog značaja za slučaj ubistva — rekao je Dok prikrivajući razočarenje.

— Ali, ima još nešto! — rekla je Čeri.

— A to je?

— Postoji jedan čovek koji je jutros trebalo da svedoči na sudu, ali, on je iz straha ostao kod kuće.

— Ko je to — Holidej je zapalio cigaretu.

Čeri je od glave do pete odmerila pustolova svojim zelenim očima koje su videle dosta sveta i donele joj dosta iskustva. — Vi ste čovek lepe spoljašnosti, gospodine Holideje — izrekla je salunska zabavljačica svoj sud. — Kad biste vi poželeli neku ženu, verujem da bi ta žena vrlo rado došla k vama, jer bi to želela.

Dok Holidej je slegnuo ramenima. — Vi ste ljubazni Čeri, ali, to nije predmet našeg razgovora.

— Jeste u neku ruku, a odmah ćete shvatiti zašto. Neki ljudi nisu srećni kao vi — primetila je Čeri. — Oni moraju da plate za svoje zadovoljstvo, i zato oni onda dolaze kod neke od salunskih devojaka i kada dođu oni... pa, ne vode uvek ljubav s njima ako bi tako moglo da se kaže.

— Nego?

— Neki od njih dolaze jednostavno da razgovaraju, Možete li vi to verovati, mister Holideje...?

— Naravno da mogu — rekao je Dok.

— Ili im njihove žene ne poklanjaju pažnju kad govore, ili su ti ljudi jednostavno usamljeni, ili žele da podele svoje nevolje sa nekima. Prošle noći, posetio me je jedan takav čovek. Želeo je da meni ispriča nešto što nije smeo nikome drugome da poveri. To što mi je rekao, ticalo se ubistva Džekoba Kinga.

— Ko je taj čovek, Čeri?

Ona je počela da se koleba. — U normalnim okolnostima, ja ne bih izneverila njegovo poverenje, gospodine Holideje. Salunska devojka brzo izgubi mušterije ako brblja o onome što čuje u svojoj sobi, ali, ovoga puta učiniću izuzetak, zato što želim da se pravi Džekobov ubica zaljulja na vešalima. Kao što ste maločas pogodili, gospodine Holideje, ja sam ga volela.

Holidej se zavalio dublje u fotelju, a Čeri je napustila svoje mesto pored prozora i sela na stolicu ispred ogledala.

— Prošle noći — rekla je glasom tihim kao da glasno razmišlja — jedan stari čovek po imenu Džed Sempson došao je da me poseti i ja sam zapazila da je vrlo uznemiren, čak se znojio od uzbuđenja. Rekao je da mora nekome poveriti šta je video u dolini Muz Veli ono jutro kada je Džekob bio ubijen. Džed se nalazio na brdskom prevoju iznad

doline, i to na istočnoj strani. Čuo je pucnje i pogledao dole. Gospodine Holideje, stari Džed Sempson je tačno video šta se desilo.

— Pričajte dalje — rekao je Holidej.

— U momentu kada je on pogledao, jedan čovek na konju udaljavao se od Džekobovog tela — prisećala se Čeri. — Taj čovek imao je u ruci revolver. Jahao je brzo prema jednom gustom šumarku i nestao sa vida, neposredno pre nego što je Luk Vejnrajt dojahao do puta.

— Taj čovek na konju? — zapitao je Dok ne skrivajući nestrpljenje. — Je li to bio Gauri?

— Džed nije pomenuo nijedno ime — odgovorila je salunska zabljačica.

— Je li to sve?

— To je sve što je meni rekao.

— Gde mogu da nađem tog Džeda Sempsona? — želeo je da sazna Dok Holidej.

Čeri se trgla uplašeno. — Ali... nećete valjda upotrebiti to što mi je on rekao! On mi je to kazao u poverenju!

Dok je ustao. — Jeste li ikada gledali vešala, Čeri?

Devojka je promucala. — Ne.

— Nimalo prijatan prizor — objasnio joj je Dok Holidej. — Ponekad vrat obešenog odmah pukne, i tada smrt nastupa brzo, ali, ponekad se nesrećnik grči i muči na konopcu, tako da vam se čini kao da igra. Umre tek kada se uguši, a to može da traje dosta dugo. Grozno je kad je na konopcu nevin čovek.

— Verujem da je tako — Čeri se zamislila, a onda je odlučno rekla. — Džedova koliba je u kanjonu Kijova.

— Hvala vam na pomoći, Čeri. I nemojte se brinuti da će nešto procuriti u javnost. Ne pada mi na pamet da se popnem na krov sudnice i glasno objavim vaše ime.

Holidej je laganim korakom izašao iz njene sobe i sporednim stepenicama izašao iz saluna „Četiri keca” kako ga niko ne bi video. Napolju je sunce počelo da biva mlako, a niz glavnu ulicu Destini Krika šaptao je hladan povetarac.

*

Dve decenije ranije, odmetnik iz plemena Kijova zvani Dog Fejs — Pseće Lice, pružio je poslednji otpor u toj dolini i sa još deseticom neustrašivih i na smrt spremnih ratnika, borio se do kraja sa vojnicima koji su došli da ga odvuču nazad u rezervat. Od toga dana, kanjon je nosio ime tog hrabrog Kijove i bio je poznat po tome što se u njemu nalazio rudnik kalaja koji je bio zatvoren samo dve godine ranije. Sada, dvadeset godina posle događaja po kome je klanac dobio ime, Dok Holidej je sedeo na konju pored od sunca i kiše ispucalog natpisa, i posmatrao

ukrštene daske zakucane preko ulaza u okno.

Na njega su sa svih strana gledali trulež i propadanje. Sa starog čekrka slobodno je visilo i lupalo iskidano uže. Daske zakucane na ulazu u rudnik bile su polomljene i trule. Neposredno ispred njega, na zemlji je ležalo burence izrešetano kuršumima.

Pustolov je digao pogled do brdskog prevoja iznad rudnika. Bio je to komad naborane zemlje, nastao tokom pre ko zna koliko milenijuma koji je presecao tlo doline, na čijem se vrhu kao nalepljena gnezdila koliba.

Dok Holidej je dobio komandu svom konju i ždrebac je ušao dublje u kaon, a onda pošao uzbrdo ka usamljenoj kolibi. U kanjonu se već hvatao sumrak i dok se Holidej bližio vrhu, poslednji zraci zalazećeg sunca božili su prevoj živahnim zlatnom bojom.

Koliba je bila smešno naharena na jednu stranu, i na prozorima nije bilo stakala, već su otvori bili zastrti platnom od vreća. Iz krova je izvirivao dimnjak od pocinkovanog lima iz koga se u nebo dizao sivkast dim koga je vetar raznosio na sve strane. Vrata kolibe su bila zatvorena, ali, kada je Holidej priterao bliže svog ždrepcu, kroz mali otvor se promolila cev puške.

— Ovde vam nije mesto, mister! Niste dobrodošli!

Glas je bio hrapav i zadihani Holidej je čuo grebanje metala o drvo. Zaustavio je svog mrko-

va držeći ruku dalje od drške revolvera.

— Mister Sempson?

Nestalo je puške i posle izvesnog vremena, vrata su se odškrinula nekoliko santimetara. — To sam ja mister! — rekao je isti glas. A sada, lepo okrenite vašeg konja i što pre isparite odavde.

— Treba da završimo jedan važan posao, Sempson. Ja sam Dok Holidej.

— Dok Holidej? Načuo sam nešto za nekog čovu koji se tako zove, ali ne znam šta hoćete od mene.

— Došao sam da razgovaramo o smrti Džekoba Kinga.

Vrata su se širom otvorila, i na crnom otvoru iznad duge cevi puške, pojavili su se beli bakembardi. Dva oka zablenula su se u Holideja, a ruke koje su držale, počele su da podrhtavaju.

— Zašto rekoste da ste došli?

Holidej je ponovio. — Pokušavam da nevinog čoveka spasem smrti na vešalima. Vi znate na koga mislim... na Luka Vejnrajta.

— Ne znam o čemu to govorite — rekao je starac sležući ramenima. — A sada, okrenite konja i gubite se što pre odavde. Živim samo zato što volim mir i tišinu, i nameravam da i dalje tako ostane.

— Sempson — rekao je Holidej otvarajući kante — juče ste videli da se nešto dogodilo u Muz Kanjonu.

Džedu Sempsonu je zastao dah. — Šta vi to, do vraga, govorite?

— Nije važno — užurbano je odgovorio Dok Holidej. — Nego, sklonite tu pušku i pustite me da uđem.

Starac je lagano spustio pušku. Okrenuo se i nestao u kolibi a za to vreme Holidej je sjahao. Pustolov je morao da se sagne da bi prošao kroz vrata, i zakorači u unutrašnjost kolibe. Džed Sempson je sedeo na jednom velikom drvenom sanduku sa lončetom za kafu i flašom jeftinog viskija ispred sebe. Koliba se sastojala iz jedne jedine odaje sa ležajem od grubo tesanih dasaka postavljenim pored jednog zida. Prostorija je bila natrpana prljavom odećom, sanducima, konzervama sa hranom i zamkama za divljač. Petrolejska lampa visila je okačena za kuku na zidu.

— Da vam nešto kažem mister Holideje. — Dok je govorio, Sempson nije čak ni digao pogled na svog gosta. — Ostao sam u životu i doživio ove godine koje imam zahvaljujući tome što sam uvek gledao samo svoj posao. Malo sam postavljao zamke za divljač, malo sam ispirao zlato u potoku i od toga sam uspevao da živim u ovom mom kutku sam za sebe. Niko me nije uznemiravao niti sam ja kome smetao. U stvari, jedina prilika kad sam se uvalio u gužvu bila je pre izvesnog vremena kada su Gauri i njegovi drugovi odlučili da sa mnom naprave lakrdiju.

— Možda vi želite da vas ljudi ostave na miru, Sempson — primetio je Holidej — ali, kakva je korist od življenja ako čoveku nije savest čista?

Na te reči koje nije očekivao da će čuti od jednog revolveraša i pustolova. Sempson je digao glavu. — Šta hoćete time da kažete?

— Sutra u ovo vreme jedan čovek će umreti. On je nevin, ali će biti obešen za ubistvo koje nije učinio. To će se desiti samo zato što je neko prećutao istinu koju je znao.

— Mislite ja?

— Mislim vi — potvrdio je Holidej.

— Prokleta žena! Znao sam da nije trebalo da brbljam pred njom!

— Čeri mi je otkrila šta je čula zbog toga što je na kocki život jednog čoveka, Sempson — rekao je Holidej. — Vi možete da spasete život tog čoveka ako obelodanite pravu istinu.

Sempson je napunio lonče kafom i dodao u to malo viskija.

— A šta će biti sa mnom? — frknuo je starac. — Ako progovorim, ja ću postati hrana za lešinare.

— Ni govora.

— Ja bih i ranije nešto rekao, možda šerifu Harperu, ali, to bi značilo isto kao da sam potpisao sopstvenu smrtnu presudu. Morao bih da svedočim na sudu.

— Ja ne tražim nijednu reč da kažete javno ili bilo kome šerifu — pokušao je da ga uveri Dok.

— Kako to?

— Sve što od vas želim, to su obaveštenja na osnovu kojih mogu da preduzmem neke korake — nastavio je Holidej ubedljivo.

— Niko nikada neće saznati od koga je dobijena ta informacija.

Sempson je pružio ruku za flašu i nasuo još jedan gutljaj viskija u kafeni talog. — Otkuda mogu da budem siguran da je tako? — promrmljao je.

— Morate da imate poverenja u mene — odgovorio mu je Dok Holidej hladno.

Džed Sempson je dosta dugo ostao zamišljen, i Dok je osećao da se bori sam sa sobom, da vaga u duši svoje želje i strahove. Starac je zurio u talog u svom lončicu za kafu i kockar ga je pustio da bude sam sa svojim mislima i svojim kolebanjima.

— Jedan nevin čovek će posetiti na vešalima, ukoliko mi ne kažete šta se desilo — rekao je Dok konačno.

Uprkos tome, Sempson nije odgovorio ništa, ali su mu graške sitnog znoja orosile čelo. Zaključivši da je igra neravna na vrhuncu, Dok Holidej se odlučio na rizičan korak. Ustao je i lagano se uputio vratima.

— Holideje! — pozvao ga je starac.

Holidej se okrenuo.

— Moje ime neće biti pomenuto? — zapitao je još jednom da bi se obezbedio.

— Nikada.

— Ako budete pokušali da me izvedete pred sud da svedočim i ponovim ovo što ću vam sada reći... ja ću poreći da sam ikada razgovarao sa vama — upozorio ga je Džed Sempson.

— Slažem se. Šta ste videli u dolini Muz Kenjon? — zapitao ga je Dok Holidej.

— Pa evo kako je bilo. Čuo sam pucnje — promrmljao je Sempson — ... i pogledao sam s istočnog prevoja. Ugledao sam čoveka kako sa revolverom u ruci jaše prema jednom šumarku. Tri druga jahača su se nalazila u blizini, ali nisu ništa preduzeli! Mora da su bili u dosluhu s njim, jer su sve videli, a ipak nisu ni prstom makli! Baš u trenutku kada je konjanik zamakao u šumarak, na mesto ubistva naišao je zamkar Vejnrajt i došavši do tela sjahao je i sagnuo se nad njim. Vejnrajt je imao revolver u ruci i da nisam slučajno sve video, ja bih verovatno mislio da je on ubica.

— A onda?

— Video sam kako su Gauri i njegovi drugovi izašli iz zaklona i prišli Vejnrajtu. Bila je to namrštaljka gospodine.

— Ko je bio čovek koji je odjahao u šumarak... Čovek koji je ubio Kinga?

— Nisam video njegovo lice, jer mi je stalno bio okrenut leđima. Bio je daleko od mene, ali prepoznao bih ga. No, ima jedan detalj koji nisam rekao ni Čeri. Taj čovek je jahao šarca, a nema mnogo takvih konja u okolini.

Holidej je u mislima odmerio značaj ovog obaveštenja. To što je starac rekao, bila je istina. U tom kraju, nije bilo mnogo šaraca, šta više, moglo se reći da su bili retkost. Šarce su svojevremeno bili doneli Španci, a kasnije su ih odgajili Indijanci iz plemena Nec oko reke Paluz. Dok Holidej se sećao da je retko kada viđao te

konje sa njihovim karakterističnim crnim mrljama na beloj podlozi daleko od te pokrajine.

— Zna li ko u ovom kraju jaše šarca? — zapitao je visoki pustolov.

Sempson je odmahnuo glavom.

— Ne znam. No, u svakom slučaju, mislim da sam vam rekao dosta.

— Zaista ste dosta rekli.

— Sada vam je jasno zašto nisam mogao da se javno pojavim i zašto mi to ni sada ne pada na pamet. U tu nameštaljku je umešan Brent Gauri, a ako taj sazna da sam nešto izbrbljao... ubiće me bez razmišljanja.

Dok Holidej se uputio vratima, a Sempson je krenuo za njim.

— Šta ćete sada učiniti? — zapitao je starac napeto.

Dok Holidej se popeo u sedlo. — Negde u okolini, postoji čovek koji jaše šarenog konja. Namera-
vam da ga pronadem.

VII

Ranč „Roling Hvil” počivao je obasijan mrakom.

Zaustavivši se na brdašcetu od vulkanske lave, Dok Holidej je obuhvatio pogledom prazan prostor ispred sebe, ali nije video ništa sem oštre siluete udaljenog brdskog prevoja izlazećim mesecom.

Poterao je konja laganim kasom sa vrha vulkanskog brežuljka i uputio se ka putu utabanom toč-

kovima kola. Kad se našao na putu koji je vodio kroz široke vratnice kroz koje se prolazilo do velike ranč-kuće, mesec se već bio digao visoko na tamnom nebu i avetinjskom žutom svetlošću kupao prostrane travne pašnjake.

Holidej je jahao brzo. Svaki protekli minut bio je minut bliže sledećem zalasku sunca, za koje vreme je bilo predviđeno da se Luk Vejnrajt sretne sa gradskim dželatom. Morao je na svaki način do tog vremena naći zagonetnog čoveka na šarenom konju. Bio je zahvalan starom Sempsonu, i ni u kom slučaju nije namera-
vao da otkrije izvor obaveštenja. Sva njegova nagađanja pokazala su se pogrešnim. Izvesno vreme, Dok Holidej je verovao da je Gauri možda ubica, s obzirom da je pokušao da za ubistvo krivicu podmetne Luku Vejnrajtu, ali, tu je nedostajao jedan važan ključ: motiv. Nije mogao da pretpostavi zbog čega bi Gauri ubio čoveka kao što je King. Sada mu je Sempson pružio obaveštenja od najvećeg mogućeg značaja. U celu aferu oko ubistva i nameštanja zamke nedužnoj žrtvi, bila su umešana četiri čoveka: Gauri, njegova dva druga i nepoznati ubica koji je jahao retkog konja šarca.

Holidej je otvorio bele vratnice i ušao na pašnjak ranča. Uputio se niz padinu uronjenu u polutamu, i dok je njegov konj prolazio pored velikog stada goveda, prema njemu su fosforescentno svetlucale krupne oči goveda. Visoka trava ga je dodirivala po sapima. Kada je stigao do podnožja brega, i za-

ustavio konja, ugledao je pred sobom svetlosti ranč-kuće.

Odlučio je da dođe ovamo zato što je sledeća osoba koju je nameravao da ispita, bila Selija King. Na sudu je morao da se uzdrži od verbalnih nasrtaja, ali, noćas će biti nešto drukčije. Kingova udovica je lagala na sudu, a on je nameravao da sazna nešto. Ranije je bio sklon da prihvati pretpostavku da je bolom raspamećena udovica svesno uticala na sud i porotu da bi doprinela da smrt njenog voljenog muža bude osvećena i njegov ubica obešen. Ali, očigledno da je mišljenje javnosti o Seliji King bilo pogrešno. Moglo se dozvoliti da Čeri bude ljubomorna, i da iz ličnih razloga i ljubomore ne voli Seliju, ali, u svakom slučaju je otkrila Holideju dovoljno podataka zbog kojih je Dok nameravao da udovici postavi nekoliko pitanja otvoreno, istina, van suda. Pored toga, Selija King je najviše profitirala od smrti Džekoba Kinga; nije bilo drugih naslednika, i ranč „Roling Hvil” je pripao njoj.

Jahao je kroz noć ka ranč-kući, i prošao pored mora rogova poređanih kao dugačka bodljikava ograda.

Ranč-kuća koju je King izgradio za sebe i svoju porodicu, bila je prostrano dvospratno zdanje, a oko glave zgrade bilo je razbacano još nekoliko manjih pomoćnih zgrada.

Dok Holidej je zategao vođice u blizini staje za seno. Osetio je miris sena i konja, i taj karakterističan miris ranča učinio je da

za momenat zaboravi na zločin i nedužnu žrtvu, jer je sve ostavljalo utisak mira i spokoja. Izvesno vreme, sedeo je na konju i šetao pogledom po velikoj kući. U većini odaja, biće su upaljene svetiljke, a u jednoj prostoriji u prizemlju, primetio je kretanje senki na neprozirnim zavesama, što je značilo da nekoga ima unutra. Poterao je konja prema kući, i iznenada se njegov pogled zadržao na jednom konju vezanom u blizini velikog ograđenog prostora za stoku.

Osetio je da mu niz kičmu mile ledeni žmarci. Jasno je video belu siluetu snažnog ždrepcsa sa tamnim mrljama na sapima i vratu.

Šarac! Šarac ovde na ranču „Roling Hvil”.

Sjahao je bez žurbe, i ne skidajući oči sa šarca, pošao prema njemu da bi proverio da li se možda ne vara. Konj je bio osedlan, i Holidej je zapazio neobične meksikanske uzengije. Morale su koštati najmanje jednu prosečnu kaubojsku platu, sudeći po rukom vezanim kožnim ukrasima.

Do ušiju mu je doprla muzika klavira, ne tužna, tiha muzika kakvu bi mogao očekivati da čuje u vreme žalosti, već laka, skoro veselih tonova. Mršteći se, Dok se zaustavio pored konja.

— Ruke uvis!

Cev vatrenog oružja pritisnuta mu je u leđa.

Holidej je zastao u pola pokreta, i ruke su mu ostale na sedlu.

— Posmatram te već izvesno vreme, Holideje — začuo se nečiji glas iza njega. — Digni ruke uvis!

— Ti si dosta daleko od tvog lovišta Gauri — primetio je Holidej zlovoljno, ne okrećući se. — Ili si možda promenio ranč?

Nadzornik je zategao obarač svog šestometka, i Holidej je bez progovora digao ruke uvis.

— A sada, Holideje — rekao je Gauri glasom koji je ličio na graktanje gavrana — lepo se okreni i prošetaj se do tvog konja.

— Čiji je ovo šarac? — zapitao je Holidej praveći se da je prečuo nadzornikovo naređenje.

— Polazi! — ponovio je Gauri komandu. — Ili ću ti napraviti rupe na grbači!

Holidej se lagano uputio nazad preko senovitog dvorišta sa cevi Gaurijevog pištolja čvrsto pritisnutom na leđa. Pored njegovog mrkova sedela su dva konjanika na konjima, i Holidej je u njima prepoznao ljude koje je posle suđenja video sa Gaurijem.

— Ko je vlasnik ovog šarca? — zapitao je Holidej još jednom. — Pripada li nekom sa ranča „Roling Hvil“?

— Zašto bi to hteo da znaš? — promrmľao je Gauri.

Holidej nije odgovorio na postavljeno pitanje. Nekoliko trenutaka kasnije, zaustavio se na mestu gde su s uperenim revolverima čekali Gaurijevi pajtaši.

— Bio si u pravu Brente — rekao je Lindsy Kleg — nepozvani uljez je bio Holidej, baš kao što si rekao.

— Ja nisam uljez, i nisam neovlašćeno prolazio kroz imanje — presekao ga je Holidej. — Došao sam da razgovaram sa gospođom King.

— Pa, Holideje — iskezio se Gauri u ciničan osmeh — mogu da te obavestim da gospođa King ne želi da te vidi.

— Jesi li je pitao?

— Recimo da poznajemo gospođu King mnogo bolje nego ti, i da nije bilo potrebe da je to pitamo — zacerekao se bezobrazno Brent Gauri. — Ona je dosta izbirljiva u osobama koja dolaze na „Roling Hvil“, naročito od kako je postala vlasnik.

— Izgleda da vi đavolski mnogo govorite u ime gospođe King — primetio je kockar. — To me navodi da se začudim kakve veze imate vi sa rančom „Roling Hvil“.

Nadzornik kauboja ga je tresnuo drškom revolvera po ustima, i Dok Holidej se zaneo unazad, i grunuo o svog konja. Dok je rukom pritisnuo usne, ali, nije pustio jauk. Kada je digao glavu i pogledao nadzornika ranča „Diamond C“, s usana mu se slivala krv. Nije progovorio ni reč, ali iz očiju mu se sevala smrt.

— Ovo će ti pomoći da zavežeš gubicu, Holideje — zarežao je Gauri.

— Šta nameravaš da učiniš s njim, Brente? — zapitao je Juldera smeškajući se podmuklo.

Gauri se osmehnuo i očutao. Zamislio se malo i što je više vreme prolazilo, iz njegovih žmirećih očiju sve više je izbijala mržnja.

— Znaite šta momci? Sve vreme od kako je ovaj nitkov došao, on nam je zadavao samo glavobolju i nevolju. Ranio me je u ruku, isprečio se na putu građanima Destini Krika kad su hteli da izvrše vešanje, zastupao je onog podlog ubicu na sudu, sve

vreme nešto mutio, a evo i sada...

— I sada je došao čak ovamo da njuška i špijunira — iscerio se Kleg. — Kao što si maločas rekao, samovoljno i neovlašćeno je ušao na imanje jedne udovice.

— I što je najvažnije, mislim da namerava da i dalje njuška i pravi neprilike poštenim ljudima — dodao je Brent Gauri prorečki.

— Drugim rečima — nastavio je Holidej dok mu se tanak mlaz krvi slivao niz bradu — ima nekoliko stvarčica koje ne želite da saznam, kao što je, na primer, ko je vlasnik onog šarca?

— Momci — rekao je Gauri prividno nezainteresovano — predlažem vam da mister Holideja povedete na jedno malo jahanje kroz preriju.

Juldera se osmehnulo i dodirnuo rukom dršku revolvera. — Naravno, to ti je odlična ideja.

— Oprostićete mi što neću i sam pomoći — rekao je nadzornik podrugljivo obraćajući se Doku — ali, imam neke obaveze u kući. Udovici King je neophodno da je u trenucima bola neko teši i pravi joj društvo, a pravi čovek treba da radi prave stvari u pravo vreme.

— Penji se na konja Holideje — dreknulo je Kleg.

— I drži šape dignute u nebo — dodao je Juldera.

Holidej se popeo u sedlo i koljenima poterao konja u hod. Dvojica kauboja sa ranča „Dijamond C” kaskali su za njim i prošavši preko dvorišta, cela grupa se uputila u mesečinom obasjanu preriju.

Holidej je jahao ruku visoko dignutih uvis, a Kleg i Juldera su jahali svaki sa po jedne strane, i malo pozadi, sa revolverima spremnim za paljbu. Malo pomalo, svetlosti ranč-kuće su ostale iza njih, i najzad se izgubile u tami, a kratko vreme zatim, konjanici su izbili na vrh jednog dugačkog brdsokog prevoja.

— Nastavimo dalje — naredio je Kleg Holideju.

— Kuda misliš? — zapitao je Juldera.

— Pa, mislim dok izađemo sa „Roling Hvila” — odgovorio je Kleg. — Mislio sam na onaj mali prolaz kod Đavolje stene.

— Kako to mislite da izvedete? — zajedljivo je pitao Dok Holidej. — S leđa, kao što je bilo sa Kingom?

Nijedan od dvojice pratilaca nije odgovorio ništa. Prešli su preko vrha, a zatim ujahali u mračnu uvalu okruženu okomitim stenovitim padinama na kojima su rasli visoki borovi. Put se sužavao sve više.

Iznenada je konj Lindsa Klega nagazio na mekamu zemlju i okliznuo se. Za trenutak je Julderina pažnju popustila, i Holidej je iskoristio priliku koja mu se pružila.

Njegova ruka munjevito se spustila naniže do drške revolvera. Očajničkim trzajem, potegao je revolver okrenuvši se istovremeno prema onima iza sebe. Međutim, mada je njegov trzaj ruke i okret izveden munjevito, ipak, nije uspeo da potpuno tuče Julderu. Julderin pištolj grunuo je kao top, i tane je kao usijano koplje pro-

bilo Holidejev bok. Visoki pustolov se zaneo od bola koji ga je zapljusnuo kao val. Ipak, uspeo je da pritisne obarač i blesak njegovog hica obasjao je zaprepašćeno Julderino lice. Od udara vazduha i plamena, Julderin konj se visoko propeo i zbacio sa leđa iznenađenog Julderu. U međuvremenu, Kleg je ispravio svoje kljuse i nanišanio na Holideja koji se već okretao prema njemu.

U magnovenju, Dok je ugledao surov osmeh na Klegovom licu i za trenutak je zurio u naperenu cev njegovog revolvera. Dva skoro istovremena hica planula su sa bliskog odstojanja i Dok je osetio vreli dodir taneta po mišići, a Kleg je pao sa konja kao munjom ošinit. Tane iz Holidejevog pištolja okrnulo ga je po čelu i njemu je mrknula svest.

Dok Holidej je iskoristio deliće sekunde i ispalivši još dva hica na Julderu, snažno mamuznuo konja petama. Mračna čeljust noći otvorila se i progutala ga. Juldera je za njim ispalio nekoliko hitaca, ali, tanad nisu našla cilj.

Juldera je prekinuo paljbu, shvativši da bi to bilo samo uzaludno trošenje municije. Umesto toga, okrenuo se svom drugu koji je ležao u nesvesti. Prodrmao ga je, i ovaj je počeo da se miče, udar taneta u lobanju nije bio jak, i on je brzo došao sebi.

— Pa, nismo baš sjajno ovo izveli, to moram da priznam — rekao je Juldera mrgodno. — Brent će biti ljut kao furija. No, mislim da posle ovoga, mister Holidej više neće imati želju da ostane u našem kraju, a još manje da se sukobi sa nama.

— Znaš šta — rekao je Kleg posle kraćeg ćutanja. — Kad sve saberem, mislim da smo imali vraški mnogo sreće. Za sebe to mogu sigurno da kažem. Samo malo, i ja bih dobio tane pravo u čelo.

Rekavši to, Kleg je ustao sa zemlje i prišao svom konju. Juldera ga je pogledao i pošao njegovim primerom. Obojica nevajalaca su zatim okrenuli konje, i uputili se nazad putem kojim su došli. Počeo je da duva jak vetar od koga se trava zatalasala kao more, a jedan oblak je zakrio mesec. Daleko na brdskom prevoju, začulo se zavijanje šumskog vuka, a onda je jedan veći oblak ponovo zaklonio mesec. Istog trenutka, počele su da padaju krupne kapi kiše, natapajući suhu, žednu zemlju.

*

Oko ponoći, glavna ulica Destini Krika bila je prava kaljuga. Jednoprezi i dvoprežna kola brazdali su mekano blato, konji su se bespomoćno klizali, a čugačak valov za pojenje stoke prelivao se prepun vode. Voda je tekla sa krovova, nešto od toga slivalo se kroz oluke u burad za skupljanje kišnice, a ostatak se prelivao praveći tamne barice pored zidova.

Jedan usamljeni jahač jahao je lagano niz blatnjavu ulicu, držeći glavu oborenu pred naletima vetra. Bio je to kočoperan mali čovek velikog kljunastog nosa, oštih crta lica i mršave telesne

građe. Preko leđa je nosio ogrnutu staru vojničku kišnu kabanicu i preveliki „stetson” koji mu je zaklanjao lice. Jašući laganim kasom prošao je pored skoro praznog saluna „Četiri keca” terajući konja sve dalje prema šerifskoj kancelariji.

Pred zgradom šerifske kancelarije zaustavio se, sjahao i vezao konja. Valovi kiše nošeni vetrom šibali su ga nemilice, dok se penjao na klizavi trem. Došavši do vrata, energično je zakucao.

— Ko je? — Zapitao je iznutra nečiji oprezan glas.

— Mortimer. — Odgovorio je mršavko tankim glasom.

Začulo se potmulo trupkanje čizama, i Harper je energičnom pokretom otvorio vrata. Mortimer je jurnuo pored njega, i policajac je zalupio vrata pred kišom i naletima vetra. — Dobro je što si došao, Mortimere — pozdravio ga je Harper bez mnogo oduševljenja. — Drago mi je da si dobio moju poruku.

— Bio sam van grada — rekao je Mortimer prišavši peći da bi se ogrejao. — Morao sam da odem do Silver Sitija da nabavim novu opremu i odelo. Kad sam došao kući, Meri mi je rekla da si mi poručio da dođem.

— Sada si tu, to je najvažnije — zabrundao je šerif Harper s olakšanjem. — Nije mi se sviđalo da taj neprijatan posao obavim ja lično.

— Je li to on — pokazao je Mortimer pokretom glave u pravcu centralne ćelije.

— To je Luk Vejnrajt — postavio je Harper svog zatvorenika srčuci kafu.

Zatvorenik je do tada ležao skljkokan na ležaju od drveta, ali, čuvši da se pominje njegovo ime ustao je na noge. Mortimer se okrenuo prema njemu i obuhvatio ga bezizraznim očima.

— Vi se verovatno ne poznajete — rekao je Harper suvo. — Ovo je Rupert Mortimer. Mortimer ne živi odavno u ovom gradu, ali se prihvatio da obavlja jedan određeni posao za koji smo pre dva meseca dali oglas.

Vejnrajt je grčevito stegao gvozdene rešetke.

— On je gradski dželat, Vejnrajte.

Pod osuđenikovim rukama gvozdene rešetke su bile hladne kao led.

Mortimer se udaljio od peći, da bi se zaustavio ispred osuđenika čije se lice belelo bez kapi krvi.

— Ne treba da shvatiš da imam nešto lično protiv tebe Vejnrajte — pokušao je da mu objasni Rupert Mortimer. — Za mene, to je samo posao koji mi donosi pet dolara. Znaš, to je samo povremeni posao.

— U stvari — rekao je Čarls Harper izvijajući usne — za malo da se desi da grad uštedi sebi taj izdatak. Vejnrajt je za dlaku izbegao linčovanje.

Mortimer ga je pogledao zaprepasčeno. — Do đavola to je vrlo loše. Vešanje treba da bude zakonski obavljeno!

Dželat je odmerio osuđenika od glave do pete, procenjujući

njegovu telesnu težinu. Onda je rekao.

— Dužnost mi je da ti postavim nekoliko pitanja, Vejnrajte.

— Samo pitaj. — Lukov glas kao da je dopirao iz neke duboke šupljine.

— Želiš li ispovednika?

— Nisam baš religiozan čovek.

— Svaki čovek je religiozan kad mu smrt zakuca na vrata — primetio je Mortimer ozbiljno.

Luk nije odgovorio ništa.

— Postaraću se da ispovednik bude tamo pre izvršenja — rekao je Mortimer. — Želiš li da imaš kapuljaču na glavi?

— Ne — rekao je Luk Vejnrajt besno. — Gledaću ovaj grad smelo u lice, jer sam nevinn. Nisam ubio Džekoba Kinga!

Mortimer je nabrao čelo. — Sem toga, ovaj grad nema prava vešala, Vejnrajte — rekao je sa prizvučkom žaljenja u glasu — a ti verovatno znaš šta se u takvim slučajevima dešava. Tako će biti i ovde. Dovešće te na konju sa rukama vezanim na leđima. Ja ću te čekati kod drveta za vešanje i staviću ti omču oko vrata. Posle toga, pošto se ispovednik porazgovara s tobom, ja ću uzeti konja za uzdu i povešću ga od drveta... i...

— I ja ću ostati da se njišem na konopcu — dopunio ga je Vejnrajt.

— Tačno tako — rekao je Mortimer zadovoljan što nije on morao da izgovori te reči.

Luk je okrenuo glavu i osećaj groze i užasa izobličio mu je lice.

Mortimer je pogledao na časovnik. — Meri reče da taj posao treba da se obavi sutra u zalazak sunca. Pa, Vejnrajte, videćemo se sutra u to vreme.

— Posluži se kafom, Mortimere — ponudio ga je šerif.

Gradski dželat je prišao okruglastoj bronzanoj peći i Harper mu je dodao lonče kafe. Napolju je oluja besnela sve većom žestinom i kiša je zalivala prozore kao bujica vodopada.

Vejnrajt je snuždeno sedeo na drvenom ležaju i izgubljeno bludeo u pod. Poslednji dan njegovog života bio je sasvim blizu.

VIII

Dok Holidej je čuo nekoliko uzastopnih pucnjeva iza sebe, ali, od fijuka vetra, oko ušiju nije čuo zlokobno zujanje smrtonosne tanadi. Njegov mrkov je grabio krupnim skokovima, i nije bilo potrebno da ga gospodar bodri na brži trk. Plemenita životinja kao da je znala da se radi o životu i smrti, i grabila je napred kao mahnita, bezmalo dodirujući trbuhom zemlju.

Jureći niz blagu padinu, sve više obraslu travom, Dok je osećao šibanje visoke trave po listovima nogu, i čuo šum vetra i brektanje svog konja. Ali, topot kopita gonilaca nije čuo. Pitao se da li će ga goniti. I ko? Juldera je pucao za njim to je bilo izvesno, ali, da li je Kleg živ? Pucali su uzajamno iz neposredne blizine, i kako je Kleg promašio

njega, tako isto je i on mogao da promaši Klega. Istina, video ga je kad je pao s konja, ali, to još nije značilo da je mrtav. Mogao je odmah da ustane i sa Julderom pođe u gonjenje za njim, mada noć nije bila zgodna za gonjenje. Mesec je bio zašao za oblake, i u preriji je vladala potpuna tama.

Oslušnuo je još jednom, ne bi li čuo da li ga neko goni, ali, nije čuo ništa. Još stotinu metara, i zaustaviće se da vidi gde je. I dok je razmišljao o tome mesec je krajičkom izvirio iza oblaka i otkrio pred njim siluetu nekog ogromnog drveta. U potpunoj tami, nije ga video pre nego što je bilo kasno. Cimnuo je uzdu i skrenuo konja malo u stranu, ali više nije mogao izbeći sudar sa granom koja se nisko spuštено isprečila ispred njega. Uspeo je samo da naglo zategne vođice, na šta je njegov Mig ukopao noge u zemlju, ali to je samo ublažilo sudar. Video je kako mu se grana približava i sledećeg trenutka, udario je glavom u prepreku. Pred očima mu je nešto sevnulo, osetio je bol u glavi i delu vrata ispod potiljka, a onda je njegovu svest prekrpio plašt mraka. Kada je pao sa konja, već više nije bio svestan sveta oko sebe.

U prvom momentu, Holidej je oko sebe video samo tamu, ali, postepeno, s naporom koji mu je u glavi izazivao bol, razaznao je nedaleko od sebe jedno ogromno drvo. U celom telu, osećao je otupelost i tromost, ali, kada se pokrenuo, počeo ga je razdirati bol. Počeo je da pipa levom rukom, i svuda oko sebe napipao je travu. Desnom rukom je još uvek stezao hladan čelik pištolja.

Pred očima mu se počelo razbistravati i on je postao svestan činjenice da pada kiša. Voda kao da je potokom tekla iz crnog neba, ali, odjednom je munja kapljestim vrhom preseкла nebo i visoko drveće se živo odrazilo prema svetlom nebu. Grom je zatutnjao i Holideju se učinilo da je zemlja pod njim zadrhtala.

Podigao se na jednu ruku i zastao da odahne od umora. Osećao je da ga u levom boku nešto peče, i kada je spustio ruku dole, osetio je pod prstima lepljivu krv i sitne graške kapljice od kiše. Drhtavom rukom dodirnuo je obraz, i mesto na čelu gde mu se od udara stvorila bolna čvoruga. Tegobe koje je osećao od ovog drugog, bile su veće od rane na bedru.

Disao je lagano, pažljivo odmerenim pokretima prsa. Koliko je ozbiljno ranjen i koliko je teška povreda na glavi nije znao, ali, osećao se vrlo rdavo. No, uprkos tome, u svesti je jasno video jedan cilj: po svaku cenu je morao da stigne do Ketlin Vejnrajt i to brzo.

Mada još uvek ošamućen, sada je mogao već nešto jasnije da

Činilo mu se kao da izlazi iz mračnog tunela.

razmišlja. Ona dva nevaljalca ga nisu gonili, inače bi već bio pokojni. Verovatno su mislili da ga neće stići u pomrčini, a možda im je bilo dosta sukoba s njim. Pa dobro, videće već da Dok Holidej nikada ne odustaje od borbe, i da se s njim ne može lako izaći na kraj.

U jednom momentu je na licu osetio dodir nečeg mekanog i toplog. Okrenuo je glavu i njegov Mig ga je ponovo dodirnuo gubicom. Verna životinja je ostala pored njega za vreme nepogode i Holidej je pružio ruku i pomilovao životinju po dugačkoj opuštenoj glavi. Ždrebac je na to zarzao zadovoljno.

Dok Holidej je pružio ruku i dohvatio se za grubu koru drveta pored koga je pao. Lagano, sa mnogo strpljenja, razdiran bolom koji ga je presecio kroz svaki delić tela počeo je polako da se diže. Svaki santimetar pokreta značio je agoniju za njega i u jednom trenutku pustolov je mislio da će izgubiti svest i pasti na zemlju. Ali, prikupivši poslednju iskru snage, Dok Holidej je uspeo da ustane. Dok se držao za drvo, mlazevi kiše slivali su mu se niz lice i telo.

— Stani... mali moj konjiću... — uzdahnio je.

Zavukao je jednu nogu u uzengiju i dohvatio se rukom za jabuku sedla. Počeo je da se diže u sedlo, i rana i uboji na telu i glavi su se bolno oglasili. No, Dok je uspeo da savlada bol, i učinivši krajnji napor, sručio se preko konjskog vrata i ostao da leži tako izvesno vreme, prikup-

ljajući izgubljenju snagu. Na sreću, kiša je bila popustila, ali, vetar je i dalje kao uklet zavijao između drveća. Dok je digao glavu, i iznad sebe ugledao grane velikog drveta, a znatno dole niže granu sa kojom se sudario. Setio se drveta za vešanje u Destini Kriku i niz kičmu ga je prošla hladna jeza. Nije mu bilo preostalo još mnogo vremena, ako je hteo da spase Luka Vejnrajta.

Tiho je došapnuo komandu svom Migu i konj se lagano udaljio od drveta. Vratio se laganim hodom na put, i opet isto tako laganim hodom, uputio se kroz kanjon. Do toga momenta, kiša je bila potpuno prestala, ali su se konjska kopita klizala po blatnjavom tlu. Kada je izašao iz kanjona, Dok je okrenuo konja ka jugu, znajući da ako se bude držao tog pravca, mora naići na zapadni put koji je vodio do ranča Ketlin Vejnrajt.

Jak vetar razduvao je oblake, i na tamnom nebu ukazalo se blede mesečevo lice. Prošao je pored neke kolibe, ali, Holidej se nije zaustavio. Nije hteo da se zaustavi, sve dok ne stigne do Ketlinine kuće. Do tada se već bio privikao na bolove koji su ga raspinjali, i mada je jednom čak dva puta skoro izgubio svest, snagom volje uspevao je da ostane svestan i ne padne s konja. Nije znao koliko je vremena prošlo kada je stigao na zapadni put, ali, kada je njegov Mig pošao za linijama koje su iskopali točkovi dilažanse još uvek je vladala mrkla noć.

Posle toga nejasno se sećao penjanja uzbrdo i kada je stigao do ogoceelog prevoja, jedan jak nalet vetra zamalo što ga nije skinuo iz sedla. Holidej je čvršće obgrlio nogama bokove svog konja i nastavio dalje, saginjući glavu pred vetrom. Gonio je konja sve dalje, očajnički moleći nebo da izdrži.

Kada je skrenuo na sporedan put, glava mu se mlitavo klimala levo-desno i povremeno padala na prsa. Uprkos naperu volje, da nastavi put, bol je počeo da ovladava njime. Sve teže mu je bilo da diše. Oko njega je sve počelo da se kovitla i on je osetio kako klizi iz sedla. Ispustio je uzde i uronio u mekanu travu.

Sledećeg momenta, ili se njemu bar činilo da je to bilo sledećeg momenta, svetlost svetiljke obasjala mu je lice.

— Mister Frimane! — odjeknuo je nečiji glas koji kao da je dolazio izdaleka mada je Ketlin stajala odmah pored njega — mister Frimane... dođite brzo! To je Džon... Dok Holidej! I... oh bože! On je ranjen!

— Prinesite bliže svetiljku! — rekla je Ketlin energično.

Stjuart Friman se nagnuo nad krevet i spustio svetiljku. Starac sa bakenbardama je glasno huknuo videvši kako hirurški nož

prodire sve dublje i dublje u ranu na levoj strani grudi.

Ketlin je iskrenula nož, i Dok Holidej je zastenjao. Grizući usne, Ketlin je lagano prihvatila tane vrhom noža, a drugom rukom uzela pincetu. Tanki čelični pipci nalik na prste, obuhvatili su zatupljeni zadnji deo taneta, i skoro ne dišući, devojka je izvukla olovnu kuglu iz rane.

— Pritisnite ranu gazom — naredila je Stjuartu.

— Odmah — promrmljao je stari rančer. — A šta je sa drugim povredama... glave i drugo...

Ketlin se nagnula nad ranjenika da bi bolje videla uboje i pmodrele podlive krvi.

— Ništa specijalno. — Samo ogrebotina na obrazu i čvoruga na čelu koje će brzo proći. Ali, to je verovatno izazvalo potres mozga —, rekla je dok je Stjuart držao ranu pritisnutu komadom gaze.

Pošto je napravila zavoj oko Holidejevog grudnog koša, Ketlin je uzela lavor tople vode i Stjuart se povukao korak nazad, da bi je odatle posmatrao, dok je ona brižljivo očistila ranu na glavi i pažljivo je previla. Posle toga, prišla je čišćenju i brisanju sitnijih uboja i ogrebotina. Još uvek držeći svetiljku u ruci, starac je izgledao smešno u donjem vešu iz koga su izvirivale tamne, bose noge. Kada je Ketlin utrčala u njegovu sobu, on je već spavao. Ona je pre toga čula topot konjskih kopita i istrčala da vidi ko dolazi. Njih dvoje zajedničkim

naporima uneli su Holideja u kuću.

— Tako — rekla je tiho, skoro šapatom. — To je sve što u ovom momentu mogu da učinim za njega.

— Hoće li biti u redu? — zapitao je Friman radoznalo.

Ketlin ga je pogledala otvoreno. — Nadam se da hoće.

— Madam — rekao je stari Friman — kada se Holidej osvesti, teško da će biti u stanju da mnogo učini... Ja ću nastaviti tamo gde je on započeo.

Ketlin je progutala vazduh. — Sada više nema mnogo nade za Luka.

— Ima nade sve do zalaska sunca.

— Sunce će sutra izaći — podsetila ga je.

— Svejedno, ja ću ipak nastaviti njegovo delo kao što sam rekao — ponovio je bradati rančer.

— Ali, ni vi niste baš u nekoj naročitoj kondiciji — usprotivila se. — I vi morate da se odmarate. Još se niste sasvim oporavili.

— Prestanite da mi budete dadilja — zamumlao je Stjuart nabusito. — Ljuljnuću malo viskija, i sa prvim ciklom zore odjahaća u grad.

Farmer se uputio prema vratima, ali, umesto da i ona učini isto, Ketlin je sela na ivicu kreveta. — Šta ste naumili da učinite, madam? — zapitao je starac sa vrata. — Pa rekli ste da ste za njega učinili sve što ste mogli.

Ona je digla pogled do starca. — Ostaću da sedim pored nje-

ga. Vi to ne znate, ali, on za mene nije... kako da kažem, nije običan pacijent.

Slegnuvši ramenima, Stjuart je izašao.

Ketlin je čvrsto pritegla svoju kućnu haljinu oko svog vitkog tela, prinela stolicu blizu kreveta i sela.

Holidej je počeo da se miče i vrti u krevetu, i posle izvesnog vremena, Ketlin mu je proverila zavoje. Pustolov je mrmljao nešto nerazumljivo i malo kasnije, počeo je da se grči i podrhtava. Videla je da su mu se pesnice stisnule, tako da su zglobovi na prstima postali skoro beli. Zatim se ukočio, i nagnuvši se nad njega, Ketlin je videla da mu je lice orošeno znojem. Holidej je padao u vatru bunila i kao iskusna bolničarka, ona je znala šta se mora učiniti. Morala ga je utopiti, što bolje utopiti. Donela je još ćebadi i prebacila ih preko njega, ali, groznica je sve više ovladavala. Sada je već počeo glasno da bunca i da se bacaka po krevetu. Ketlin ga je izvesno vreme posmatrala kao da o nečemu razmišlja, a onda je raskopčala kućnu haljinu i spustila se u postelju pored njega. Priljubila se toplim telom uz njega i pritisnuvši ga da miruje. Malo pomalo, Holidej je prestao da se grči i bacaka, ali je još uvek buncao, mada nešto tiše i sporije. Reči i rečenice koje je govorio, za nju nisu imale nikakvog smisla ali su rečitije od najrazgovetnijih reči govorile njegove čvrste ruke koje su je odjednom obgrlile. Iako je znala da on to

ne čini svesno, srce joj je zaigralo od sreće, jer je odjednom postala uverena da Holidej želi ljubav nekog bliskog bića baš kao i ona.

Primakla je svoju glavu njezgovoj, i poljubila ga u usne orošene znojem.

*

Dok Holidej je srknuo toplu supu koju mu je Ketlin donela. Malo pre toga probudio se i pogledao oko sebe. Setio se gde se nalazi i bio je zadovoljan što se oseća dobro, mada mu je u glavi još bučalo od sudara sa granom. Kada je Ketlin provirila na vrata i malo kasnije se vratila sa šoljom ukusne supe i osmehom na licu, on je dočekao zadovoljno.

— Kako se osećaš — zapitala ga je.

Holidej je pogledao pored nje ka prozoru gde je na vetru lepršala zavesa. Kroz četvrtasti otvor u sobu je prodirala beličasto žuta svetlost.

— Koje je vreme? — zapitao je.

— Jedan čas posle izlaska sunca — odgovorila mu je Ketlin. Bio si u nesvesti od kako si ispred kuće pao sa konja. Ja sam stisnula zube i izvadila ti metak između rebara, onako kako sam gledala da ti radiš, ali, priznajem da me je bilo strah. Friman mi je pomogao da te previjem.

Dok Holidej je pokušao da se malo izdigne na jastuku, ali ga je bol prostrelao celim telom. Zgrčio je lice i zadržao stenjanje.

— Ko te je ranio, Džone?

— Gauri me je uhvatio dok sam se šunjao oko kuće na ranču „Roling Hvil” — odgovorio je Dok stežući zube. — Njegovi pajtaši su me povelili u preriju da me likvidiraju. Međutim, propustili su da mi oduzmu revolver, što je čudnovato za tako okorele nevaljalce, a kasnije mi se sreća osmehnula pa sam uspeo da se izvučem. Ne znam tačno da li sam pogodio nekoga od njih.

— Gauri se našao na „Roling Hvilu”?

— Da — rekao je Dok. — Ali, nije samo on bio noćas na tom ranču. Tamo se nalazio i ubica Džekoba Kinga.

Ketlini je zastao dah od iznenađenja. — Odkuda to znaš?

— Kingov ubica je jahao konja šarca, a takvog konja video sam noćas na ranču, Ketlin — objasnio joj je Holidej. Srknuo je još jednog gutljaj supe zadovoljan što se svakog trenutka oseća sve bolje. — Znaš nekog u okolini ko jaše takvog konja?

Ona je dugo razmišljala, a onda odmahнула glavom. — Jednog šarca je jahao stari Lajton Strejndž — rekla je — ali, on je već mnogo godina mrtav... A verovatno da se to isto desilo i sa konjem. — Ketlin se netremice zagledala u njega. — Džone, odakle ti to sve znaš?

— Obaveštenje mi je dato u strogom poverenju, pa moram da poštujem datu reč — odgovorio

je Holidej. — Sem toga, za tebe to nema nikakvog značaja.

Ketlin je okrenula glavu i pogledala kroz prozor. — Ima li neke nade za Luka.

— Da, neke nade ima — rekao je Dok i prihvatio se kafe koju je Ketlin donela sa supom. — Gde je Friman?

— Otišao je da osedla svoju kobilu — rekla je Ketlin. Name-ravao je da nastavi tamo gde si ti stao.

— Vрати starog jarca ovamo — rekao je Holidej i osmehnuo se. — Samo požuri da ne ode.

Ispratio je devojkę pogledom, i dok je čekao da se stari bradati farmer pojavi u sobi, ispio je ostatak kafe. Najzad je Friman protestujući otvorio vrata.

— Gde si se uputio, do đavola —, zapitao je Dok.

— Pa eto — rekao je Stjuart — pošto si sada ti u krevetu, mislio sam da bi na mene bio red da malo pronjuškam.

— I gde si mislio da počneš, ako smem da pitam? — podrugnuo mu se Dok.

Friman je slegnuo ramenima. — Od kuda bih do vraga mogao da znam? Ali, morao sam nešto da preduzmem. Razmišljao sam o tome da će Luk večeras posetiti, a to nije tako daleko.

— Eh, dobro. Onda stišaj živce i slušaj šta sam saznao.

Ketlin je izašla iz sobe da bi pripremila još kafe. Za to vreme, Holidej je ukratko ispričao događaje od prethodnog dana. Predočio mu je da čovek koga traže jaše konja šarca i da je prošle

noći jednog takvog konja video na ranču „Roling Hvil”.

— Znači da treba da odjašem na „Roling Hvil” i vidim šta se tamo dešava? — spremno je zapitao Friman.

— Pa, da budeš ucmekan kao što sam ja mogao da budem?

— Imaš li onda neki bolji predlog? — ljutio se stari Friman.

— Da — rekao je Holidej smireno. — Da obojica veći deo dana ostanemo ovde.

— Od kuda ti je to sada palo na pamet. Vreme teče, a mi da sedimo skrštenih ruku. Šta time dobijamo?

— Objasniću ti — rekao je Dok vadeći cigaru. — Kad sam bio na „Roling Hvilu” uhvatili su me dok sam gledao šarca koji se tamo našao. Posle toga, postavio sam im nekoliko pitanja na koja oni nisu odgovorili — kao na primer ko je vlasnik konja.

— I?

— Prema tome, do sada je Gauri ispričao vlasniku o meni i o postavljenim pitanjima.

— Što će ovoga naterati da se zamisli... — i da se zabrine — izveo je Friman zaključak.

— Tačno tako.

— Shvatam. Ko je zabrinut taj je i oprezan. A oprezan čovek ne pravi greške.

— I tu si u pravu — osmehnuo se Holidej. Prema tome, da bismo ga naveli da se pojavi i napravi neku grešku, moramo učiniti nešto da se naš neprijatelj oseti sigurnim, i da postane neoprezan. Moramo ga na neki način uveriti

da obaveštenja koja sam dobio neće doći do neželjenih ušiju. Njegova tajna mora ostati tajna.

— Kako da to uradimo? — zablenuo se Friman.

— Treba da proširimo glas da sam poginuo. Recimo da sam bio teško ranjen Julderinim metkom, i da sam umro na putu ka kući Vejnrajtovih.

— A šta sa mnom? — Friman je bespomoćno raširio ruke.

— Ti nisi toliko opasan, ali, ipak će mirnije spavati ako budeš daleko odavde. Jednostavno rečeno, ako ubica bude mislio da sam ja mrtav i da si ti otišao, računae da je sve u redu.

— Ja sam zvanično mrtav, a stvarno sam ranjen. — Holidej je pokušao da se pomakne i bol ga je opet prostrelao. — Jedan dan odmora činiće mi dobro, a tebi takođe. To će značiti da ćemo obojica biti u boljoj kondiciji i spremniji za ono što treba da učinimo pre zalaska sunca.

— Mi da nešto učinimo? Kažeš mi? — ponovio je starac kao eho. — Ti nećeš biti sposoban ni za šta još za nekoliko sunčevih zalazaka.

Dok Holidej ga je pogledao ozbiljno. — Kad budem popio još jednu šolju kafe, zamoliću te da mi pomogneš da ustanem iz kreveta.

— Ali do đavola...

U tom trenutku, ušla je Ketlin noseći lonče sveže skuvane kafe.

— Ketlin — rekao je Dok Holidej — imam jedan posao za tebe.

— Kakav posao, Džone?

— Odjaši u grad do zatvora. Kad stigneš, reci da želiš da se odmah vidiš sa Lukom, a Harper će teško moći da odbije da kašnjeniku poslednjeg dana života ne dozvoli posetu. Želim da proširiš vest da ste našli moje telo i mog konja nedaleko od vaše kuće i da je posle toga Friman odmaglio. Možeš reći da me znaš kuda je otišao i gde je odneo moj leš.

Ketlin je izgledala začuđena.

— Moraš to izvesti tako da tvoja priča bude ubedljiva — dodao je Holidej. — Posle toga ostani u gradu i čekaj naš dolazak.

— Da čekam? — zapitala je zinuviši od čuđenja. — A gde da vas čekam?

— Kod drveta za vešanje — rekao je Dok Holidej.

IX

— Madam — pohvalio je toplo propovednik Dugan — moram da kažem da se vrlo dobro držite u bolu koji vas nesumnjivo muči. Priznajem da davno nisam video tako hrabru i dostojanstvenu osobu.

Selija mu je pružila šolju sa kafom. — Svi mi imamo krst koji moramo nositi, pastore Dugane.

— Džekob je bio jedan izuzetan čovek — nastavio je propovednik. — Bio je to zaista vrlo dobar i pobožan građanin. Nikada nije propustio da nedeljom dođe

u crkvu... sem one nedelje kada je poslom otišao na istok i otuda doveo sebi mladu.

Ona se blede nasmejala. — Imam dosta razloga da se toga sećam — rekla je Selija. — To će mi ostati moja najdraža uspomena.

— Uveren sam da je tako —, rekao je Dugan. Bio je to povisok čovek, okruglastih ramena i obučen u ozbiljno crno odelo.

— Hvala vam na dostojanstvenom molepstviu koje ste održali na Džekobovom pogrebu — progovorio je Majls Koventri.

Krupno građeni vlasnik ranča „Dijamond C“ stajao je naslonjen na ormanić za piće.

— Ono što sam rekao o njemu bila je istina, mister Koventri. Bila mi je čast i zadovoljstvo što sam imao priliku da govorim.

Majls Koventri je iz džepa izvadio smotuljak novčanica. — Želim da vam iskažem koliko cenim vaše angažovanje, pastore.

— Oh, ja ne uzimam honorar za pogrebe — usprotivio se Dugan.

— Onda to stavite u crkveni fond — predložio mu je Koventri stavljajući mu dvadeset dolara u ruku.

Propovednik je zinuo od zaprepašćenja.

— Zaista vam mnogo hvala, mister Koventri. Ovaj novac će nas mnogo približiti nabavci novog harmonijuma.

— Posle današnje svečane ceremonije, vrlo je verovatno da ćete me s vremena na vreme viđati u crkvi — rekao je Koventri s izrazom iskrenosti na licu.

— Zaista, gospodo King — rekao je Dugan srknuvši kafu — ko nam je pravi prijatelj, saznamo tek onda kada zapadnemo u nevolju. Vaš sused, gospodin Koventri, zaista je pokazao da se na njega možete u potpunosti osloniti.

— Džekob King je bio moj prijatelj, pastore — izjavio je Koventri jednostavno. — Najmanje što mu dugujem, to je da na svaki mogući način pomognem njegovoj udovici.

Dugan je završio svoju kafu.

— Pa dobro, rekao je ustajući — hvala vam što ste me nazvali da vas posetim. Uvek mi je drago da posle pogreba sa ožalošćenima provedem neko kratko vreme. No, i pored najbolje volje da još ostanem, moram da se vratim kući. Večeras imam još jednu obavez... tačnije rečeno u zalazak sunca.

— Mislite na vešanje? — zapitala ga je Selija uz groženje koje je dolikovalo dami.

— Ma koliko mi bilo teško da ispovedim jednog bezvrednog ubicu kao što je Luk Vejnrajt, ja kao propovednik ne smem da zaboravim da svaki čovek ima pravo da kad umire pored njega bude neko ko će moliti za njega.

— Nadam se da nećete misliti da sam morbidna, pastore Dugane, — rekla je Selija dosta žustro — ali, ja želim da Džekovog ubicu vidim obešenog! I ja ću večeras biti tamo.

Dugan je nabrao čelo. — Pokušajte da iz svog srca odagnate osvetoljubivost, gospodo King.

— Taj osećaj bi kod gospođe King bio sasvim prirodan, oče Du-

gane — rekao je Koventri. — Ona je volela Džekoba i razumljivo je što želi da vidi kako njegov ubica ispašta kaznu.

— Shvatam — rekao je pastor Dugan idući ka vratima. — Ali, ipak, u svemu tome postoji jedna osoba koju želim. To je Vejnrajtova sestra, Ketlin.

Koventri je promrmljao nešto što se nije moglo razabrati.

— Ona je apsolutno nedužna i niko je ne može kriviti za nastalu situaciju, a ipak će morati da podnese dvostruko teško breme. Ne samo da će joj brat biti obešen za zločin koji je učinio, već će je i svi prijatelji zaboraviti. Znaite na koga mislim kada kažem prijatelji... Mislim na građane ovog grada. Oni joj već hladno okreću leđa zbog onoga što je učinio Luk. To sam danas već video. Kao da je ona nešto kriva. Pa čak i oni koji bi joj morali biti zahvalni, ponašaju se na isti način.

— Zahvalni? Ko bi to mogao da bude — rekao je Koventri sa lažnim interesovanjem.

— Ona dvojica stranaca, Dok Holidej i onaj drugi što je bio ranjen u salunu, odnosno onaj drugi, jer je Holidej izgleda ubijen. Tako sam čuo od mis Vejnrajt kad sam je danas video. Rekla mi je da je nedaleko od kuće našla mrtvog Holideja i da je posle toga onaj drugi uzeo njegovo telo i odjahao u nepoznatom pravcu.

— Odmaglio? — zapitao je Koventri sada stvarno zainteresovan.

— Ona reče da je do sada Stjuart Friman verovatno napustio teritoriju ove pokrajine.

— Srećan mu put — promrm-ljao je Koventri.

— Možda ću kada prođe izvesno vreme prikupiti dovoljno snage da posetim mis Vejnrajt i da joj pomognem — rekla je Selija.

— Vi ste stvarno prava hrišćanska duša — pohvalio je pastor Dugan.

Malo kasnije, dok se pastor Dugan penjao u svoj skromni jednopreg, Koventri je stajao na prozoru i posmatrao. Pastor Dugan je pucnuo bičem i jednopreg je kloparajući napustio ranč. Vlasnik „Dijamond C” okrenuo se prema udovici i u tom istom trenutku Selija je potrčala prema njemu. Koventri je obgrlio rukama i njegove otvorene usne su brzo našle njene. Ona mu je gladno uzvratila poljubac, žestoko pritiskujući svoje mlado telo uz njegovo. Majls Koventri je poljubio u nežan beli vrat, i ona je čujno uzdahnula kada su njegove ruke počele da mile po njenom telu. Koventrijevi prsti su našli prva najviše dugme njene crne haljine, ali ga je Selija neodlučno odgurnula od sebe. — Ne bi bilo zgodno ako bi neko naišao i zatekao nas da vodimo ljubav samo nekoliko časova posle Dže'obove smrti.

Govoreći sebi nešto u bradu, Koventri je samouverenim korakom prišao ormariću za piće i otvorio vrata.

— Još nešto — nastavila je Selija. — Bilo bi bolje da ovde ne budeš suviše viđen pre nego što prođe pristojan rok za žalost.

— Do đavola, još i to! — planuo je Koventri ljutito.

— Međutim — nastavila je Selija tišim glasom i pri tome značajno žmirnula očima — ja ću i dalje spavati u velikoj spavaćoj sobi, a ti znaš da se kroz zadnja vrata na kući ulazi u hodnik koji vodi tačno do te sobe.

Na te reči, Koventri se osmehnuo i požudno obuhvatio pogledom njeno raskošno, rascvetano telo. U toku proteklih meseci, njih dvoje su često vodili ljubav, ali, izvrсна ljubavnica Selija je svaki put kada su se našli, nalazila neki nov način da ga oduševi i još više razbukti u njemu želju za njom.

— Koliko dugo misliš da će to trajati?

— Mislim da će dva meseca biti sasvim dovoljno, Majlse, a posle toga moći ćeš slobodno da posećuješ usamljenu udovicu.

— Usamljenu udovicu koja nije u stanju da se sama stara o svom ranču — rekao je vlasnik ranča „Dijamond C” smeškajući se. — Zaista smo to dobro smislili, Selija. Sada kada je Džekob mrtav, ranč je pripao tebi, a kada nas dvoje postanemo muž i žena, spojićemo „Roling Hvil” i „Dijamond C” u jedinstveni veliki ranč. Ne samo najveći u pokrajini, nego verovatno i u državi Selija. Najveći i najmoćniji.

Ozaren tom mišlju, nasuo joj je čašu vina.

— A mi ćemo vladati tim carstvom, Majlse — rekla je Selija skoro bez daha od oduševljenja.

— Kad budemo bogati i moćni, biće mi otvoreni svi putevi. Postaću senator... možda čak i više! — rekao je Koventri zagledan u neku tačku ispred sebe.

Selija je digla čašu i prinela je usnama. — Nazdravimo u čast velike budućnosti.

Majls Koventri je ispio piće i zavalio se u sofu. — Znaš, moram da ti priznam da sam imao dvatri kritična trenutka.

— Misliš onda kad linčovanje nije uspeło?

— I tada, ali, ne toliko. — Majls je nezadovoljno nabrao čelo. — Znaš, linčovanje je nešto grozno i ostavlja neprijatne uspomene, zar ne misliš tako? Bio sam mnogo više zabrinut na suđenju. Gauri nije ostavio dobar utisak. Ono njegovo svedočenje dosta me je onespokojilo. Počeo je da brlja, menja iskaz i suđenje se moglo završiti loše. Sve je ispalo dobro, zahvaljujući tebi.

— Misliš na moju malu predstavu? — rekla je gledajući ga ko ketno preko ruba čaše.

— Još i sada vidim izraz lica porotnika — prisetio se Koventri. — Verovali su sve što si rekla, jer si izgledala nevina kao tek rođeno lane. Videvši te onakvu, niko nije mogao da sumnja da je Vejnrajt ubio tvog voljenog supruga samo da bi te se dokopao.

— Bilo pa prošlo. U svakom slučaju, dragi moj — rekla je umiljavajući se — naše brige su prošle. Kada Vejnrajt bude obešen, slučaj će biti zaključen. Ljudi će ga se sećati kao Džekobovog ubice, jer je za taj zločin bio obešen, i neće se pitati da li je on to zaista učinio ili nije. Ma šta se posle desilo, na primer naše venčanje i združenje rančeva, neće nikada okrenuti sumnju prema nama.

Koventri je iskapio čašu do kraja i napunivši je ponovo, još dublje se zavalio u kanabe. Cutao je izvesno vreme, a na licu mu je lebdeo izraz zadovoljstva.

— Još jedna velika briga mi je skinuta s leđa — rekao je na kraju.

— Onaj kockar?

— Da, on, ali, nije on samo kockar. On je dobar prijatelj s onim njuškalom Vajatom Erpom i dosta sam strepeo od njega. Izgleda da je bio nešto nanjušio, raspitivao se za moga konja, postavljao je pitanja...

— Kako je mogao da posumnja na tebe — zapitala je Selija zabrinuto, mršteći čelo.

Rančer je slegnuo ramenima i pokazao želju da završi razgovor na tu temu. — To sada više nije važno. On je mrtav, kako nam je maločas saspštio propovednik, a njegov prijatelj, onaj farmer je izgleda digao jedra i odmiaglio iz ovog kraja. — Zavaljen u sofu zagledao se u svoju sagovornicu i osmehnuo se. — Dodji pored mene.

— Rekla sam ti ne sada, Majlse — bila je odlučna.

Rančer je ustao, prišao joj i obgrlivši je rukama privukao je sebi. U prvom momentu ona je pocrvenela od ljutine, ali kada je on uprkos njenoj ljutnji zadržao u naručju, udovica je zabacila glavu i digla lice ka njemu.

— Poljubi me jednom — rekla je — ali, posle toga moraš otići. Videćeš me večeras kod drveta za vešanje.

Rančerove usne su poklopile njene, i njih dvoje su za trenutak

zaboravili na svet oko sebe. Zagneti u strasnom zagrljaju nisu čuli kada su se vrata otvorila. Kad je Koventri najzad pustio iz zagrljaja i okrenuo se, bio je iznenađen kada je u stolici za ljujanje video jednog ležerno zavaljenog čoveka.

— Gauri!

Gauri je pružio ruku i iz kutije za cigare koja je stajala na stolici pored njega, odabrao jednu od cigara pokojnog rančera. Stavio je skupu cigaru u usta i pokretom palca kresnuo šibicu.

— Zaista lepo i zabavno, mister Koventri — osmehnuo se nadzornik slobodnim krajičkom usana. — Piće, lepa žena kao stvorena za ljubav i... ko zna šta još će doći u obzir sada, kad je udovica nasledila svog divnog i voljenog muža.

Selija je otvorila usta, ali je ostala nema od iznenađenja.

— Napolje! — prasnulo je Majls. — Trebalo bi da si s ostalima koji skupljaju razbežala goveda.

— Nevolja je u tome, mister Koventri — rekao je Brent Gauri i odmahnuo glavom — što više nemam nameru da se bavim takvim poslovima. Na kraju, ja nisam običan nadzornik, ja sam nadzornik sa određenim posebnim kvalifikacijama... nadzornik koji je pomogao svom gazdi da knivicu za ubistvo svali na nedužnog čoveka.

Koventrijevo lice se smračilo kao nebo pred tešku oluju. — Slušaj ti... — počeo je, ali ga je nadzornik prekinuo.

— Slušaj ti! — Gauri se više nije smeškao. — Ja i moji momci smo đavolski mnogo učinili za tebe! Čekali smo u kanjonu da se pojavi neki nedužan čovek koga smo okrivili za ono što si ti učinio. Lagali smo u sudu i van sudnice, a povrhu svega toga, otarasili smo se onog njuškala Doka Holideja koji je bio postao dosadan.

— Pa dobro, za to sam ti zahvalan — rekao je Koventri nešto blaže.

— To je u redu — produžio je Gauri vedrijim glasom — jer smo momci i ja pravili neku računicu. Smatramo da bi trebalo da dobijemo više za ulogu koju smo odigrali.

— Dobićete specijalnu nagradu — presekao je Majls Koventri oštro.

— Razmišljali smo o nekih pet stotina dolara koliko bi za početak bilo dovoljno, mister Koventri — izjavio je Brent Gauri monotonim glasom. — I naglašavam opet, samo za početak. Kasnije ćemo se, možda, odlučiti i za drugačija razmišljanja i oblike nagrađivanja... kao što je, na primer, ovaj kojim je Selija nagradila tebe.

— Huljo učenjivačka! — zarežao je Majls Koventri pružajući ruku prema unutrašnjem džepu, gde je nosio mali revolver „deringer”.

— Ne pokušavaj to, mister Koventri — iscerio se Gauri bezobrazno. — Moji ljudi su tu napolju. A sada se lepo smiri i slušaj šta ću ti reći. Ja sam ti potreban, mister Koventri. Biću ti uvek potreban, zapravo, biće ti uvek po-

trebno moje ćutanje, zato što u svakom momentu kada to zaželim, mogu reći građanima da su obesili nevinog čoveka. Mogao bih im to reći i večeras kad se budemo našli kod drveta za vešanje.

Koventrijeva šaka se stegla oko drške revolvera.

— Ne, Majlse! — uzviknula je Selija. — Nemoj! Daj mu to što traži.

— Pet stotina dolara! — procedio je Koventri kroz stisnute zube. — Čula si ga Selija. To je samo početak.

— Daj mu to što traži — ponovila je.

Brent Gauri se lukavo nasmešio udovici, nagoveštavajući da još nije rekao sve što misli. — Vidim, madam — šmrknuo je i odbio gust dim — da ću uživati u poslovanju sa vama. Tih pet stotina dolara je nagrada od mister Koventrije, ali, računamo da ćete vi, kada kasnije dođem da prikupim i od vas ono što dugujete, dati nešto što će me zaista zainteresovati, ako shvatate na šta mislim.

— Ako samo ruku staviš na nju, tako mi boga ja ću te...

— Nećeš ti učiniti ništa, mister Koventri — presekao ga je Brent Gauri grubo — učinićeš ono što ti ja budem rekao. Na kraju, ako izbljujem istinu, ti ćeš najviše izgubiti. Ti si potegao okidač i ubio Džekoba Kinga, i ti bi se ljuljao na vešalima ako ja i momci posvedočimo ono što znamo. Prema tome, da budemo razumni, važi? Madam, biću slobodan da se poslužim čašicom pića dok mi mister Koventri napiše

ček. Mislim da mogu mirno primiti i ček a ne gotov novac. Na kraju, on je vlasnik ranča „Dijamond C” i neće se, svakako, desiti da izda ček bez pokrića.

Selija je prišla ormarčiću za piće i izvaditi jednu čašu. Nasula je vino u čašu dok je Koventri besneo kod pisaćeg stola.

— Ček napišite na moje ime — rekao mu je Gauri kad je rančer stavio čekovnu knjižicu na sto. — Znam da momci imaju poverenje u mene da ću novac podeliti s njima čim ga naplatim u banci. Sledeći put, moraćeš da udesiš da imaš gotovog novca spremljenog. To će biti za jedno mesec dana od danas. Kažem ti zato, da posle ne kažeš kako nisi bio na vreme obavešten.

Dok je Koventri pisao ček, Selija je prišla nadzorniku i pružila mu čašu sa pićem. Gauri je pohlepno gutao očima njeno skladno telo, i kada se udovica nagla prema njemu, on je debelim jezikom liznuo suve usne.

Onda je Gauri ustao i digao čašu. — Mislim da bi trebalo da nazdravimo za dugo i srećno prijateljstvo i poslovnu saradnju. Šta mislite o tome?

U tom trenutku, kao gruvanje topa, tišinu je prolomio pucanj revolvera i tane se zarilo Gauriju u potiljak. Nadzornik se zaljuljao na nogama, i drugo tane mu se zarilo između plećaka. Skoro istog trenutka, ispustio je čašu, i crveno vino se prosulo po tepihu od pliša. Već mrtav, iako se još držao na nogama, Gauri se pružio preko stola. Kliznuo je po sop-

stvenoj krvi i konačno se srušio na pod.

Iz revolverске cevi koja je virila iz otvora prozora, dizao se tanak pramen barutnog dima. Selija je kratko krilnula i dah joj je zastao kad se na prozoru pojavilo lice šerifa Harpera.

Šerif je optkoračio prozor i njegova krupna telesna našla se u prostoriji. Na licu mu se širio zadovoljan osmeh dok je šestometak vraćao u futrolu.

— Sreća je da sam slučajno našao — rekao je šerif Harper. — Bilo je potrebno da razgovaram sa vama povodom nekoliko stvari, pa pošto vas nisam našao na vašem ranču, pomislio sam da ćete biti ovde sa gospođom King. Kad sam dojahao, ostavio sam konja iza štale, i tako sam opet sasvim slučajno, čuo Gaurija i njegove pajtaše. Razgovarali su o ovome što je Gauri maločas izveo. Kleg i Juldera sa lisicama vezani za jedan stub u štali za stoku.

Selija je stajala kao ošamućena, zaprepašćena činjenicom da šerif možda zna istinu. Nevolja se nastavljala jedna na drugu. Počela je da plaće, ali joj je Majls Koventri prišao i obgrlio je rukama oko ramena.

— Mislim da bi šerif hteo da nešto popije, draga — rekao joj je blagim glasom i gođao. — Mislim da je zaslužio da ga pustiš.

Udovica je drhtala i unezvereno gledala svog ljubavnika. Pojava šerifa za nju nije značila olakšanje, već, naprotiv, predskazanje kazne za zločin koji je učinjen. Nikako joj nije bilo jasno

Konvetrijevo raspoloženje i njegovo bezbrižno držanje.

— Mislim da ima nešto što bi morala da znaš, Selija — osmehnuo se Koventri. — Šerif Harper je na mom platnom spisku.

Na to rančerovo objašnjenje, misis King je duboko uzdahnula.

— Ja ga redovno plaćam već nekoliko nedelja — rekao je Koventri, cepajući ček koji je bio napisao. — Mislilo sam da je zgodno sarađivati sa predstavnikom reda i zakona. Naravno, to je sve nezvanično, u diskreciji. Niko od mojih ljudi to ne zna.

— Ni ja nisam znala — primećila je ona gledajući ga optužujućim pogledom.

— Oprosti mi, Selija — rekao je Koventri. — Tek treba da se učim da ništa ne skrivam od tebe. Ali, činjenica je, znala to ti ili ne, da nam je šerif Harper dosada već učinio neprocenjive usluge. On je izvanredno doprineo da Vejnrajt bude skinut sa dnevnog reda jednostavno i zakonito. Učinio je sve što zakon nalaže, čak je pozvao i oblasnog tužioca kako bi Vejnrajtova osuda u očima ljudi izgledala bez pogovora pravilna i u zakonskoj proceduri doneta.

— Zamašlo se desilo da opozovem telegram koji sam poslao sudiji. Masa je za linč bila dosta zagejana — primetio je Harper prihvatajući čašu viskija od Selije.

— Linčovanje je, moram da priznam, moja ideja koja mi je u poslednjem trenutku pala na pa-

met. Dvouvio sam se, ali se Gauriju ideja dopala i uverio me je da će je bez greške sprovesti u delo. — Koventri je zapalio cigaru. — No, stvar nije uspela, kao što znamo, ali je suđenje ispalo odlično.

— Zahvaljujući vama, madam — čestitao je šerif Seliji.

— Šta će biti sa Gaurijevim pajtašima? — zapitala je Selija snebivajući se.

— Madam — zapitao je šerif — jeste li vašim kaubojima dali slobodan dan?

— Sem nekoliko ljudi koji okupljaju razbežalu stoku, ostale sam pustila da odu u grad na jedan dan — rekla je udovica. — Nadam se da će svi prisustvovati vešanju.

— To znači da je ranč praktično pust — počeo je šerif glasno da razmišlja. — Prema tome, mislim da mogu ja da se probnem za Julderu i Klegu umesto vas.

— Čarlse — rekao je Koventri svečano — mnogo sam vam zahvalan za sve što ste učinili.

Harper je ispio piće do kraja. — Ukoliko se budete držali obećanja koje ste mi dali, i ja ću biti zadovoljan.

— Obećanje će biti održano — potvrdio je vlasnik ranča „Dijamond C”. Nova kuća za vas i vašu porodicu plaćena novcem koji ćete dobiti od „Dijamond C”.

— Zbog toga sve ovo i činim — rekao je Harper. — Zbog moje žene i dece.

— Ko će zameniti Gaurija? — pitala je Selija učinivši pokret

glavom prema telu ispruženom na tepihu.

— Znam bar dvojicu mojih momaka koji će rado uskočiti na nje-govo mesto — rekao je Majls Ko-ventri. — A nijedan od njih neće dobiti koliko je on primao. Ridž Glover i Tom Parkinson... znaš li ih?

— Da, znam ih — rekla je Se-lija.

Koventri je pogledao Harpera. — Vi ćete se pobrinuti i za Ga-urijevo telo?

— Prepustite to meni.

Šerif Harper je dohvatio nad-zornikovo telo ispod pazuha i po-čeo da ga vuče napolje.

— Uzgred, sad mi je palo na pamet, Carlise, vi ste hteli da o nečemu porazgovarate sa mnom. Rekoste da imate nekoliko stvar-čica na umu.

— To može da čeka — odgovo-rio je čovek sa metalnom znač-kom bez dvoumljenja. — To su neke manje-više privatne stvari, kao na primer broj soba koje mo-ja žena želi da ima u toj novoj kući koju ćete nam izgraditi. Sem toga, tu je i pitanje izvora na Temperovom ranču. Sećate li se da ste želeli da se Temper za noć — dve nađe u zatvoru kako biste mogli da zatrujete izvor? To bi se možda moglo izvesti. Razmišljao sam o tome da ga neko napije u salunu, a ostalo bi bilo lako.

— Kad mu stoka ugine, neće imati izbora nego da mi proda ranč — konstatovao je Majls Ko-ventri. — Tako će naš udruženi ranč postati još veći, Selija.

— Mislim da bi se na ovaj na-čin to moglo sprovesti u delo — rekao je Harper i nastavio da vu-če mlitavo telo preko tepiha. — Ali, moramo pričekati do vešanja.

— Da, do vešanja — rekao je rančer.

*

Šerif Harper je bacio am na svoga konja i ugurao ga natraške između ruda, a zatim je povukao nadzornikovo telo preko blatnja-vog dvorišta. Gaurijeve čizme su pelama sekle trag na mekoj zem-lji, jedini trag koji će ostati posle zločina za koji niko nije čuo ni znao.

Doživši do kola, Harper je s naporom digao beživotno telo i ubacio ga između daščanih strani-ca.

Zatim je izvadio Gaurijev re-volver iz futrole.

Samo pre nekoliko nedelja, Čarls Harper je bio nepoznati, beznačajni šerif malog grada, sa zaradom od dvadeset pet dolara mesečno, i tu zaradu do posled-njeg centa davao je svojoj ženi koja je od svog supruga zahteva-la bolji životni standard nego što su dve bedno nameštene sobe obezbeđene čuvaru reda i zako-na, od strane gradskog veća. Za vreme njegovog službovanja, više nego jednom, bilo mu je ponuđe-no mito, ali, on je uvek smatrao da mora ceniti dužnost i čast koju je nametala mala metalna zvezda.

Njegova pak žena, željna društvenog ugleda, obično ga je prekovala zbog njegove nebrige prema porodici kadgod joj je govorio da je odbio mito.

Onda je jedne večeri došao Majls Koventri i ponudio mu ne obično mito nego izgled za sasvim drugačiji način života. Rančer je izrastao u moćnog i bogatog čoveka, možda najbogatijeg i najmoćnijeg na teritoriji pokrajine, i želeo je da se obezbudi da mu se predstavnik zakona ne nađe na putu, naročito kad bude počeo da radi ostvarivanja svojih ciljeva primenjuje ne sasvim hrišćanske metode. I tako su se Koventrijeva ponuda da mu novcem od „Diamond C” izgradi novu kuću i redovan mesečni dodatak njegovoj plati, pokazali kao ubedljiviji razlog da kadkad zažmuri pred povredama zakona, nego zakletva koju je položio kada je bio naimenovan za šerifa. Sem toga, što je za njega bilo vrlo važno, tu je bila zajamčena sigurnost. Koventri je mogao šerifu da obezbedi posao za ceo život.

Što se tiče njegove žene Meri, ona nikada nije marila za to otкуда mu novac... ukoliko je njena kuća bila takva da se njome mogla ponositi.

Harper se uputio prema štali.

Otvorio je širom vrata koja su zaškrupala i upiljio pogled u unutrašnjost. Nekoliko minuta ranije, držeći na nišanu „kolta” Gaurijeve pomagače, vezao ih je lisicama i doterao ih u štalu, gde je lisice prikopčao za jedan stub. Kada su mu se oči malo navikle

na tamu, ugledao je Klega i Julderu kako sede u senu.

Lindsi Kleg je uplašeno pogledao gradskog šerifa ne sluteći očigledno u kakvoj su nevolji. Jedan kraj čeličnih lisica bio je stegnut oko njihovih ruku, a drugim krajem su bili vezani za metalnu šipku za vezivanje stoke.

— Šta, do đavola, ovo treba da znači? — zavapio je Kleg jadno.

Čarls Harper nije odgovorio ništa, samo je rutinskim pokretom zategao obarač pištolja. Šerif je stajao pred njima široko razmaknutih nogu, sa poluosmehom na mesnatim usnama. Šestometak je grunuo, i dok su dva vezana konja njišteći počeli da trupkaju u mestu, Lindsi Kleg se skljkao kao prazna vreća. Na sredini čela rumenela mu se mala okrugla rupa.

— Za ime božje nemoj. — Zakukao je Juldera očajnički trzajući lisice. — Slušajte šerife, ono što ste čuli tamo pred štalom... mi to nismo mislili ozbiljno. Mi ne bismo... ne bismo...

— Mister Koventri je moj prijatelj, Juldera — rekao je Harper strogo. — Ja ne volim nevaljalce koji ucenjuju ljude... naročito ako je u pitanju neko ko je moj prijatelj.

Juldera je stajao i nemo zurio u njega. U očima mu se ogledao užas od onoga što je znao da dolazi.

Harper je prišao korak bliže još uvek držeći naperen revolver. Odjednom, šerif je pritisnuo okidač i uz zaglušujući tresak tane se zarilo u glavu Gaurijevog pomagača. Juldera je poleteo unazad na

metalnu šipku kao da ga je nešto udarilo, i odmah zatim kliznuo je mltavo na gomilu sena koja je prigušila pad.

Šerif je vratio revolver u futrolu i preleteo pogledom preko tela svojih žrtava. Dvojica nesrećnih ucenjivača ležali su na zemlji kao groteskno iskrivljene lutke od slame. Prišao im je bliže, sagnuo se i otključao lisice. Jedno po jedno, izvukao je napolje tela Juldera i Lindsa Klega i sa dosta napora natovarivao ih na kola porced Gaurija.

Zatim se popeo na sedište, pucnuo bičem konju iznad ušiju, i kola su škripeći i stenjući pošla iz dvorišta. Nije se osvrnuo za sobom, niti je razmišljao o onome što je učinio. Put kojim je pošao nije dopuštao skretanje u sentimentalnost.

Poterao je konje prema severu i usmerio se ka preriji ispresecanom jarugama i klisurama. Imao je na umu jedan određen kanjon. Bila je to duboka jaruga, okružena ostrim liticama od vulkanske lave sa nazubljenim ivicama preko kojih se vrlo teško prelazilo. Malo koji konjanik se upuštao u avanturu da se preko tih stenovitih prilaza ostrih kao vrhovi noževa spusti do dubokog dna kanjona. Čak i sa dosta razloga, čovek bi se zamislio vreda li lomiti noge svoje ili svog konja, da bi se došlo do dna, a bez razloga, to sigurno nikome neće pasti na pamet. Tu provaliju su nazivali kanjon lešinara, i to ne bez razloga. U njoj su vukovi imali svoje jazbine, a ptice grabljivice su stalno kru-

žile oko njenih litica. Do zalaska sunca, lešinari će uživati u gozbi, a do podne sledećeg dana od trojice lupeža ostaće samo tri oglodana skeleta.

Harper je poterao konja u lagan kas.

Mora se vratiti u Destini Krik da na vreme stigne na vešanje.

Dok Holidej se nagnuo preko vrata svog konja i stisnuo zube da savlada bol. Zategnuvši vodice svog konja, Stjuart Friman je brižnim očima pogledao svog prijatelja.

— Do vraga, Holideje — rekao je starac prekorno. — Znao sam da nećeš biti u stanju da izdržiš ovaj napor. Ti si još za postelju!

Holidej je zatvorenih očiju sedeo u sedlu, puštajući da mu bol razlama telo. Rana na levoj strani grudi ga je bolela, ali još više ga je mučio bol u glavi i celom telu. Kaskanje konja oživelo je sva udarena i izubijana mesta koja je dnevni odmor bio umirio.

Visoki pustolov je pogledao prema gradu čije su se prve kuće jasno videle, i mahnulo rukom svom pratiocu.

— Nastavimo dalje — rekao je kroz zube.

Celog dana borio se da nadvlada ukrućenost tela koja obično nastupa posle ranjavanja. Povremeno je ležao, a povremeno se kretao iz sobe u sobu. Kada je ša-

spuštanjem sunca ka horizontu počelo da se bliži veče, sa napomom je pojahao konja i sa Frimanom pored sebe uputio se u grad. Kada se našao u sedlu, osetio je nesvesticu, i pred očima mu se zamaglilo. Izvesno vreme to mu ju otupilo čula i smanjilo bol, pa je uspeo da se održi u sedlu.

— Ti ostani ovde — rekao je Stjuart Friman Doku. — Ja ću sam odjahati u grad.

Holidej je odmahnuo glavom.

Tiho je nešto rekao svom konju i Mig se uputio niz padinu ka Destini Kriku. Odvalivši sebi u bradu groznu klevetu, Friman mu se pridružio, i obojica su krenuli ka gradu. A sunce se sve više blížilo horizontu i već je zlatnom bojom senčilo njegovu maglovitu liniju.

Za jednog čoveka koji je bezpomoćno čekao u ćeliji u zatvoru Destini Krika, to je mogao biti poslednji zalazak sunca.

X

Šerif Harper je stajao pred vratima šerifske stanice i pogledao s vremena na vreme nebo koje je tamnelo sve više. U jednom trenutku, izvadio je svoj srebrni časovnik i posle toga se okrenuo ka unutrašnjosti zatvora.

— Dakle, Vejnrajte — rekao je predstavnik zakona — čini mi se da je naše vreme došlo.

— Luk je povukao dubok dim iz cigarete i pogledao šerifa koji je prešao preko odaje i prišavši

pisaćem stolu izvukao jednu fioku. Iz fioke je Harper izvadio kružić sa ključevima i odmerenim korakom prišao vratima ćelije.

— Šerife — prošaputao je Vejnrajt promuklo — ja nisam ubio Džekoba Kinga!

— Ja sam samo običan čuvar zakona i reda, Vejnrajte — rekao je Harper. — Suđenje je završeno i ja moram da vršim svoju dužnost.

Stavio je ključ u bravu i odstupio korak nazad.

— Nemoj da mi praviš neke neprilike — upozorio je šerif osuđenika, stavljajući ruku na dršku revolvera. — Ne želim da upotrebim silu, a ti si razuman čovek, i znaš da ono što mora biti mora.

Odgurnuo je nogom vrata ćelije.

— Do drveta za vešanje nemaš mnogo da hodaš — rekao je Harper. — Pretpostavljam da znaš gde je to.

Luk je izašao iz ćelije i praćen šerifom Harperom iza leđa kao u ružnom snu pošao ka vratima. Znao je da je bekstvo nemoguće. Napolju na ulici bilo je bar stotinu građana koji bi rado ustrelili čoveka za koga su verovali da je ubio Džekoba Kinga.

Osuđenik je prošao kroz vrata i izašao napolje na svetlost umirućeg dana. Digao je glavu. Ako se već mora umreti, onda neka to bude smrt kojoj se niko neće rugati.

Građani su napravili kordon na trotoarima, ljudi koji su ostavili svoju čašu u salunima da bi ga videli, i žene koje su zastajale na putu kući gde ih je čekala obave-

za da svojim porodicama sprema večeru. Dok je lagano išao sredi-nom ulice, Luk je na njihovim li-cima mogao da vidi mržnju i sa-mo mržnju. Ali, bila je to pritu-ljena mržnja. Vatra koju su zapa-lili ogorčeni pozivi na linč odavno je bila ugašena. Izvršenje kazne biće neinteresantno, sumorno izvr-šenje jednog posla, i ništa više.

Prošao je pored ukopnikove mrtvačnice. Iste one u kojoj je samo dan ranije ležao Džekob King. Njegov kovčeg mora da je bio onaj koji se već nalazio spre-man na trotoaru. Kroz samo neko-liko minuta, preseći će konopac na kome će posetiti njegovo beživot-no telo, i baciće ga u sanduk od grubo istesanih dasaka. Na njego-vom pogrebu neće biti mnogo oža-lošćenih osoba.

Gomila građana ga je pratila.

Ulica se pružila pred njim kao široka, dugačka traka, a na kraju, dizalo se usamljeno drvo s omčom koja se crnela naspram krvavo obojenog večernjeg neba.

— Hajde, hajde — požurivao ga je Harper.

Luk je progutao vazduh. Sada su već sve nade bile izgubljene. Zapazio je kad se iza ugla jedne sporedne ulice na kolima pojavila Kingova udovica i uhvatio njen pogled koji ga je nekoliko trenu-taka pratio. A onda je ona okrenu-la lice od njega i poterala zapre-gu u kas. Kola su prošla pored njega u pravcu drveta za vešanje. Kada su kola prošla, Luk je vi-deo Selijinog suseda Majlsa Ko-ventrija kako sa dva svoja čove-ka jaše za kolima. Luk je prepoz-nao gromadnu telesinu Konvetri-

jevog kauboja Glovera i njegovog malog pajtaša sa povezom preko čoravog oka, koji se zvao Perkin-son. Uhvatio je sebe kako u tom sudbonosnom momentu postavlja sebi pitanje šta je sa Gaurijem.

Usamljeno staro drvo se sve više bližio i postepeno su se ne-jasne siluete okupljene oko omče koja se njihala na vetru, uobličile u ljude sa nogama, rukama, licem, očima. Ugledao je Ruperta Mor-timera ukrućenog, u stavu mirno, kao stari vojnik, a pored njega gradskog propovednika Dugana. Iza njega su okupljeni u gomilu stajali oni koji su bili odlučili da posmatraju spektakl. Stajali su oko omče kao lešinari na drveću, nemi svedoci izvršenja pravde.

Luk Vejnrajt se zaustavio pored konopca. Pogled mu je pošao uz konopac gore do grane preko koje je bio prebačen. Neko je plakalo, i Luk je znao da to mora biti Ket-lin, jer nije znao ko bi drugi mo-gao plakati za njim. Ali, nije se okrenuo da je pogleda.

Rupert Mortimer mu je prišao.

U rukama je držao par lisica, i Luk je pasivno stajao dok mu ih je Mortimer stavljao. Metalno škljocanje lisica jedva da mu je doprlo do svesti, jer mu se pred očima neprekidno njihala zlokob-na omča. Jedan od šerifovih zame-nika priveo je konja. Da je bio svestan onoga što se oko njega događa, Luk bi primetio da za-menik drhti.

— Popni se na konja, Vejnrajte — rekao je Mortimer i pokazao mu rukom konja.

Luk je bez reči poslušao, i grad-ski čelarat mu je pomogao a zatim

se popeo na jedno burence i čvrsto namakao omču oko osuđenikovog vrata. Spremne ruke dohvatile su drugi kraj, i zategle konopac, a onda ga nekoliko puta obavile oko debla drveta.

— Pastore — pozvao je Mortimer Dugana.

Propovednik je ozbiljno pogledao Luka.

— Luk Vejnrajte — rekao je ozbiljnim i svečanim glasom koji je proročki odjekivao u tišini predvečerja — ne bi bilo bogougodno otići u večnost sa poslednjim i najtežim tvojim zločinom na duši... i bez pokajanja koje svaki pobožan čovek treba da pokaže rastajući se sa životom. Priznaj svoje grehe, i olakšaj duši.

Mada su mu se niti zategnutog konopca zasecale u vrat, Luk Vejnrajt je uspeo da malo pomeri glavu i pogleda dole ka propovedniku.

— Svakako, oče Dugane, u mom kratkom životu mnogo sam grešio, — priznao je Luk promuklim, skoro kreštavim glasom. — Lagao sam, kockao sam se, opijao sam se, odlazio sa kod nevaljalih žena...

— Da, to su gresi — slušao ga je pastor pažljivo.

— Ali pastore — rekao je Vejnrajt glasno — ubistvo Džekoba Kinga nije moj greh. Za taj zločin ja sam nedužan.

Dugan je nabrao čelo.

— Slušaj Luk — rekao je žurno kao da se sa nekim raspravlja — razumem kako se osećaš. Gajiš mržnju prema društvu, jer ćeš kroz koji trenutak umreti, ali za-

pamti ovo što ću ti reći: Za kratko vreme, ti ćeš stati pred lice Tvorca. Nikakvog razloga više nema da i dalje lažeš. Zašto bar sada ne priznaš svoj greh? Tvrdim ti da bi ti priznanje donelo olakšanje i da bi se osećao bolje.

Nastalo je dugo ćutanje, a onda je Luk Vejnrajt gorućim očima upiljio u propovednika. Gledao ga je dugo i ćutao.

— Zar me nisi čuo, Dugane — rekao je najzad sasvim razgovetno. — Ja nisam ubio mister Kinga!

Dugan je okrenuo glavu.

— Nikada nisam naišao na ovakvog čoveka — rekao je obraćajući se gomili koja je Lukove reči propratila nezadovoljnim mrmljanjem. — Do sada, kadgod sam ispovedao nekog osuđenika, taj bi uvek, u strašnom trenutku kada treba da stane pred lice gospodnje, priznao svoj greh.

Majls Koventri je izmenjao kratak pogled s udovicom u crnini koja je ukrućena sedela na sedištu svojih kola...

— ... Uvek.

Građani su se osećali nelagodno. Očekivali su glatko priznanje krivca. Oni, koji su bolje poznavali Luka Vejnrajta od drugih, rekli su ostalima da on nije okoreli zločinac koji je živio životom izatkanim ubistvima i krađama. On je, svakako, ubio mister Kinga, što je težak zločin, ali, oni su došli tu da ga čuju kad prizna svoje nedelo. Ovako će na sve što se dogodilo pasti senka nečeg mutnog, iako je proces vođen uredno. Okupljeni građani su počeli da se došaptavaju.

— Luk — počeo je Dugan molećivo — razmisli još jednom.

— Pastore — izgovorio je Majls Koventri glasom koji je nadvisio žagor gomile — zašto ne odustanete od pokušaja da ga preobratite i ne očitajte poslednju molitvu. Građani žele da se pređe na izvršenje kazne.

— Građani, Koventri, ili ti?

Glas odnekuda s ivice okupljene mase presekao je žubor glasova kao pucanj biča.

Građani su se okrenuli i zaneli, jer su ugledali jednog čoveka odevenog u tamno odelo čija se silueta jasno ocrtavala prema nebu svetlocrvenom od zalazećeg sunca.

— Čuo si me Koventri — doviknuo je konjanik glasnije. — Zašto si toliko nestrpljiv, da se pređe na vešanje?

Lice Majlsa Koventrija bilo je skoro sivo od bledila, bez kapi krvi. Iskolačenih očiju zurio je u siluetu na konju, koja se dizala iznad gomile.

— Gospode bože! — prošaputao je rančer. — Dok Holidej je živ!

Stojeći sam po strani, šerif Harper je gledao u pridošlicu kao da vidi duha.

— Računao si da sam mrtav, je li tako Koventri? — rekao je Dok Holidej podsmešljivo i poterao konja kroz gomilu. — To je dosta normalno, jer su tvoji ljudi uglavnom dobri kad pucaju ljudima u leđa.

Dok Holidej je prošao na nekoliko metara od vlasnika ranča „Dijamond C“. Sedeo je u sedlu nekoliko trenutaka koji su se čini-

nili dugački kao večnost, a onda je ozbiljnog izraza lica pokazao prema njemu glavom.

— Jašeš zaista vrlo lepog konja, Koventri. To je šarac, španjolski šarac je li tako?

Majls Koventri je ostao bez reči. Tišina je bila potpuna.

— Sad mi je baš palo na pamet — prevaleo je Dok Holidej lenjo preko usana — da su na svetlost dana izašle neke nove činjenice za koje se ranije nije znao: Na primer da je jedan šarac viđen na mestu ubistva Džekoba Kinga. Jedan čovek na šarcu viđen je kako se udaljava od Kingovog tela, pre nego što je na lice mesta došao Luk Vejnrajt.

— O čemu to, do đavola, govorite? — progovorio je Majls Koventri hrapavo.

Dok Holidej je pogledao zablenuća lica građana.

— Pre nego što obesite Luka Vejnrajta i učinite strašnu neopravljivu grešku, mislim da bi trebalo da znate — rekao im je crnokosi pustolov. — Imam dokaz da je Džekoba Kinga ubio čovek na šarcu i da su Gauri i dvojica njegovih drugova čekali u blizini da za ubistvo optuže prvog putnika koji naiđe. — Desilo se, na Lukovu nesreću, da to bude on!

— Kakav dokaz? — prekinuo ga je Koventri, a na licu mu se pokazalo neskriveno interesovanje.

— Nije važno odakle je taj dokaz pribavljen — nastavio je Holidej naizgled nezainteresovano — ali, voleo bih da dobro razmisлите o ovome što ću vam reći.

Pošto sam čuo za tog čoveka na šarcu desilo se, sasvim slučajno, da sam odjahao na ranč „Rolling Hvil“. Tamo sam video ovog konja koga sada jaše Koventri, ali, kad sam počeo da gledam i da se raspitujem, Gauri i njegovi ljudi su zaključili da sam prišao suviše blizu istine, pa su me povedli u preriju da me ubiju. Sad sebi postavite samo jedno pitanje. Ako nisu imali ništa da kriju zašto bi hteli da me se otarase.

Selija King je ustala sa svog mesta u kolima čvrsto stiskajući rukom držaljku biča.

— Ne slušajte ga! — doviknula je Mortimeru. — Vi znate šta vam je dužnost. Obesite ga!

Dželat je digao ruku da pljesne konja po sapima.

Stjuart Friman bio je zauzeo poziciju iza drveta, za vešanje i kada je dželat digao ruku, on se malo nagnuo u stranu, i uperio pušku na Ruperta Mortimera. Dželat je pobledео.

— Madam — Dok Holidej je oštro pogledao udovicu — za ženu koja je u žalosti za izgubljenim mužem, izgledate suviše nestrpiljivi da vidite obešenog koji možda nije kriv. Ako ste nesrećna udovica koja je volela svog muža, kao što se predstavljate, bićete verovatno zadovoljni ako ovaj čovek bude pušten a pravi ubica demaskiran i uhvaćen, čak iako bi se ispostavilo da je to čovek koji njuška oko vas kao pčela oko meda... Majls Koventri!

Sve oči su se okrenule prema Seliji King i ruka koja je držala bič počela je da drhti.

— Sem toga, da vas podsetim, ako ste možda zaboravili — nas-

tavio je da bocka Dok Holidej — možda vi i niste baš toliko ucveljeni kao što bi udovica trebalo da bude, i kao što biste vi hteli da verujemo. Možda čak uopšte i niste prava dama za kakvu se izdajete.

Udovica je sva drhtala od ljutine.

— Na šta vi to, do đavola, ciljate — zakričala je na način koji nimalo nije odgovarao jednoj dami.

— Jeste li ikada čuli za „Karsonske dame“? — zapitao je Dok Holidej citirajući reči koje je čuo od salunske zabavljačice Čeri Grivs.

U Seliji King proključao je bes.

— Prljava, bedna skitnice! — zakričala je udovica histerično. Cepteći od ljutine bliske ludilu, pružila je držaljku biča prema zbunjennom šerifu. — Harpere! Ti znaš šta ti je dužnost proklet da si! Obesi Vejnrajta i isteraj iz grada ovog brbljivog revolveraša i skitnicu. Ili još bolje, ubij ga.

Harper se dvoumio. Premetao se s noge na nogu, i s izrazom nedoumice, zurio čas u Holideja čas u Seliju.

— Za koga đavola misliš da te Majls plaća? — kriknula je u poletu nekontrolisanog besa. — Obesi Vejnrajta iz ovih stopa!

Selijin histeričan ispad ga je sledio. Ako je do tada stajao neodlučan, od toga trenutka više nije bilo mesta dvoumljenja. Odjednom je u jednom prelomnom trenutku, pred zaprepašćenjem građanima javno obelodanjeno da on nije nepristrasan, istinoljubiivi čuvar reda i zakona, već plaćeni revolveraš koji zloupotrebljava

data ovlašćenja. Zahvaćen paničkom, Čarls Harper je znao da više nema izbora. Kroz Selijine reči grad ga je video u pravoj boji, i sada mu je ostalo samo jedna mogućnost akcije. Morao je stati uz Koventrija čije su goruće oči i lice belo kao kreda, značili nedvosmisleni podršku očajničkoj komandi izbezumljene udovice.

Šerif je uznevereno pogledao prema konju postavljenom ispod starog drveta za vešanje. Trebalo je samo da jurne i rukom udari životinju, i konj bi krenuo i ostavio Vejnrajta da visi na konopcu. Kriknuvši prigušeno, Harper je skočio prema nameravanom cilju, ali je iz senke iza debila drveta grunula Frimenova puška. Tane se zarilo u gornji deo šerifovih grudi i Čarls Harper je odbačen na zaprepasčenu gomilu građana.

Koventri je doviknuo komandu svojim ljudima.

Ruke zgrčene u kandžu pružile su se prema revolverima i građani su se razbežali na sve strane kao zečevi. Ruku raširenih od straha, Mortimer se bacio što dalje od drveta za vešanje, i oko osuđenika koji je i dalje sedeo na konju nastao je kaos. Friman je petama poterao svoju kobilu kroz masu građana koji su se pred njim sklanjali kao perje od naleta vetra, prišao Luku Vejnrajtu i jednim potezom oštrog noža presekao konopac iznad njegove glave. Vejnrajt je, međutim, i dalje kao paralisan ostao da sedi na konju.

U Gloverovoj ruci planuo je revolver, i tane se zarilo u deblo drveta. Do tada, Holidej nije bio

uzeo učešće u obračunu. Mučen ostrim bolovima izazvanim u toku prepirke sa udovicom King, on je sedeo malo nakrivljen u sedlu, ali, kada je tane zviznulo pored njegove glave, on se mašio revolvera. Uplašen praskom revolverskih i pušanih hitaca, Koventrijevi šarac je počeo da se propinje i baca noge kroz vazduh, ali, Dok Holidej nije ciljao na njega, nego na zatupastog konjanika pored njega. Metak iz kokarevog revolvera probio je okruglasti otvor na Gloverovoj lobanji, i Koventrijevi plaćenik se zaljuljao na konju, lica obkivenog mlazom krvi. Konj je poneo mlitavo telo još nekoliko koraka pre nego što ga je zbacio na blatnjavu zemlju, i uplašena stravičnim prizorom, neka žena je kriknula prodorno.

Usijana olovna tanad parala su vazduh.

Vejnrajt je na kraju shvatio da više nije vezan omčom, i poterao je konja na kome je sedeo što dalje od drveta. Na drugoj strani, sedeći na konju, Parkinson je ispraznio šest hitaca iz svog revolvera. Iza stabla drveta ponovo je grunula Frimanova puška i Perkinson je dobio metak u kuk. Konjanik sa ranča „Dijamond C“ zacvileo je kao išiban pas, i sledeći metak iz puške starog farmera izdigao ga je iz sedla i bacio ga u blato.

Šarac je, najзад, uspeo da zbaci svog jahača.

Majls Koventri je pljesnuo poleđuške u blato, ali se brzo isko-beljao na noge, i potrčao niz ulicu. Još jednom se potvrdilo da su mučke ubice većinom kukavice,

i dok su njegovi ljudi svaki prema svojoj sposobnosti nastojali da što skuplje prodaju svoju kožu, vlasnik „Dijamond C” je spas potražio u bekstvu. Bez mnogo žurbe, Dok Holidej je poterao svog konja za njim. Bogati rančer je u trku grunuo na vrata gradske štale, i nestao u mračnoj unutrašnjosti.

Da ne bi povredio ranu, Dok Holidej je lagano sjahao i ležerno pošao prema štali. U hodu je iz svog revolvera izbacio prazne čaure, i ubacio nove metke.

Odjednom je širina točkova i kratak njisak konja nadjačao buku opšteg meteža. To je Selija King svom snagom ošinula konja koji je vukao njen jednopreg.

Još jednom je besomučno ošinula konja po sapima i jednopreg je naglo dobio ubrzanje. Zanevši se s jednog na drugi kraj ulice, pri čemu samo što nisu naletela na grede postavljene pored trotoara za privezivanje konja, kola su pojurila kao izbačena iz topa, bacajući mlazeve blata na posmatrača. Gonjena neizrecivim strahom ona je ponovo digla bič da ošine konja, kada je na ulicu ispred saluna „Četiri keca” istrčala jedna žena.

Selija je pokušavala da obiđe ženu, ali točkovi su klizili po blatu i jednopreg je nastavio pravo napred. Kada su se kola našla na metar dva daleko, žena je izvukla ruku iz nabora suknje. U ruci je držala revolver.

Revolver je grmnuo kao tresak грома.

Udovica je zabacila ruke i zaljuljala se na sedištu koje je poskakivalo na neravnoj ulici. Re-

volver je grmnuo i dugi put. Selija je ispustila bič i glavačke se stropoštala na blatnjavu ulicu. Konj i kola su projurili pored nje, i Kingova udovica je ostala da leži, mrtva, zgrčena u blatu, sa zgužvanom crnom haljinom ispod koje su provirivali delovi zaprljanog čipkastog donjeg rublja.

Čeri Grivs je odbacila revolver i vratila se u salun „Četiri keca”.

Dok Holidej je nabrao čelo. Nije mu bila namera da se afera ovako okonča, ali, odmah je zatim pomislio da je tako čak bolje. Prišao je vratima štale i stao iza dovratka.

— Koventri! — Holidejev oštar glas odjeknuo je gradom u kome je istog časa zavladała gluva tišina.

— Čujem te — došao je iz štale prigušen odgovor,

— Igra je završena, Koventri — nastavio je Dok Holidej sekući rečima. — Šerif Harper je teško ranjen, ali je još živ i koliko mogu odavde da vidim, on dosta priča. Po svemu sudeći, priča građanima šta se dogodilo u gradu, a koliko ja znam, čovek na samrti obično govori istinu, Koventri. Prema tome, najbolje bi bilo da odbaciš pištolj i izađeš dignutih ruku.

— Pa da se prošetam do vešala — zarežio je Koventri iz unutrašnjosti štale. — To bi ti hteo?

— Kuda ćeš se prošetati to će biti stvar sudije da odluči. Samo, i tu ćeš biti u prednosti nad Lukom Vejnrajtom. Suđenje neće biti namešteno, nego časno i pošteno, bez lažne optužbe i lažnih svedoka.

— Ti znaš vrlo dobro da mi

takvo suđenje ne odgovara! — razderao se rančer.

Dok Holidej je digao pogled uvis.

Jedne lestvice vodile su do dugačkog otvora na gornjem delu prednje strane štale. Bio je to otvor za ubacivanje sena u tavan iznad štale, i Holidej je video spakovane bale spremne za utovar u kola nekog kupca.

Prišao je oprezno lestvicama i lagano, da ne izazove škripanje drveta, stao na prvu pregaču. Nije se čuo nikakav šum.

Stjuart Friman je pojahao prema štali i zadržao se blizu ulaza.

— Ako pokuša da pobegne kroz vrata, pucaj bez kolebanja — došapnuo mu je Dok Holidej.

Stari rančer je za nekoliko dana dovoljno upoznao Holideja i znao je da bi uzaludan posao bio odvrćati pustolova od penjenja na tavan. Uprkos svog fizičkog stanja, Holidej je bio rešen da izvede ono što je naumio.

Dok Holidej se počeo penjati uz lestvice a građani su se okupili na suprotnoj strani ulice zainteresovani da vide ishod neočekivanog obrta događaja. Na Destini Krik spustila se grobna tišina. Na zapadu su se poslednji zrakasto rašireni rumeni prsti zalazećeg sunca gubili u dolazećem sutonu, a ponegde u gradu, već su se počele paliti svetiljke.

Dok Holidej je stigao do vrha lestvica i mada mu je bol razdirao levu stranu grudi, on se uhvatio za čekrk i na mišicama izdigao preko jedne bale sena i ušao na tavan. Ostao je dosta dugo ležeći nepomičan na balama sena, i njemu samom, a još više posmat-

račima na ulici, činilo se da su prošli časovi. Na kraju je, držeći revolver čvrsto stisnut u ruci, pošao korak po korak dublje u tavan. Klizio je nečujno kao zmija prema mestu, gde se ivica tavana nadnosila nad donji deo štale, gde su se nalazili boksovi za konje.

Dole ispod njega, gomile sena, jasla i pregrade, počivale su u moru tame.

Dok Holidej je ostao da leži sve dok mu se oči nisu donekle privikle na mrak. Posle izvesnog vremena, razaznao je dugi niz pregrada u kojim se nalazilo oko dvadesetak konja. Provirio je ispod tavana. Tu ispod njega, nalazio se još jedan niz boksova. Između dve grede postavljene kao granica za prolaz, nalazilo se nešto sena i vile naslonjene na drveni zid. Sada su mu se oči već toliko bile privikle na mrak, da je mogao videti belasanje krupnih konjskih očiju i da razazna jednog ata koji je u krajnjem boksu nemirno kopao negom.

Pogledao je dole ka duplim vratima malo odškrinutim na sredini. Tamo dole, u tami koje je svakim sekundom postajalo neprozirnije, skrivao se Majls Koventri sa revolverom u ruci i čekao da kroz ta vrata u štalu uleti Dok Holidej.

Sve je bilo tiho, dok nije začuo zvekucanje mamuza.

Zveckanje se čulo negde u blizini vrata. Holidej je napregao oči i žižom pogleda izdvojio nerasnu siluetu čoveka zgrčenog u čučućem stavu.

Pustolov je lagano naperio revolver preko ivice tavana. Ležeći na stomaku, pažljivo je nanišanio

na zgrčenu senku i izgovorio je samo jednu reč.

— Koventri.

Izustivši gadnu psovku, senka se ispravila. Žučkastocrveni plamčak sevnuo prema tavanu i pucanj „kolta” prolomio je tišinu. Koventri nije hteo da se preda, jer je dobro znao šta ga čeka. Nije, dakle, bilo izbora, i Holidej je pritisnuo okidač. „Kolt” mu je odskočio u ruci i zatutnjao glasom smrti. Tane je zviznulo prema drugom kraju štale, i Holidej je začuo tup, svilenkastomek udar. Majls Koventri je posrnuo i srušio se licem prema zemlji, a revolver mu je ispao iz ruke i zvečeći se otkotrljao po drvenom podu. U istom trenutku, vrata su se otvorila i u otvoru se pojavio Friman sa revolverom u ruci.

Majls Koventri je ležao mrtav sa širom otvorenim, mrtvim očima.

*

— Znam da moraš da ideš.

Ketlin je završila previjanje rane koja je sada već brzo zarastala. Za nedelju ili dve, od nje će ostati samo jedva primetan ožiljak.

Prošetala je prstima sa njegovih prsi do okruglastih mišića na ramenima i čak do vrata, ali, taj dodir profesionalne bolničarke više je ličio na milovanje nego na pregled. Modrica i uboji od tada su se povukli, a opšte stanje zdravlja bilo je dobro. Za nekoliko dana od svega će ostati samo ožiljci i uspomene.

— U pravu si, Ketlin — rekao je visoki pustolov pogledavši devojku svojim sivoplavim očima —

ja ću uskoro otići. Moram, jer to je jače od mene. A možda je tako i bolje, jer bismo jednoga dana možda zažalili što sam ostao. No, u svakom slučaju, hvala ti što si se starala o meni.

Holidej je navukao košulju i dok je zakopčavao dugmad ona ga je posmatrala zamišljeno.

— Znaš — rekla je prilazeći prozoru odakle je mogla videti Stjuarta Frimena kako pred kućom namešta sedlo i pričvršćuje bisage za dug put koji mu je predstojao. — Jedno kratko vreme sam mislila da ćeš ostati u Destini Kriku... Da ću uspeti da te privučem toliko da zaboraviš na drugo.

— Ti i jesi uspela. Privukla si me silno... Ali, moraš da znaš jedno — rekao je i prišao joj je i obgrlio je sleđa — da bih negde ostao zauvek ili dugo, moralo bi da se u meni nešto izmeni. A ja za to još nisam spreman.

— Znam — rekla je Ketlin i stavila ruku preko njegove. Dok Holidej je pod rukom osetio kako joj srce jako kuca. — Ipak, onda u gradu, kada smo bili zajedno u tvojoj sobi, pomislila sam da si se izmenio.

Dok je okrenuo prema sebi i pogledao je u oči. Za trenutak se u njegovim učima iskazala blagost.

— Vidiš, Ketlin, kad smo već kod toga, želim da ti nešto kažem. Ti si lepa, mlada i pametna žena, jednom reči divna si, i što nisam u stanju da se otrgnem od moje prirode, to su samo moja nesreća i gubitak. Ako si ikada posumnjala u sebi i svoju vrednost, onda tu misao izbij iz glave. Ali, na

žalost, za nas nema budućnosti, to ti i sama uviđaš — podsetio je Holidej i pomilovao je po kosi.

— I ja sam to mislila pre nego što smo... što smo... — Glas joj je zamro u grlu, i ona je osetila da su joj oči zamagljene. Počela je da vrti prstima pamučni zavoj i pružila je ruku da ga vrati u otvorenu fioku. — Džone... tada sam bila najsretnija u mom životu i zbog toga sam bila slepa. Otuda sam i poverovala da ćeš možda ostati ovde.

— A posle?

— Posle si dojahao ovamo ranjen — prošaputala je Ketlin Vejnrajt. Bila sam upaničena, očajna... ali sam ti izvadila metak iz rane i... posle toga ti si pao u groznicu, pa sam morala da te grejem...

Dok Holidej se osmehnuo. — I?

— Pa —, rekla je Ketlin snebivajući se — grejala sam te... svojim telom.

Dok je digao obrvu. — Šteta što nisam bio svestan, pa da uživam u tome — rekao je upola šaljivo.

— Kad nisu svesni, ljudi čine mnogo što-šta, inače svesni ne bi radili. Spontani su... i to me je navelo na pomisao da ti... bio si... mio i... Ah, govoriš gluposti — završila je naglo zatvarajući fioku.

— Ne, ne dozvoljavam ti da tako govoriš o sebi. To je sasvim normalno. Svaki čovek ima pravo na malo sreće i ima pravo da je priželjkuje.

Ketlin ga je posmatrala dok je stavljao opasač ispod sakoa. Ma-

hinalno je izvadio revolver iz futrole i proverio da li je pun.

— Misliš li to ozbiljno?

— Da. Zašto misliš da ne bih bio ozbiljan.

— Ne znam — rekla je i slegla ramenima. Ali, kada sada o svemu tome mislim, dolazim do zaključka da ipak nisi bio sasvim iskren prema meni.

— Zbog čega to misliš?

— Znam da je nekada u nekom trenutku tvog života postojala neka žena. Mora biti da je postojala — rekla je obraćajući glavu — i svesna sam toga da nikada neću moći da zauzmem njeno mesto — završila je misao.

Dok Holidej je otvorio vrata koja su vodila na trem. Ona je stajala pored njega i visoki pustolov je obgrlio rukom oko struka. Ketlin je digla glavu ka njemu i pogledala ga sa puno iščekivanja, i Holidej se lako nagnuo napred i poljubio je u usta. Njene usne su se razdvojile kao da je gladna slasti njegovog poljupca, i prepustila mu se bez rezerve, poslednji put. Zatim je zatvorila usne i spustila glavu.

— Džone — rekla je idući za njim dok je krupnim korakom izlazio pred kuću, gde ga je Friman čekao nestrpljivo. — Jednog dana ti ćeš se verovatno, zasititi lutanja i traženja nečega što ne znam da li ćeš ikada naći, i kada se to desi, možda ćeš zaželeći da se skrasiš na jednom mestu. I... kako da ti kažem... Ja ću uvek biti ovde, Džone. Želim da to znaš.

Dok Holidej se osmehnuo na nju, ali nije rekao ništa. Izlazeći

iz dvorišta, Holidej i Friman su prošli pored Luka Vejnrajta koji je opravljao ogradu. Dok je zas-tao da sasluša njegove izlive zah-valnosti, a onda poterao svog ko-nja u brz kas. Za kratko vreme, suviše kratko za Ketlin, njih dvo-jica su nestali s vidika.

Još neko vreme, Ketlin je sta-jala na verandi i gledala za nji-ma, a onda se neodlučno vratila u kuću.

Na domaku grada, tamo gde su izašli na put prema zapadu, Dok Holidej je zategao vođice. Stju-art Friman je učinio isto, i dvo-jica slučajnih prijatelja našli su se jedan prema drugome. Stari farmer je zamišljeno pogledao svog spasioca i nabrao čelo.

— Nije moje da ti sugerišem, Dok, ali, mislim da je lepa, vrlo lepa — rekao je.

— Ko? — zapitao je Holidej praveći naivno lice.

— Do vraga! Pa bolničarka, ko drugi?!

Dok Holidej se mašio džepa i izvadio tabakeru. Odabrao je je-dnu cigaru i stavio je u zube. Nije dozvolio da ga starčeva že-stina zbuni.

— Stvarno misliš?

— Nego šta da mislim. I koli-ko mi moje staračko iskustvo omogućava da zapazim, rekao bih da se malo zagledala u tebe — promrmeljao je žvaćući duvan.

— Možda — rekao je Dok ba-jagi nezainteresovano.

— Znaš ti đavolski da jeste, ne prvi se naivan, stari vuče! — srknuo je stari farmer. — Ih, ti si baš srećan čova pravi srećko-vić.

— Ne shvatam, zbog čega?

— O, bože gospode, brz na piš-tolju, ali nije brz na razmišlja-nju, iako dosada nisam imao taj utisak. Pitaš zbog čega? Pa, i ja sam bio ranjen i verovatno sam imao groznicu, ali nisam imao bolničarku koja bi me grejala kao što si ti imao.

— Možda nisi bio tako težak slučaj kao ja, stari moj — odgo-vorio je Holidej šeretski. — No, bez obzira na predanost bolničar-ke, ne bih želeo da se ponovo na-dem u onakvom stanju. Uh, sva-ka kost me je bolela kao da je preko mene prešao stampedo.

Starac je nešto promrmeljao se-bi u bradu, i počeo da se vrpolti u sedlu. Nešto je imao na umu. Konačno se obratio Doku. — Ku-da nameravaš odavde?

— Na sever — rekao je Dok kratko.

Frimen je opljunuo duvanski sok. — Ja se vraćam na farmu mada mi tamo više neće biti kao nekada. Mislio sam da bismo mo-gli poći zajedno... bar jedan deo puta, ako nemaš ništa specijalno na umu.

— To je na drugoj strani. Pu-tevi nam se razilaze.

— Da, baš kao što smo se sreli tako ćemo se i razići.

— To je život, Stjuarte. I seti se da ponekad popiješ piće u mo-je zdravlje!

— Naravno da hoću Dok. Adi-os!

— Adios!

*

Nešto kasnije, Dok Holidej je sedeo u salunu „Četiri keca” na

istom mestu sa koga je pre dve nedelje primetio dolazak revolveraša Hadsona, Mak Kejba i Trudora. Bilo je to pre dve nedelje a izgledalo je kao da je to bio baš onaj isti čas. Ulica je kao i onda bila pusta, u gradu je vladala tišina pritisnuta vrelinom avgustovskog dana, a u salunu je sedelo nekoliko dokonih pijanaca nalakćenih iznad ispražnjenih čaša. Pa ipak, Dok je bio svestan toga da to nije bio onaj isti dan, da je deo njegovog života bio nepovratno prošao i da se više nikada neće vratiti.

— Smetam li? — začuo je nečiji glas pored sebe. Bila je to Čeri Grivs.

— Ne, naprotiv — rekao je Dok Holidej ustajući da Čeri ponudi stolicu. — Vi ste na slobodi?

— Kao što vidite. Šerif Harper mi je dopustio da se slobodno krećem do suđenja. Zna da nikuda neću pobeći. A i kuda bih? Svet je mali, manji od orahove ljuske.

— To je istina — složio se Dok.

Čeri je izvesno vreme ćutala, a onda je rekla. — Gledala sam vas maločas dok ste sedeli zamišljeni, lepotane, i odnekuda sam došla do zaključka da među nama ima neke sličnosti. Oprostite za slobodu što to kažem, jer biti sličan društvenom talogu kao što sam ja, za nekoga može biti uvreda.

— Ja nisam od onih koji tako misle — umirio je Holidej. — A u čemu nalazite tu sličnost.

— Oboje tražimo nešto što nikada nećemo naći. Ja sam upoz-

nala mnogo, mnogo ljudi, a verovatno i vi isto tako. I mada su ti ljudi izgledom bili različiti, sve njih su pokretali uglavnom slični motivi. Čini mi se otuda da među svim silnim milionima ljudi koji žive na ovoj planeti nema mnogo razlika. Zato mislim da sam grešila kada sam pošla u svet, očekujući da ću tamo negde daleko naći ljude drugog kova od onih koji su živeli u mojoj blizini. Ljudi su uglavnom svuda isti.

Dok Holidej je gledao zamišljeno. — A zašto mi to govorite?

— Zato, lepotane, što ste mi simpatični, i što želim da prođete bolje nego ja. Sve žene, i ove ovde i one tamo u Kini žele da vole i da budu voljene. Ali, to treba umeti otkriti. Ja to nisam uspela, a sada mi je kasno da počnem iz početka... Ali, za vas nije kasno. Samo, nemojte čekati dvanaesti čas, jer se može desiti da to što sada imate uludo protačite. Život vam je kao kuća; mora imati temelje, zidove i krov. Ako počnete od krova sve će se srušiti kao kula od karata.

— To su prijateljske reči — Čeri, hvala vam. Ali, zaboravili ste samo jedno — rekao je Dok.

— Šta mislite?

— Svaki čovek ima svoj životni put.

— To je istina — rekla je Čeri setno. — A kuda sada odlazite?

— Na sever. Čuo sam da dilijansa polazi kroz dva časa.

— Da, odavde ispred saluna. — Ustala je i prijateljski ga pogledala. — I bez obzira na razne

životne puteve, nemojte
poslednji čas. Zbogom!

— Zbogom Čeri!

čekati

Ne, zaista ne treba čakati pos-
lednji čas, jer tada za sve može
biti kasno.

K R A J

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 112

izlazi 15. jula 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.
